

Felicitació del papa Francesc amb motiu de la publicació del número 2.000

«Continueu treballant amb esperit de comunió eclesial»

A Su Eminencia
Cardenal Juan José OMELLA Y OMELLA
Arzobispo de Barcelona

Vaticano, 30 de diciembre de 2017

Querido hermano:

Con motivo de la publicación número dos mil del Semanario «Cataluña Cristiana», deseo hacer llegar a su equipo editorial, a los trabajadores y a sus lectores, mi más cordial felicitación.

Me uno a su acción de gracias a Dios por estos años de servicio a la evangelización a través de la información sobre la actualidad religiosa y el compromiso social de la Iglesia. Les pido que sigan trabajando con espíritu de comunión eclesial y la ilusión de contribuir cada vez más a la difusión de la alegría del Evangelio, única misión de la Iglesia.

Les ruego también que no dejen de rezar por mí.

Que Jesús los bendiga y la Virgen los cuide con amor de Madre.

Fraternalmente,

Entrevista exclusiva al cardenal
Pietro Parolin, secretari d'Estat
de la Santa Seu

Pensant-ho millor

2018: Sínode dels Joves

Des del punt de vista eclesial, aquest any 2018 serà un any extraordinari per un fet que trencarà alguns esquemes en la vida de l'Església: la celebració d'una Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes en la qual es tractarà d'una qüestió molt rellevant que fins ara mai no ha estat afrontada en aquest nivell de participació eclesial: els joves. Per això, l'any 2018 serà un any durant el qual l'anomenat Sínode dels Joves serà objecte de moltes converses en tots els àmbits de l'Església, sobretot en l'àmbit de la Pastoral Juvenil. El nom del tema que serà objecte d'anàlisi i debat és *Els joves, la fe i el discerniment vocacional*. El Sínode dels Joves es realitzarà en el mes d'octubre.

És simptomàtic que el papa Francesc hagi decidit la convocatòria d'aquesta nova assemblea sinodal un cop celebrades les dues assemblees del Sínode dels Bisbes sobre la Família, en els anys 2014 i 2015, que han donat lloc a la publicació de l'exhortació apostòlica postsinodal *Amoris laetitia* (*L'alegria de l'amor*). Durant tot l'any 2017 ja s'han anat realitzant treballs previs a la celebració del Sínode dels

Francesc Riu
Missioner de la
Misericòrdia

Joves amb l'ajut d'un *Document preparatori* acompanyat d'un *Qüestionari* que ha permès tots els joves interessats participar activament en el procés de consulta realitzat en totes les diòcesis del món. Aquest procés de consulta tindrà un moment culminant en una trobada presinodal que se celebrarà a Roma del 19 al 24 de març, amb la participació de joves provinents de diverses parts del món: joves de l'àmbit de les escoles, de la universitat i la cultura, del treball, de l'esport, de les arts i del voluntariat, a més de nois i noies provinents de les anomenades «perifèries existencials». Les respostes als qüestionaris i els resultats d'aquesta trobada presinodal constituïran la base per a la redacció del *document de treball* que esdevindrà el punt de partida del debat que es realitzarà en el Sínode dels Joves, en el mes d'octubre. D'aquesta manera, el papa Francesc ha volgut fixar la mirada en la situació en què es troben els joves pel que fa a la seva presència en la societat i al necessari discerniment de la seva vocació con a ciutadans i, si escau, també com a creients en Jesús de Natzaret.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 25 de gener del 1983: Joan Pau II promulga el nou Codi de Dret Canònic.

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

El setmanari que el lector té a les mans arriba al número 2.000 amb una tirada especial de 40.000 exemplars. En aquesta edició extraordinària fem una retrospectiva a la història de la publicació i ens fem ressò de les felicitacions rebudes per aquesta efemèride. Catalunya Cristiana és possible gràcies a un equip de redacció i de col·laboradors, però sobretot als milers de lectors que ens són fidels cada setmana. A tots vosaltres, moltes gràcies!

La setmana en tuits

Fundació Pere Tarrés @Fundperetarres

Enhorabona @catcrist pels vostres 2.000 números del setmanari d'informació i de cultura religiosa! Per molts números més!

ISCREB @iscreb

Moltes felicitats per aquesta gran efemèride. Per 2.000 números més

Meritxell Ruiz @RuizIsern

Economista i professora
Enhorabona!

Focolars Catalunya @focolars_cat

Enhorabona! Una gran fita! I per molts anys més!

Agencia SIC @Agensic

L'únic setmanari religiós que es publica a Catalunya assolirà el pròxim 21 de gener el seu rècord històric després de 2.000 números

Escola Pia Catalunya @escolapiacat

El setmanari d'informació «Catalunya Cristiana» arriba al número 2.000 (21/01/2018) i als 40 anys de la fundació (1978). Moltes felicitats per aquests èxits

Afers religiosos @afersreligiosos

Felicitem @catcrist pels 2.000 números del setmanari. Gairebé 40 anys d'informació religiosa setmana rere setmana.

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda
Coordinador d'Informatius

Gran celebració

Ràdio Estel felicita *Catalunya Cristiana* emetent, aquests dies, missatges de personalitats conegudes i amics en general, però sobretot oferint en directe, el diumenge 28 de gener a les 19 h, l'acte central de la commemoració: la missa presidida pel cardenal Joan Josep Omella a la catedral de Barcelona. La celebració permetrà que els qui no puguin acostar-s'hi físicament participin igualment de la festa a través de les ones. La transmissió, dins el programa *Avui és el Dia del Senyor*, inclourà una ambientació especial prèvia. Connectarem amb la catedral ja a les 18.30 per compartir amb vosaltres uns minuts, amb reflexions sobre el setmanari i intervencions de persones que han estat presents, de diferents maneres, en les 2.000 edicions. L'arquebisbe de Barcelona, també president de la fundació que gestiona la publicació, se suma així a un moment molt especial per al nostre mitjà, més de 38 anys després de la seva primera sortida. Ràdio Estel, en definitiva, fa seva la vocació de servei a la fe i la cultura, amb la mirada especialment fixada en l'actualitat de l'Església en la seva dimensió social, a Catalunya i arreu del món.

Editorial

«2.000 setmanes amb tu»

Ens encoratja molt que, amb motiu de la publicació del número 2.000, el papa Francesc hagi fet arribar al cardenal Omella, president del patronat de la Fundació *Catalunya Cristiana*, una carta de felicitació a tot l'equip que el fem possible i als lectors. Ens demana que «continueu treballant amb esperit de comunió eclesial i la il·lusió de contribuir cada vegada més a la difusió de l'alegria de l'Evangelí». Aquestes paraules del Successor de Pere són per a nosaltres un gran estímul: gràcies, Santedat! Així ho farem!

El fet que *Catalunya Cristiana* arribi a aquesta fita té la seva importància: és el setmanari català de més llarga vida dels darrers vuitanta anys i l'únic setmanari religiós avui a Catalunya. En un moment de crisi de la premsa escrita, quan s'estan clausurant publicacions periòdiques de llarga trajectòria i d'àmplia difusió, el fet d'haver arribat a 39 anys

de vida, és un esdeveniment important i un motiu per donar gràcies a Déu i als qui el feu possible. Agraïm als subscriptors i lectors la seva fidelitat. Als fotògrafs, als col·laboradors, als corresponsals, als ninotaires... Als rectors de les parròquies que han cregut en aquest instrument al servei de la formació i la informació catòlica. Als missioners que han portat el nom de *Catalunya Cristiana* als llocs més impensats del món. Als religiosos i als moviments apostòlics. I també a les comunitats de religioses —de primer les agustines, després les clarisses de Santa Maria de Jerusalem— que durant anys d'una manera abnegada i poc coneguda pel gran públic, han empaquetat i etiquetat el setmanari per al seu enviament. A tots i a totes, moltes mercès.

Com escrivia el cofundador Dr. Joan E. Jarque en arribar al número 500 el dia de Sant Jordi de 1989:

«Un servei d'informació i de cultura religioses, així com un espai obert d'opinió al servei dels cristians de Catalunya serà sempre necessari.» I el bisbe Joan Carrera, que en fou col·laborador des de primera hora, assenyalava quatre característiques de *Catalunya Cristiana*: voluntat de normalització, universalitat, fidelitat a l'Església institucional i fidelitat a Catalunya.

Catalunya Cristiana arriba al número 2.000 en un context polític i social peculiar, molt diferent del de la seva fundació l'any 1979. L'equip que portem endavant el setmanari —en comunió amb els companys de Ràdio Estel— volem afavorir des de les nostres pàgines, la reflexió, el diàleg atent, la recíproca comprensió i el respecte a la pluralitat. Fem vots perquè es conegui en tota la seva riquesa, el pensament social de l'Església i, en particular les arrels cristianes de Catalunya.

La redacció us proposa

Tres comunicadors
Els darrers Papes, grans impulsors de la comunicació catòlica
P 7

Camí cap al Sínode
Els joves ocupen en aquest 2018 un lloc destacat en el cor de l'Església
P 10-11

Present i futur
Quatre pares conciliaris del Tarraconense reflexionen sobre l'Església catalana
P 8-9

Tornada a casa
A poc a poc els cristians iraquians recuperen les seves llars a Nínive
P 13-14

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

L'art de la comunicació

Com l'art d'acompanyar, la comunicació quan és humana sempre educa, humanitza. Mai no incidirem prou en la seva necessitat a tots els nivells de l'existència. Comunicar és relacionar-se, posar en contacte, situar-se en sortida, deixar l'autoreferencialitat que ens limita a viure encerclats en els propis esquemes. La comunicació es teixeix no sols d'allò que donem, sinó sobretot d'allò que rebem. Si no és així, estem convertint la nostra relació humana en un avorrit monòleg sense cap interès.

«Quan les persones es tornen autoreferencials —diu el papa Francesc— i s'aïllen en la seva pròpia consciència, acreixen la seva voracitat. Com més buit està el cor de la persona, més necessita objectes per a comprar, posseir i consumir» (LS 204). D'altra part, «l'actitud bàsica d'autotranscendir-se, trencant la consciència aïllada i l'autoreferencialitat, és l'arrel que fa possible tota cura dels altres i del medi ambient, i que fa brotar la reacció moral de considerar l'impacte que provoca cada acció i cada decisió personal fora d'un mateix» (LS 208).

El diàleg, aleshores, apareixerà com a fruit d'aquesta comunicació que convoca, acompanya, ofereix, anima, dona coratge, serenor i seny. El resultat el rebrà tota la societat, perquè farà de la convivència el marc més idoni perquè les persones s'escoltin, es parlin, s'interpretin bé i s'expressin des de la confiança. La bona comunicació pot crear estils de vida alternatius basats en aquesta confiança, que sempre ha de ser mútua. S'ha de cercar el veritable horitzó que és el bé comú.

La comunicació ha de ser, per ella mateixa, educativa, és a dir, ha de saber donar allò que ha rebut. Per això, fa falta tenir capacitat de diàleg i de confrontació, esperit de lloança i estil crític, voluntat de servei i servir la veritat, la pròpia i la dels altres. La comunicació és un servei de comunió onsevilla on cadascú de nosaltres es trobi. Fixant-nos en el valor que poden tenir petites accions quotidianes de bona comunicació, podem arribar a entendre com han arribat a conformar un estil de vida.

«La política ha de ser amiga i

El cardenal Pietro Parolin, secretari d'Estat de la Santa Seu, ens felicita pel número 2.000

Jaume Aymar i Ragolta

El cardenal italià Pietro Parolin és el secretari d'Estat de la Santa Seu des del 15 d'octubre del 2013, quan va assumir al càrrec en substitució del salesià Tarcisio Bertone. Als seus 63 anys acabats de complir (va néixer el 17 de gener del 1955), Parolin acumula una gran experiència en el servei diplomàtic de la Santa Seu, especialment a Amèrica Llatina. De fet, des del 2009 fins al seu nomenament com a secretari d'Estat, va ser nunci apostòlic a Veneçuela. Amb motiu del nostre número 2.000, el cardenal Parolin ens ha concedit aquesta entrevista en exclusiva, alhora que ens felicita per aquesta fita històrica.

Sr. Cardenal, el fet que el Vaticà sigui un Estat, quina importància té per a l'Església? Quina és la principal missió del secretari d'Estat?

Tot sovint, parlant o escrivint sobre la Santa Seu, s'empra incorrectament el nom «Vaticà» per referir-s'hi, com si entre les dues institucions no hi hagués diferències. En l'àmbit internacional, és la Santa Seu i no l'estat de la Ciutat del Vaticà, tret de comptadíssimes excepcions, qui té la subjectivitat jurídica, igual a la dels altres estats. Els Pactes del Laterà de l'11 de febrer del 1929 van dotar la Santa Seu d'una base territorial suficient, la Ciutat del Vaticà, per garantir-ne la independència, si bé ja aleshores era clar que la subjectivitat política internacional de la Santa Seu no depenia del territori sobre el qual exercia el poder temporal, ni de l'escenari en què desenvolupava l'activitat. Pel que fa a la funció del secretari d'Estat, consisteix, com assenyala la constitució apostòlica *Pastor bonus*, a ajudar de prop el Sant Pare en l'exercici de la seva missió suprema. El secretari d'Estat està al capdavant de la Secretaria d'Estat, dividida ara en tres seccions: la Secció per als Afers Generals, la Secció per a les Relacions amb els Estats (des d'on es coordina l'activitat diplomàtica i política de la Santa Seu) i la Secció per al Personal Diplomàtic de la Santa Seu.

Vostè ha estat nunci apostòlic a Veneçuela i ens consta que la porta al cor. Quines mesures poden contribuir a millorar la situació en aquest país?

És cert que porto Veneçuela al cor i li asseguro que en aquestes dates nadalenques que acabem de celebrar he tingut molt present en les meves oracions el patiment del poble veneçolà davant la crisi política i la cada vegada més dramàtica crisi humanitària que està travessant el país. La Santa Seu, en comunió amb els bisbes veneçolans, no ha deixat d'exhortar que es respongui sense demora a les necessitats primàries de la població i desitja que es creïn les condicions

Crisi a Veneçuela

Durant aquestes festes de Nadal que acabem de celebrar he tingut molt present en la pregària el patiment del poble veneçolà davant de la crisi política i la cada vegada més dramàtica crisi humanitària

Diplomàcia vaticana

La diplomàcia actua per facilitar la coexistència i la convivència entre les diverses nacions i per promoure la fraternitat entre els pobles, col·laborant en la recerca del bé comú i del bé individual

perquè les eleccions previstes durant l'any en curs aconseguixin donar inici a la solució dels conflictes existents, de manera que es pugui mirar el futur amb renovada serenitat.

En l'entrevista que a principis del 2017 el papa Francesc va concedir a *El País*, afirmava que el que més l'amoïnava era «una Església anestesiada per la mundanitat». Des de la diplomàcia vaticana consideren que l'Església és propera respecte dels problemes i preocupacions de la gent?

L'Església és propera als problemes de la gent. L'Església seria infidel a la seva missió si no estigués atenta a les necessitats espirituals i materials de tothom, especialment dels que més pateixen. En aquest sentit, l'activitat diplomàtica de la Santa Seu té una clara funció eclesial i ajuda, des del seu punt de vista i amb els seus instruments, al Successor de Pere a «arribar a les perifèries», tant les eclesials com del conjunt de la família humana. Per això, no es limita a observar els esdeveniments o ser una veu crítica, sinó que actua per facilitar la coexistència i la convivència entre les diverses nacions i per promoure la fraternitat entre els pobles, col·laborant, de forma concorde i ordenada, a la recerca del bé comú i del bé individual.

El papa Francesc ha estat molt dur a l'hora de denunciar la postura europea davant l'acollida dels refugiats i el drama de les morts al Mediterrani de les persones que fugen de la guerra i de la misèria. Creu que els governs dels països europeus estan a l'alçada? Què els proposen des de la Santa Seu?

En primer pla responsable»

El drama de les migracions ha estat molt present en els diversos missatges i intervencions del Sant Pare des de l'inici del seu Pontificat, dedicant a aquesta qüestió un interès particular. Més enllà dels criteris polítics, el Papa està exhortant, des d'un raonament profundament evangèlic que posa sempre al davant la persona, a acollir, protegir, promoure i integrar els emigrants i refugiats. L'Església està disposada a comprometre's en primera persona perquè es duguin a terme aquestes accions; això no obstant, per obtenir els resultats esperats, és imprescindible la contribució de la comunitat política i de la societat civil, cadascuna segons les pròpies responsabilitats.

El Papa, en l'esmentada entrevista, distingia entre mediador i intermediari. «El mediador és aquell que es posa al servei de les parts i fa que guanyin les parts encara que ell perdi. La diplomàcia vaticana ha de ser medidora, no intermediària.» Quina és la seva opinió?

La tasca de mediació a la qual el Sant Pare es refereix ha estat històricament un dels pilars de l'activitat diplomàtica de la Santa Seu, i són molts els exemples que podrien adduir-se en aquest sentit. Quan a l'Església li han sol·licitat que medies en un conflicte,

Jerusalem

La Santa Seu demana que es respecti la naturalesa i la identitat de Jerusalem, la seva sacralitat i el valor universal, i reitera que només un estatut internacionalment garantit en pot preservar el caràcter singular

reconeixent-ne l'autoritat moral, no ha cercat mai el propi interès, sinó l'entesa i el diàleg entre les parts en conflicte.

Respecte de l'eterna crisi israelo-palestina, enconada amb el reconeixement de Jerusalem per part dels Estats Units, es plantegen des de la Santa Seu cap intervenció?

La Santa Seu ha seguit sempre amb atenció la situació del Pròxim Orient, particularment pel que fa a Jerusalem, Ciutat Santa per a cristians, hebreus i musulmans. En aquestes últimes

setmanes, el Sant Pare ha reiterat la posició de la Santa Seu al respecte, instant la comunitat internacional a esforçar-se a evitar una nova espiral de la violència, i recordant que només una solució negociada entre Israel i Palestina pot conduir a una pau estable i duradora, així com garantir la coexistència pacífica dels dos estats, des del respecte a les Resolucions de les Nacions Unides i la legalitat internacional. La Santa Seu demana que es respecti la naturalesa i la identitat de Jerusalem, la seva sacralitat i valor universal, i reitera que només un estatut internacionalment garantit pot preservar-ne el caràcter singular i assegurar el diàleg i la reconciliació per a la pau a la regió.

La Xina és el principal repte diplomàtic de la Santa Seu actualment? Es pot albirar un canvi en les relacions amb el gegant asiàtic? Què afavorirà la recuperació de les relacions així com un possible viatge del papa Francesc?

Pel que fa a la Xina, al centre de l'atenció de la Santa Seu hi ha concretament els catòlics xinesos. Ells estan al cor del Sant Pare Francesc, que segueix amb particular atenció el camí de diàleg amb les autoritats civils. Els catòlics a la Xina demanen, senzillament, l'espai de llibertat necessari per viure serenament la fe, sentint-se plenament xinesos i plenament catòlics. D'aquesta manera, la comunitat catòlica vol oferir també la seva contribució a l'harmonia de tota la societat. El desig és que el diàleg emprès des de fa anys pugui produir fruits.

REFORMA DE LA CÚRIA

Vostè forma part del Consell de cardenals que assessora el papa Francesc en la renovació de la Cúria. Les reformes de Francesc a la Cúria romana són imparables? Quin són els obstacles més complicats?

Que la Cúria sigui objecte de reforma no és cap novetat. De fet, han estat molts els Pontífexs que, amb més intensitat o amb menys, han volgut renovar els diversos organismes de la Cúria Romana, perquè siguin cada vegada més conformes amb la finalitat que ella està cridada a complir. Qualsevol reforma comporta dificultats, més encara en una institució multisecular com és la Cúria Romana. Malgrat això, el Consell de Cardenals es continua reunint periòdicament, i el procés de reforma de la Cúria impulsat pel Sant Pare es continua perfilant amb la finalitat que aquesta pugui desenvolupar més eficaçment el seu servei a l'Església universal i a les Esglésies locals.

Més transparència en la gestió econòmico-financera de la Santa Seu continua sent un dels reptes

ANTONI BASSAS

Periodista

Voldria enviar una felicitació molt cordial a Catalunya Cristiana amb motiu del seu número 2.000. Que per molts anys en puguin venir molts més.

JOAN PERA

Actor

Catalunya Cristiana és un referent de la nostra fe com a cristians, com a catalans i com a ciutadans. Felicitats per aquests 2.000 primers números.

principals?

La Santa Seu, des de fa uns quants anys, ha anat prenent diverses mesures per afavorir que hi hagi més transparència en la gestió econòmica i financera. Aquests esforços, per exemple pel que fa a la lluita contra el blanqueig de diners i el finançament del terrorisme, han estat internacionalment reconeguts en la darrera plenària de Moneyval del mes de desembre passat. La Santa Seu es compromet a continuar prenent les decisions necessàries, en les àrees pertinents, a fi d'enfortir encara més els esforços per combatre i prevenir qualsevol irregularitat en aquest àmbit.

Els escàndols de pederàstia per part del clergat han estat un cop dur per a l'Església. De quina manera aquesta situació l'està purificant?

Com s'ha reiterat més d'una vegada, i com ha afirmat el papa Francesc, abusar dels nens no només és un crim, sinó també un «sacrilegi». Encara que els abusos sexuals contra menors constitueixen un fenomen intensament ampli i estès, és particularment dolorós quan aquests passen dins de l'Església. Considero que és molt important comptar amb estructures i instruments apropiats per contrarestar i prevenir eficaçment aquest mal. En aquest sentit, l'esforç que l'Església du a terme per lluitar contra aquesta plaga, tot i que s'ha intensificat els darrers temps, ha de continuar, i s'ha d'estendre i aprofundir.

REPTES DE L'ESGLÉSIA

Avui a l'Església s'estudien temes tan importants com els viri probati o el diaconat femení... avancen aquests estudis?

El papa Francesc va crear una Comissió sobre el diaconat de les dones en què s'estudia i analitza la qüestió per poder oferir la base històrica i els fonaments d'aquesta figura dins de l'Església. Sobre els *viri probati*, homes casats i de fe provada als quals es puguin confiar algunes funcions

sacerdotal, el mateix Papa obria també la possibilitat de reflexionar-hi, perquè l'Evangeli i la celebració dels sacraments pugui arribar a totes les realitats i comunitats, sobretot a aquelles que estan aïllades.

A parar seu, quina és la novetat pastoral més important de l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia*?

L'exhortació apostòlica *Amoris laetitia* no és cap document revolucionari perquè canviï una doctrina. De fet, el papa Francesc segueix la línia del magisteri precedent, especialment l'ensenyament de la *Familiaris consortio*. El que és nou és el discerniment de les situacions concretes, també de les que anomenem irregulars, que han de ser ateses. El Sant Pare desitja que ningú no se senti exclòs sinó que tothom pugui participar de la vida de l'Església i experimentar la misericòrdia de Déu que salva i reconforta. Això és un camí de conversió i de comunió.

Quins passos ha de fer l'Església catòlica per atansar-se als germans reformats i ortodoxos? Si avui la majoria de confessions desitgem la unitat, què l'obstaculitza? Veurem una reunificació?

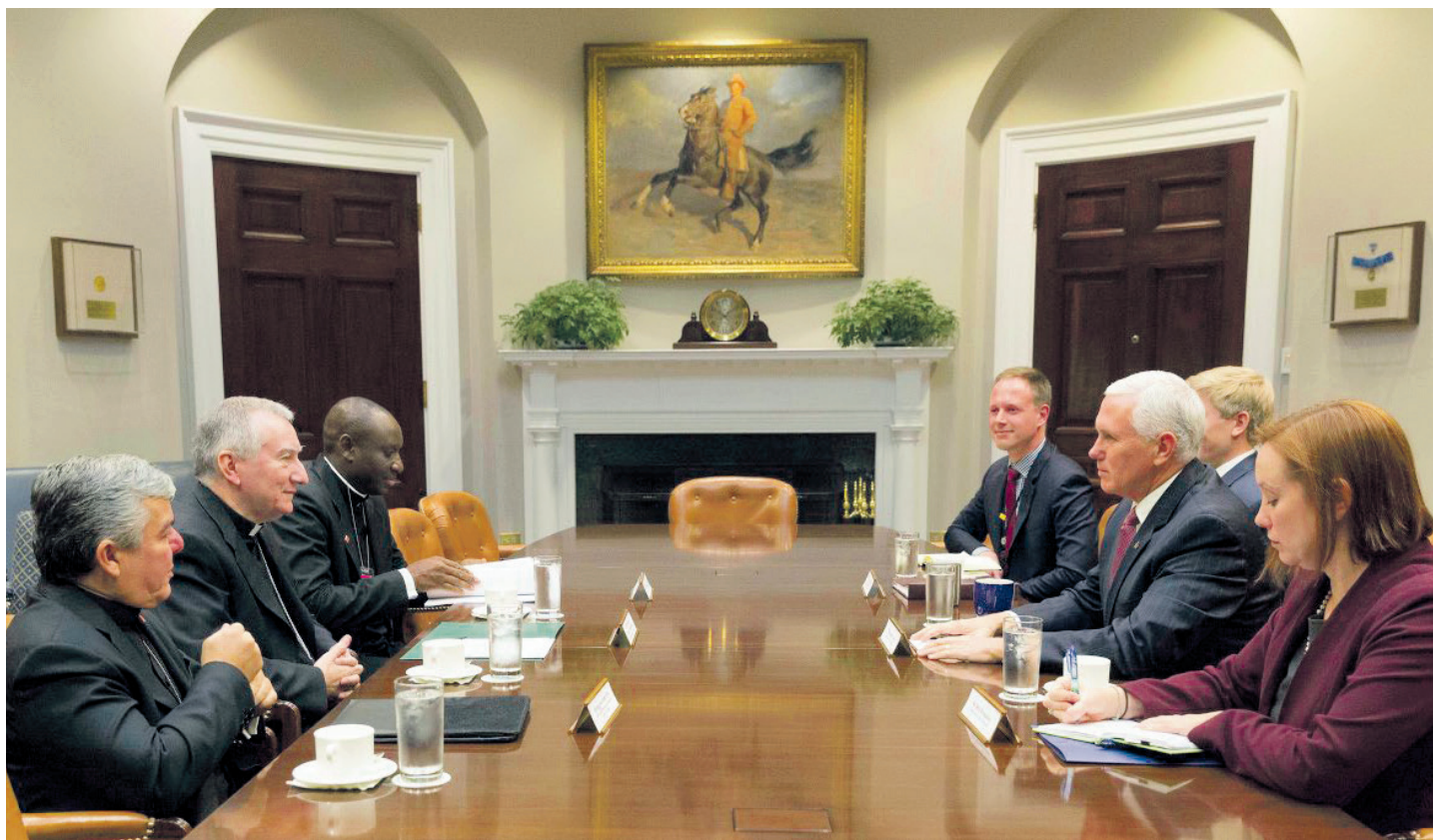
Les últimes dècades, des del Concili Vaticà II fins als nostres dies, hem viscut un increment en les formes i en la intensitat del diàleg ecumènic. És un diàleg de germans que es troben i parlen amb el llenguatge de gestos i de fets concrets. Si el camí que fem és testimoni de fidelitat a Crist, els nostres camins no poden ser divergents. De vegades, l'entrebanc principal som nosaltres mateixos amb les nostres pors i qüestions del passat. És bo recordar que els temps de Déu no són els nostres i que la unitat és un do de Déu, que donarà al temps que toqui.

Considera factible una reformulació del celibat sacerdotal obligatori, seguint l'exemple de l'Església de ritu oriental?

El celibat és una gràcia de Déu a la seva Església, un do preciós, que s'ha de valorar i custodiar. És veritat que és una norma eclesiàstica, no pas un dogma de fe, i que es pot reformular i estudiar. De fet, la mateixa possibilitat de dispensa d'aquesta obligació és una novetat en la praxi tradicional de l'Església. Però la solució del problema de fons no es troba en un celibat a «la carta» o de lliure elecció. Més aviat cal seguir el mandat del Senyor: pregar amb perseverança i treballar per les vocacions al ministeri sagrat.

Els joves són una preocupació constant per a l'Església i els darrers Papes sempre han mostrat una sensibilitat especial cap a ells. El proper Sínode, quines expectatives obre de cara a la pastoral juvenil?

Els joves sempre han estat en el cor de l'Església perquè són Església i són els que han i hauran de transmetre la fe. Sant Joan Pau II va tenir la visió d'establir la Jornada Mundial de la Joventut, que és una riquesa per a tota la comunitat eclesial. Ara, el papa Francesc ha volgut convocar un Sínode dedicat a ells que es titula: *Els joves, la fe i el discerniment vocacional*. Tota l'Església està cridada a escoltar aquesta veu jove, que anima i ens ajuda a no caure en l'encarcament.

En una reunió a la Casa Blanca amb el vicepresident dels Estats Units, Mike Pence, el 13 de novembre del 2017.

REPTES SOCIALS

Vostè ha ofert algunes recomanacions per a la tasca dels polítics, en presidir una missa amb els parlamentaris italians a la basílica de Santa Maria Sopra Minerva a Roma. Les pot resumir?

Vaig oferir tres claus. Primer, el poder polític és essencialment un servei: el veritable poder rau a sortir a l'encontre dels altres, especialment dels més pobres i desfavorits. Segon, la política ha de ser valenta i prudent: no serveix en el món d'avui una política patronal ni exclusiva, sinó amiga i responsable. Tercer, la política ha de defensar la dignitat humana: la Bona Notícia de l'Encarnació del Fill de Déu ens dona la clau interpretativa de la dignitat de tota persona humana, que hem de defensar amb vigor en qualsevol àmbit i període de l'existència.

El papa Francesc ha dit que la corrupció és un càncer i la pitjor plaga social. El Vaticà és aliè a aquesta plaga? Es lluita prou contra la corrupció i, en concret, contra la màfia?

La corrupció, com diu el papa Francesc, és el mal enquistat dins del cor. Aquesta situació no està en sintonia amb l'Evangeli ni amb el nostre ésser cristià. Cadascú ha de dur a terme la tasca confiada amb responsabilitat, llibertat i honestat. La Santa Seu, i especialment el nou Dicasteri per al Desenvolupament Humà Integral, treballen per combatre-la. El 15 de juny passat es va organitzar un Debat Internacional sobre la Corrupció, que també va tractar la qüestió de la màfia i del crim organitzat. Lluitar contra això no és tan sols una qüestió de legalitat sinó també de civilització.

Després de les eleccions del 21-D passat, cal recuperar per a Catalunya la idea d'una certa mediació o arbitratge?

Com és sabut, la Santa Seu, en estreta relació amb l'Episcopat, segueix amb atenció els esdeveniments a Catalunya, i en particular el futur de l'escenari que s'ha dibuixat després de

Pederàstia

L'esforç que l'Església du a terme per lluitar contra aquesta plaga, tot i que s'ha intensificat els darrers temps, ha de continuar, i s'ha d'estendre i aprofundir

Catalunya

Correspon a les parts involucrades analitzar aquesta situació de desencontre polític, duent a terme una reflexió amb honestat i sinceritat. El que fa l'Església és animar les parts perquè continuïn parlant i escoltant-se

«Catalunya Cristiana»

Desitjo que «Catalunya Cristiana» pugui continuar i enfortir la seva presència en aquest sentit, una presència de testimoni, d'evangelització, de comunió, d'esperança

les eleccions al Parlament autonòmic del 21 de desembre passat. Correspon a les parts involucrades analitzar aquesta situació de desencontre polític, duent a terme una reflexió amb honestat i sinceritat. El que fa l'Església és recordar els principis i valors que he esmentat abans i animar les parts perquè continuïn parlant i escoltant-se.

Sr. Cardenal, el nostre setmanari, *Catalunya Cristiana*, arriba al número 2.000. A parer seu, quina hauria de ser la missió principal d'una revista catòlica avui?

Certament, arribar a una xifra tan alta per a una publicació és tota una fita, que mereix una felicitació sincera. Els mitjans de comunicació catòlics, participant a la seva manera de la missió general de l'Església, tenen el paper i la responsabilitat de fer arribar l'anunci de l'Evangeli a tothom, com a resposta als interrogants més profunds del cor humà. En un món tan dividit i convuls com el nostre, és important la presència del mitjà catòlic per oferir una nova visió d'entesa i de trobada. Desitjo que *Catalunya Cristiana* pugui continuar i enfortir la seva presència en aquest sentit, una presència de testimoni, d'evangelització, de comunió, d'esperança!

L'Església ha de viure atenta als temps actuals. Però, com tenir una presència visible en la comunicació i les xarxes sense caure en la banalització i l'immediatisme?

El progrés tecnològic ha afavorit una immediatesa creixent en la comunicació. Això pot provocar una certa banalització de les mateixes notícies, especialment de les més tràgiques i greus. El papa Francesc aconsella escapar d'aquesta lògica perversa de crear notícies per causar un impacte mediàtic. La comunicació catòlica ha d'intentar mostrar que en l'«avui» s'amaga el misteri de Déu. En cada notícia, s'hauria de percebre el misteri de la dignitat de la persona, que tothom, també els mitjans de comunicació, estem cridats a respectar.

Joan Pau II, Benet XVI i Francesc.

Tres maneres de comunicar la fe

Joan Pau II, Benet XVI, Francesc

Leticia Soberón

Membre de la Secretaria de Comunicació del Vaticà

Catalunya Cristiana assoleix 2.000 números. Des dels seus ini-

cis, el setembre del 1979, ha informat a bastament de l'Església a Catalunya. També de tres pontificats molt diferents entre ells i, això no obstant, profundament entrellaçats. Tots tres representen maneres molt diverses de comunicar la fe; tots tres han impulsat fortament la comunicació catòlica. Cadascun dels tres Pontífexs ha aportat una llum amb els seus aspectes diferencials i propis; ni divergents ni oposats: complementaris entre si.

Joan Pau II, teòleg del cos. Des del principi el Papa polonès va deixar veure les seves extraordinàries capacitats comunicatives, sobretot per la forma com «habitava el seu cos». Parlava de Déu no únicament amb la paraula, sinó també amb la seva mirada, amb les mans, amb els gestos i els símbols. Es deia que el papa Joan Pau no comunicava: era comunicació. Va dedicar cinc anys de les catequesis dels dimecres a desenvolupar la «teologia del cos», afirmant: «El cos humà i només ell fa visible allò sobrenatural i allò diví.» Amb Karol Wojtyła el cos deixava de ser un enemic de la santedat.

Els seus centenars de viatges van

mostrar que era possible sortir de l'apartament pontifici, la basilica petrina i les sales d'audiències. Es va acostar físicament als cinc continents i a través seu, literalment, a milions de persones.

Sota el seu pontificat es van crear el Centre Televisiu Vaticà (1984), la Xarxa Informàtica de l'Església a Amèrica Llatina (1990) i el Departament d'Internet de la Santa Seu, amb el lloc vatican.va (1995). No va témer la proximitat de les càmeres quan el deteriorament va començar a ser molt visible en el seu cos. Tots recordem aquell últim Via Crucis en què simplement es va deixar sostenir acompanyant l'oració al Colosseu, recolzat en la creu, doblegat sota el pes dels anys i del Parkinson. Una darrera lliçó d'humilitat que va causar no poques controvèrsies, fins i tot dins dels murs vaticans, però que a molts ens va ensenyar com se segueix Crist fins al final.

Benet XVI: la humilitat d'un intel·lectual. El papa Ratzinger comunica meravellósament en les distàncies curtes i, en canvi, els grans esdeveniments el fan sentir fora del seu hàbitat natural. Potser això, a més de la «llegenda negra» que el va precedir des del seu rol com a prefecte de Doctrina de la Fe, va dificultar la seva relació amb els mitjans de masses. Però uneix la seva extraordinària capacitat de pensament amb una clara humilitat intel·lectual i obertura al diàleg. Quan uns docents i estudiants de la Universitat La Sapienza

de Roma es van oposar a la seva presència per obrir el curs acadèmic amb una conferència, va demanar des de Sant Pere als catòlics que sempre escoltessin el qui pensa diferent.

Vencent les resistències d'alguns, que temien un deteriorament de la sacra distància pontificia, va ser el primer Pontífex d'entrar a les xarxes socials i va etzibar: «Vull estar on estan les persones.» Va entrar a YouTube sense complexos i va obrir un compte a Twitter, que va assolir ben aviat diversos milions de seguidors.

El seu gest de renúncia al pontificat, tan sorprenent com significatiu, n'ha demostrat inequívocament la senzillesa i humilitat. La gestió comunicativa que va realitzar el Centre Televisiu Vaticà—sota la direcció de Mons. Dario Viganò—del

moment en què abandonava en helicòpter l'Estat de la Ciutat del Vaticà, passarà a la història de la televisió com una crònica mil·limètrica d'un fet extraordinari.

Francesc: el reformador de la comunicació vaticana. El Papa vingut de l'Argentina, que diu de si mateix que no sap comunicació, ha batut tots els rècords de presència catòlica en xarxes socials. I més encara, ha emprès una ansiada i llargament postergada reforma dels mitjans vaticans, en el context de la reforma de la Cúria romana. Era insostenible que el meravellós conjunt de mitjans de la Santa Seu discorregés en la vida quotidiana cadascun per separat i sense una gestió coordinada. Doncs bé, Francesc va encarregar l'estudi d'aquest canvi i l'ha posat en mans de persones dinàmiques i capaces de dur-lo a terme. La reforma està en marxa i acostarà dràsticament els missatges del Papa a tota mena de públic pels canals propis de l'era multimèdiàtica i digital.

El Papa no necessita publicitat; ell mateix és habitualment notícia. La seva llibertat interior respecte dels protocols cortesans, els seus viatges a llocs molt poc convencionals i la seva constant proximitat envers els necessitats estan marcant una època pròpia en l'Església catòlica, marcada per la solidaritat i la misericòrdia de part de Déu.

Enhorabona, equip i lectors de *Catalunya Cristiana* per aquest recorregut en comunió i alegria. Cap als 2.000 números més amb pau i entusiasme!

Els tres pontificats han impulsat fortament la comunicació catòlica. Cadascun ha aportat una llum amb els seus aspectes diferencials i propis

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de
veremundo@veremundo.com - **www.veremundo.com**

FULGOR SERVICE
SLABBINCK

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

L'Església catalana a la «nova galàxia»

Quatre pares conciliaris del Concili Provincial Tarraconense parlen dels reptes de present i futur

Carme Munté

Barcelona

Catalunya Cristiana va sortir al carrer per primera vegada el setembre de l'any 1979. Va ser l'aportació entusiasta i valenta d'uns capellans, Joan E. Jarque i Francesc Malgosa, que volien injectar a l'Església catalana el dinamisme conciliar en el camp comunicatiu. El que també va ser una profunda injecció de dinamisme del Vaticà II va ser la celebració, l'any 1995, del Concili Provincial Tarraconense.

En l'avinentsa del número 2.000 de *Catalunya Cristiana* així com de la celebració, l'any vinent, dels seus 40 anys, hem cercat alguns dels pares i mares conciliaris perquè opinin sobre quines són les transformacions que ha experimentat l'Església catalana en els darrers 40 anys; si continua sent vàlid el Concili Provincial Tarraconense, i quins són els principals reptes de present i de futur. Ho hem preguntat a Carles Soler, bisbe emèrit de Girona; Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat i director de *Documents d'Església*; Ramon Prat, capellà i teòleg de Lleida, i Núria Gispert, expresidenta de Càritas espanyola i exdelegada de Càritas diocesana de Barcelona.

Quines són les principals transformacions que ha experimentat l'Església catalana els darrers 40 anys?

Carles Soler Perdigó, bisbe emèrit de Girona, és molt concret a l'hora de respondre aquesta pregunta: «Menys capellans i religiosos/es, abandonó de la pràctica religiosa per part de molts batejats, sobretot joves, així com una major sensibilitat social i solidària.» «La transformació més òbvia és el relleu generacional i la repercussió que ha tingut en l'Església la vida social del país en tots els seus aspectes», afirma Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat i director de la revista *Documents d'Església*.

En el pla estrictament eclesial el P. Bernabé remarca tres punts: primerament, la fe esdevé cada vegada més privatitzada; en segon lloc, ja podem donar per acabada la primera recepció del Concili Vaticà II i hem de llançar-nos de ple en la segona, simbolitzada per l'impacte del papa Francesc; i finalment, l'episcopat tarraconense ha canviat radicalment. «Sobre aquest tercer punt confesso que, malgrat que em sento en plena comunió amb l'actual episcopat, sí que enyoro molt el que va fer possible les *Arrels cristianes de Catalunya* i el Concili Provincial del 1995.»

Més que parlar de transformacions, el teòleg lleidatà Ramon Prat diu que «caldria assumir que estem davant d'un canvi de "galàxia", és a dir, d'una revolució del model de vida a nivell planetari». Segons ell, hi ha dues constel·lacions de transformacions que ha experimentat l'Església de Catalunya al llarg dels darrers 40 anys. «La pri-

La parròquia del Patriarca Abraham en la celebració del 25è aniversari. / Agustí Codinach

mera i principal és la que procedeix de l'entorn econòmic, social, polític i cultural del món contemporani. L'Església, que és part d'aquesta societat, també està afectada per aquests canvis com són el repte de la fam, el drama dels refugiats, la injustícia planetària, la promoció de la pau, l'esgotament dels models polítics existents, etc. Tot plegat planteja la urgència d'un nou model d'evangelització.»

La segona constel·lació de canvis és, per a Ramon Prat, la que «emergeix de l'interior de la mateixa Església, i prové de la dificultat de llegir realment els signes dels temps (Lc 12,54-56), és a dir, els reptes i signes d'esperança que hi ha darrere dels canvis socials globals. Aquesta dificultat d'interpretar la realitat vital és a causa de la manca d'un diàleg eclesial obert, del parany del tancament de bastants cristians en unes ideologies, en el consumisme insolidari, en l'hedonisme egocentrista, en l'individualisme i en la por».

Núria Gispert afirma que, com a in-

P. BERNABÉ DALMAU

«Ja podem donar per acabada la primera recepció del Concili Vaticà II i hem de llançar-nos de ple en la segona, simbolitzada per l'impacte de Francesc»

MONS. CARLES SOLER

«Qui vulgui desvetllar les actituds cristianes i seguir les orientacions pastorals del papa Francesc ho té detallat en el Concili Provincial Tarraconense»

fluència del Concili Vaticà II, «en el camp ideològic, litúrgic i comunitari, l'Església ha avançat», però que li queda molt camí per recórrer. «En una de les seves primeres intervencions, el papa Francesc va dir que volia una Església que trobés camins nous; per tant, vol dir que encara no els hem trobat.»

El Concili Provincial Tarraconense continua sent vàlid?

L'any 1995, entre els mesos de gener i juny, i després de tres anys de preparació, va tenir lloc a Tarragona i Sant Cugat del Vallès el Concili Provincial Tarraconense, presidit per l'aleshores arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella. Carles Soler Perdigó va ser el secretari general del Concili. La resposta a la pregunta de la validesa és un sí rotund: «Qui vulgui desvetllar les actituds cristianes i seguir les orientacions pastorals del papa Francesc té detallats els camins i les maneres en les resolucions del Concili Provincial Tarraconense del 1995.» Són les 170 resolucions que van

Hospital de Campanya de la parròquia de Santa Anna de Barcelona. / Agustí Codinach

Església a Catalunya

Trobada del clergat català a Vic l'11 d'abril del 2016. / MCS Arquebisbat Tarragona

ser reconegudes per la Santa Seu el mes de juny del 1996, amb l'excepció de la Regió Eclesiàstica Tarraconense sol·licitada pels bisbes catalans en la resolució 142.

El pare Bernabé Dalmau també ferma la validesa del Concili, però diu que cal fer-ne una segona recepció amb la vista posada en el 25è aniversari, l'any 2020. «Sobre això, cal evitar dos esculls: fer-ne simplement un foc d'artifici, com ha passat recentment amb altres commemoracions; i encarregar-ne la nova recepció a les “velles glòries” en comptes de confiar-ho als qui tenen menys de 70 anys.»

Ramon Prat va ser relator del primer document de l'assemblea conciliar sobre l'evangelització i afirma que «les resolucions i el tarannà del Concili Provincial Tarraconense conserven avui plena validesa, no solament en moltes de les propostes concretes que es van aprovar, sinó especialment en el model d'evangelització que va oferir».

«Em sembla —prosegueix Prat— que conserva plena vigència la resolució primera conciliar, tant en els seus continguts com en el llenguatge. Val a dir que aquesta resolució primera, amb el pas dels anys, ha resultat ser una anticipació simbòlica de la proposta d'evangelització del papa Francesc a l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* (2013), que és el document programàtic del seu pontificat. Per això, sovint em pregunto, com a cristià i com a teòleg: no hauríem d'estar molt contents d'aquesta intuïció humanista i creient del Concili Provincial Tarraconense de l'any 1995 i, amb les adaptacions adequades, esmerçar totes les nostres energies a portar aquelles resolucions i el seu esperit a la pràctica?»

Núria Gispert, l'any 1995, va ser escollida pel cardenal Ricard Maria Carles (aleshores arquebisbe de Barcelona) per participar en les sessions del Concili Provincial Tarraconense. Posteriorment, va ser directora de Càritas diocesana de Barcelona, del 1998 al 2004, i presidenta de Càritas espanyola, del 2002 al 2004.

«Per a mi va ser una alenada d'aire fresc», rememora Gispert. «L'Església havia fet durant molts anys beneficència i el Concili va fer un esforç molt important perquè aquesta beneficèn-

NÚRIA GISPERT

«L'Església havia fet durant molts anys beneficència i el Concili va fer un esforç molt important perquè aquesta beneficència es convertís en promoció»

cia es convertís en promoció. En aquest sentit, l'Església va ser capaç d'arrossegar també les persones no creients.

Quins són els principals reptes de present i futur de l'Església catalana?

Més enllà de les qüestions estructurals i demogràfiques, no hi ha dubte

que el principal repte de present i de futur de l'Església catalana és, com diu Bernabé Dalmau, «el repte etern, però aguditzat els darrers anys, de la transmissió de la fe». I cita Mons. Pere Tena quan deia: «Els joves que, abans del Concili, anaven a missa tenien més coneixements bíblics que els que hi van ara i senten la Paraula de Déu en la seva pròpia llengua.»

El bisbe Carles Soler esmenta tres reptes: «Una presentació audaç i entusiasmadora de la Veritat de l'Evangeli, testimoniar clarament el rostre misericordiós del Déu i Pare de Nostre Senyor Jesucrist i un clar lideratge per unir i coordinar els diferents carismes i iniciatives.»

Segons Ramon Prat, «els cristians ens acreditem o ens desacreditem en la mesura que som capaços de parlar de Déu d'una manera significativa i arrelada en les turbulències de la vida, tot mostrant la bellesa i els fruits que es deriven d'aquesta experiència de

P. ENRIC PUIG

Secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

Tenim a les mans el número 2.000 de Catalunya Cristiana. Una nova possibilitat, motiu de joia, d'accedir a un setmanari que ens apropa a informacions de formació, de vivència, de compromís i de celebració religioses, sempre amb l'Evangeli de rerefons, el dir i el fer de Jesús, l'alè de l'Esperit i l'Amor de Déu Pare. Un setmanari eclesial, fidel al Magisteri. Un llarg camí queda enrere, amb molts noms de persones que hi han donat vida, els fundadors i primers promotors, l'actual patronat, els qui hi han treballat en diverses etapes i els qui ara el fan possible. La felicitació agraïda als que encara ens acompanyen i el record, no menys agraït, als qui ens han deixat i són a prop de Déu.

Una cordial felicitació des de l'Escola Cristiana a Catalunya Cristiana amb el desig d'un llarg itinerari de servei eclesial!

Déu, personal i comunitària, viscuda a l'interior dels esdeveniments de la vida quotidiana.

«La teologia de l'evangelització, en la seva dimensió teòrica, ja està ben formulada», prossegueix, «el que ens cal ara és fer-ne experiència real. Per descomptat que cal continuar el diàleg teòric fe/cultura i fe/justícia, però l'hem de situar a l'interior de la problemàtica concreta de les persones i de la societat, perquè si és ben cert que l'experiència sense reflexió teòrica és cega, cal afegir que la reflexió teòrica sense experiència és inútil.»

Personalment, i en la seva condició de teòleg, Ramon Prat ha intentat aportar el seu petit granet de sorra a aquest repte en el darrer llibre que ha publicat: *Record de Déu. Pelegrinatge a la recerca de l'infinit* (Pagès Editors). «Per les reaccions positives i amables que vaig rebent, penso que la fe cristiana, viscuda amb espontaneïtat, sense posar barreres als altres, des d'una fe que cultiva el propi jardí interior, però amb un compromís viscut dins l'aventura de la humanitat, pot omplir la gran buidor en aquest canvi de “galàxia” que estem vivint a Catalunya, desafiant pel repte de l'emergència de la veritat social a nivell planetari.»

A l'hora de parlar dels reptes, Núria Gispert afirma que «l'Església ha d'avançar en el camp de la dona», però també coincideix a dir que les reformes estructurals i organitzatives són secundàries, ja que «la primera reforma ha de ser en referència a les actituds». «Hem d'anunciar l'evangeli a tot arreu, predicant la bona nova del Regne, guarint amb la nostra predicació tot tipus de ferida... Nosaltres no som ningú per jutjar les persones, hem d'acompanyar-les amb misericòrdia.»

El repte de l'envelliment

Un dels principals reptes estructurals de l'Església catalana és conseqüència directa de l'envelliment del clergat i de la vida religiosa. Segons el bisbe Carles Soler, això comportarà «una major participació corresponsable del laïcat en la tasca evangelitzadora des del seu medi i en el si de l'Església en els indispensables serveis».

El P. Bernabé Dalmau diu que aquest repte demana molta creativitat, tant per part dels clergues com dels laïcs. «A nivell estructural em fa por un desarrelament de la realitat catalana, fruit dels nomenaments episcopals i de la desaparició de provincials religiosos/es del territori (d'aquí a deu anys ja només tindrem dos superiors majors: els abats de Poblet i de Montserrat!).»

Segons Mn. Ramon Prat, «la crisi del clergat emergeix de la secularització d'un model pastoral depassat, que exigeix la renovació de les estructures de l'Església a la llum de l'evangeli. En aquest sentit la situació pot ser llegida com un signe dels temps que ens invita a superar el clericalisme i a potenciar un model de ministeri presbiteral dinamitzador del sacerdoci comú de tots els cristians». Afegeix que «en la mesura que es vagi produint aquesta renovació evangèlica a la llum de la Paraula i l'Esperit, no mancaran matrimonis cristians, ni vocacions a la vida consagrada i, així, descobrirem novament la bellesa del ministeri dels preveres».

Mn. Prat acaba dient que «cadascú és responsable d'escombrar davant de casa i de renovar allò que depèn d'un mateix, de cooperar a la creació de noves xarxes comunitàries d'esperança evangèlica i de servei a la humanitat, per tal de seguir albirant la utopia del Parenostre i de les Benaurances, realitzades en les Obres de misericòrdia, com una anticipació fervent del Regnat de Déu».

Barcelona

Els joves, en el cor de l'Església

Aquest 2018 la joventut pren protagonisme en la vida eclesial

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

L'Església vol que els joves tinguin una presència especial enguany. A l'octubre tindrà lloc el Sínode de Bisbes sobre *Els joves, la fe i el discerniment vocacional*. I al març uns 300 nois i noies d'arreu del món participaran en un presínode preparatori. Sense oblidar que a casa nostra, concretament a Tortosa, tindrà lloc al maig una nova edició de l'Aplec de l'Esperit.

Amb il·lusió, engrescament i passió l'Església afronta els reptes de cara als joves. Segons el delegat de Joventut de Solsona, Marc Trulls, «el principal repte és mostrar que el seu missatge és rellevant per al jove: que allò que l'Església predica, viu i ensenya és rellevant, important, i que transforma el jove que vulgui escoltar-ho».

Per al director del Departament de Pastoral de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola, Raúl Tinajero Ramírez, hi ha quatre grans reptes: «El primer és mostrar una Església Mare, que acull, que els espera, que se'n preocupa, que vol acompanyar-los, estar al seu costat, que vol viure una revolució de la tendresa amb ells. En segon lloc, l'escolta. L'Església vol estar atenta a les inquietuds dels joves, escoltar atentament les seves preocupacions, les seves il·lusions, els seus somnis.» Des d'aquí un tercer repte, «comprendre'ls i ajudar-los, acompanyar-los en aquest moment de la seva vida tan fonamental. Per això és important generar comunitats cristianes i acollidores on ells se sentin part activa». I un darrer repte: «Els joves són l'esperança en el present.» Cosa que es tradueix en el fet de «donar-los un protagonisme real en totes les realitats de l'Església, és una cosa que ells ens demanen i que necessitem en l'Església».

I què diuen els joves de l'Església? «Per a mi, l'Església és la comunitat on visc la fe: una comunitat representada a tot arreu i formada per moltes petites famílies que en formen una de sola a nivell global», explica Augusto Figueras Verdura, de Terrassa. Un altre jove, Jordi Benedico Mateo, responsable de joves de la parròquia de Santa Maria del Prat de Llinars del Vallès, apunta que «és on Déu se m'ha fet present i on he tingut la consciència que l'Església ha estat i són unes persones concretes que a través del temps han volgut fer que el missatge de Déu arribi».

Si posem el focus en joves allunyats de l'Església, les respostes difereixen. Per a Samuel Carrasco, de Barcelona, «el que penso de l'Església és que la seva imatge és massa perfecta, com si es tractés d'una entitat pura i intocable. Ens oblidem que està formada per per-

Els joves també són una perifèria existencial. / Catalina

sones imperfectes que s'equivoquen com les que no en formen part». Laia Bonet, jove de Lleida, va més enllà: «A mi l'Església no em diu res. Els seus missatges em semblen antiquats, no s'adapten als temps, massa moralista... és clar que hi ha gent bona a l'Església, però per ser bona persona no cal ser-hi...»

Posats a demanar, els joves no es tallen a l'hora de somiar una Església diferent. Alejandra Soria, de Reus, fa molt «que no trepitja una església», reconeix, i només ho farà «quan vegi una Església més coherent amb el seu missatge, que no vol imposar i que respecta el qui pensa diferent». Jordi

Benedico en té prou que «l'Església tingui sempre com a objectiu la fidelitat a l'Evangeli fonamentat en la pregària i, per tant, una preferència envers els més pobres». Samuel Carrasco demana «una proximitat a les persones que viuen en un món globalitzat com l'actual i que no entenen com una norma està per damunt de les opinions de les persones. Si s'obris o, almenys, donés aquesta imatge, la gent amb la vida destrossada s'ho prendria com una oportunitat de reprendre la seva vida». A Augusto Figueras li agrada una Església «centrada en els valors de l'Evangeli, moguda per l'Esperit Sant i fent present

al món la fe, l'esperança i al caritat. Li demano que, encara que els temps canviïn, es mantingui fidel al missatge original de Jesús».

Església interpel·lada

L'Església no pot, ni vol, ser aliena al clam dels joves. «Els joves esperen grans coses de l'Església», opina Marc Trulls, «el problema és que sovint es veuen encallats en judicis ràpids de valors i actes que no són congruents amb el que l'Església predica. Per tant, el jove espera fidelitat dins de l'Església i congruència entre les paraules i els fets. Predicar amb el testimoni, tal com feia Jesús».

Raúl Tinajero apunta que els joves volen «ser escoltats. A l'Església ens demanen una actitud més gran de proximitat i d'obertura cap al món en què ells viuen: acceptació de les diferències, tolerància, diàleg, claredat evangèlica, que no jutgi, que escolti, que sigui inclusiva, samaritana i misericordiosa». Els joves desitgen una Església «més "moderna", que comuniqui millor, que empri el llenguatge d'avui, renovada en els seus missatges, cercant connexió amb les idees d'avui, amb una litúrgia viva i pròxima i que no sigui excessivament moralista». En definitiva, diu Tinajero, «una Església fidel a Jesús i al seu Evangeli. Coherent i creïble, propera, transparent, humil i alegre. Una Església compromesa amb la justícia, la solidaritat i la cura del planeta». Una cosa que els joves demanen és més acompanyament, formació i

Un Papa que connecta

Francesc sempre que es troba amb els joves els dona una consigna: «Feu enrenou.» I de seguida connecta amb ells, es fa proper, assequible... malgrat la seva edat, el seu esperit és jove.

Augusto Figueras creu que «el papa Francesc ha aconseguit canviar la imatge que tenien algunes persones i mitjans sobre l'Església gràcies, sobretot, al seu llenguatge planer i al seu carisma. Crec que la clau per acostar la fe als joves allunyats som els mateixos joves cristians que hem de ser testimonis per als nostres companys d'estudis, de feina... i no tenir por de compartir la nostra fe». De la mateixa opinió és Jordi Benedico: «Indubtablement, Francesc ha ajudat a donar una altra imatge de l'Església portant la figura del Papa a posicions molt més properes a la gent. Si bé aquest Papa té aquest gran do, els altres també han tingut el seu carisma que ha aportat coses positives a l'Església. És complicat saber la fórmula exacta per la qual es podria acostar l'Església als joves, però almenys tenir-ho com a objectiu i perseverar amb la consciència que l'Església i Déu és un bé per als joves, estar atents a les necessitats d'aquests joves. Essencialment, pregar intensament.»

Església a Catalunya

Un dels reptes és mostrar una Església jove i alegre. / Patriarcat Llatí de Jerusalem

preparació «per ser més conscients de la seva missió i corresponsables en la tasca de l'evangelització. Per això demanen més proximitat per part dels pastors».

Augusto Figueras és conscient del potencial dels joves: «Poden aportar molt a l'Església! Ajudar en les nostres parròquies a la pastoral, al servei als més necessitats i, fins i tot, ajudar l'Església a introduir-se en les noves tecnologies.» Jordi Benedico afegeix: «Les qualitats pròpies de la seva edat com són la il·lusió, l'impuls, l'esperit crític... poden fer un gran bé a l'Església. Dit això, potser és important mirar-ho a l'inrevés i pensar que l'Església, Déu, poden aportar als joves esperança, plenitud i que cal fer tot el possible per transmetre aquest tresor a tothom.»

Sínodo: grans expectatives

El pròxim Sínodo genera «moltíssimes» expectatives, en paraules de Raúl Tinajero, perquè «estem parlant que el centre de les preocupacions de l'Església en aquests anys són els joves». «Estem parlant que el Papa amb els bisbes volen, després d'un procés llarg de reflexió i obert a tots els joves i a aquells que hi treballen, reflexionar sobre el lloc dels joves en l'Església, les seves preocupacions, la seva vida de fe i el seu discerniment vocacional.»

Segons Marc Trulls, la primera expectativa és la de posar «el jove en un punt principal per a l'Església. Moltes vegades potser no hi han estat. Però actualment, amb el Sínodo, el Papa ens remarca la importància del jove dins de l'Església, de posar-se a caminar amb el jove. L'expectativa de conèixer millor el jove, per poder comprendre'l i aconsellar-lo. L'expectativa d'obrir noves portes, oferir espais nous de diàleg, creixement, maduració. L'expectativa de renovar el treball en la pastoral juvenil i agafar nou impuls i il·lusió a tots aquells que hi dediquen tants esforços».

RAÚL TINAJERO

«Els joves són perifèria d'esperança. Perifèria per créixer. Perifèria per viure. Perifèria per somiar amb ells»

MARC TRULLS

«El principal repte és mostrar que el seu missatge és rellevant per al jove»

Fins a quin punt aquest Sínodo pretén arribar als allunyats de l'Església? Marc Trulls ens respon que «els documents preparatoris han deixat clar que es volia escoltar qualsevol jove, creient o no creient, perquè la seva veu és important per analitzar els perquè de la situació actual, amb una Europa tan descristianitzada. Alhora, un cop escoltada la seva veu, veure com la proposta de la fe pot donar resposta a la set que té a través de conèixer, interpretar, escollir cada camí».

Raúl Tinajero comenta que entre les principals preocupacions dels joves figura «com poder arribar als seus amics, a la seva gent, amb els qui conviuen cada dia. A aquells que, per diferents motius, s'han allunyat de la fe, de l'Església. És una de les seves grans preocupacions i, per descomptat, de tota l'Església». Per això, el sínodo «farà un esforç en aquest sentit per analitzar les causes d'aquest allunyament i, sobretot, buscarà, partint d'aquesta anàlisi de la realitat, provocar una mirada esperançadora, propera, que porti els joves a trobar en l'Església un suport en la seva vida i en el seu moment concret».

Perifèries

Podem considerar els joves com una de les perifèries existencials de què ens parla el Papa. «Si l'Església no s'acosta als joves, ells no la coneixen», reflexiona Marc Trulls. Això implica que molts únicament es queden amb els «tòpics negatius de l'Església que circulen per la societat, on l'Església no apareix com un lloc atractiu. Per tant, la població juvenil és una de les perifèries que l'Església ha d'anar a buscar, i cal obrir espais en què el jove se senti còmode, ben acollit i respectat en el que és. Calen espais on l'Església vagi a l'encontre del jove i s'acosti al seu "món"».

Raúl Tinajero subratlla que «alguns podran pensar que l'Església està lluny dels joves», però el cert és que són moltíssimes les iniciatives, propostes o plans pastorals que diferents realitats eclesials ofereixen. Si bé reconeix que «potser ens cal connectar-hi més. Potser ens cal donar-los més protagonisme, real. Potser... estem en un moment per reflexionar

FRANCESC ROIG QUERALT

President de Càritas Catalunya

Des de Càritas Catalunya ens congratulem de poder veure que la llarga trajectòria de convicció i compromís, assolit per tot l'equip de redacció que fa possible setmanalment Catalunya Cristiana, hagi arribat al número 2.000. Sovint és fàcil engegar un projecte, però el veritable mèrit rau en la constància de la continuïtat, i encara més costós acumular impuls perquè el rodatge no caigui en la inèrcia. Per això, en nom de totes les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya, us encoratgem a seguir batallant per la informació veraç, contrastada i sempre fiable de les notícies de cada dia. Només així, amb el deure de la tenacitat, fareu possible, sempre, que el futur sigui ara. Enhorabona.

tot el que ens diuen i poder donar-hi respostes. Però, sobretot, és un moment per ser més Església Mare, amb els joves. I des d'aquí construir, partint per descomptat de Crist, de la seva Paraula i de la seva Gràcia».

El director del Departament de Pastoral de Joventut de la CEE indica que els joves «sempre estan a la intempèrie i, per tant, són perifèria: perifèria d'esperança. Perifèria per créixer. Perifèria per viure. Perifèria per somiar amb ells. Perifèria per ser més Església. Perifèria per estimar més. Perifèria per lliurar-se. És la nostra tasca i el nostre deure estar al seu costat. Ànims i endavant».

Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Amb l'Associació DisCamino, Santiago de Compostella

Amb la Fundació Mornese, Sevilla

Amb l'exposició "T-Rex" a CosmoCaixa, Barcelona

Amb el Menjador Social San Blas, Saragossa

Compromesos

Amb l'Hospital Sant Joan de Déu, Santurtzi

Amb el Centre de Formació de Professors STEM, València

Amb la Fundació Talita, Barcelona

Amb el Centre de Gent Gran d'Irlanda, Bilbao

Obra Social "la Caixa"

*Canviem presents,
construïm futurs.*

Compromesos amb cada lloc on alguna persona ens necessita

L'any 2017, el nostre compromís per una societat millor i amb més oportunitats per a tothom ha beneficiat més d'11 milions de persones.

- Més de **60.000 nens i nenes** en situació de pobresa atesos
- **32.000 llocs de treball** per a persones en risc d'exclusió
- Assistència a més de **23.000 malalts avançats**
- **820.000 persones grans** que han participat en **17.500 activitats**
- Més de **16.000 voluntaris** de "la Caixa"
- **Més de 200 beques** concedides
- **Més de 60 milions invertits en recerca mèdica** i formació d'excel·lència
- **5,8 milions de visitants** als nostres centres i exposicions itinerants
- Activitats educatives per a més de **2 milions d'alumnes**
- **33.000 habitatges socials**

Un any més, a la **Fundació Bancària "la Caixa"** seguirem compromesos amb cada comunitat, amb cada ciutat, amb cada lloc on algú ens necessita. Un compromís amb tu i amb tothom.

Obra Social "la Caixa". Una de les fundacions més grans d'Europa.

Iraq

La vida torna als pobles cristians de Mossul

Els feligresos tornen lentament als enclavaments de la plana de Nínive, que van ser ocupats per l'autodenominat Estat Islàmic

Javier Molina
Teleskuf

Per primera vegada en tres anys i mig, el murmurí ressona als carrers de Teleskuf, un poble de la plana de Nínive ubicat a 28 quilòmetres al nord de Mossul. «La pau és l'única batalla que val la pena lluitar», esbossa un grafiti a l'entrada de la vila. La carretera s'endinsa aleshores per una successió de senzills habitatges de dues plantes que es perden entre camps sense conrear. «Vaig tornar fa uns mesos per obrir, de nou, la botiga amb què m'he guanyat sempre la vida», relata Kamal Shoya, un comerciant de 58 anys que rep somrient una minvada parròquia. Segons el darrer cens, publicat el 2010, unes 11.000 ànimes habitaven Teleskuf, bàsicament assiris, seguidors de l'Església catòlica caldea. «Els veïns tornen a poc a poc. Ha començat la reconstrucció i s'han restablert els serveis d'aigua i electricitat», explica Kamal mentre atén els feligresos. «Ja no hi ha por. Fins i tot si arribés un milió de jihadistes, ja no els temem.»

Teleskuf va ser una plaça fugaça del califat declarat per l'autodenominat Estat Islàmic a cavall de Síria i de l'Iraq entre el 2014 i el 2017. El poble i la rodalia van ser capturats per l'organització jihadista l'agost del 2014, durant una ofensiva que va esborrar els darrers cristians de Mossul i va massacrar la minoria yazidita. Va tornar a caure a les seves urpes el maig del 2016. Durant els anys que va durar la batalla contra el califat, la vila va ser un poble fantasma amb els carrers plantats entre línies enemigues i corcat pel conflicte. Encara avui l'esquelet d'un reguitzell de cases llueix reduït a runes, escampat pels que un dia van ser jardins. «Unes 150 famílies han tornat els darrers mesos», confirma Bader Rashu, un funcionari

Dues esglésies van sobreviure a l'assalt dels jihadistes.

mentre deambula pels carrers encara deserts de la localitat. La reconstrucció ha agafat de ple les dues esglésies que van sobreviure a l'assalt dels jihadistes: la de Sant Jacob, aixecada durant el segle XIII, i la de Mar Girgis (Sant Jordi), rehabilitada el 1955. «El Daesh [acrònim en àrab d'EI] va destruir gairebé tota l'església. Va destrossar les creus i en va abatre les portes», detalla Luy Gizo, l'enginyer cristià de 51 anys que dirigeix les feines al temple de Mar Girgis. «Aquesta es pot arreglar però la més antiga està totalment arrasada», confirma des del pati entre obrers que reparen els bancs i les relíquies que es van salvar. Fins a l'arribada dels bàrbars, Teleskuf albergava les restes del monestir de

KAMAL SHOYA

«Ja no hi ha por. Fins i tot si arribés un milió de jihadistes, ja no els temem»

NAGIB GOBRAN

«La situació ha millorat. Això no obstant, algunes famílies han decidit emigrar a Jordània i Turquia»

Sant Efrem, un monjo que va viure a la zona al segle X. Tres inscripcions en siríac procedents del poble estan guardades al Museu de Berlín.

A contrarellotge, la colla que lidera Gizo mira de recompondre les peces per retornar certa esperança a l'exèrcit de retornats. «És molt important recuperar aquesta església. És l'únic lloc que tenen els veïns per venir a resar i reunir-se», admet el capataç. Aquest Nadal ha estat el primer a casa per a centenars d'habitants. Com un gest d'esperança en el futur, el patriarca de Babilònia dels caldeus i arquebisbe de Bagdad, Louis Raphael I Sako, va oficiar la Missa del Gall des de l'església de Nostra Senyora de Mossul. El retorn dels cristians a

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

PELEGRINATGE A ÀVILA

Del 12 al 16 de març

Per a més informació i reserves, truqueu al
934 092 770

JOSETXO VERA

Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació de la Conferència Episcopal Espanyola

Per a tots els lectors i autors de Catalunya Cristiana una felicitació i un desig. La felicitació per un aniversari que té al darrere 2.000 números o, el que és el mateix, desenes de milers d'articles, entrevistes, editorials i opinions. Milions d'hores de feina per intentar trobar la bona nova i explicar-la als altres. I alhora un desig. El desig de molts més números amb l'impuls de conservar i fer créixer una Catalunya Cristiana plena de la fraternitat, l'amor i la pau que ens va portar el Beneït de Betlem.

la segona urbs de l'Iraq resulta, això no obstant, incert. Una possibilitat remota que, a uns quilòmetres dels seus confins, és possible en pobles com Teleskuf, protegit pels peixmergues (l'exèrcit *de facto* de la regió autònoma del Kurdistan iraquiana). «La situació ha millorat. Però tot i això, algunes famílies han decidit emigrar a Jordània i Turquia», indica Nagib Gobran, líder local de les forces de seguretat kurdes. «D'altres han marxat a Austràlia», agrega Rashu.

Derrotat el califat i convertit en una perillosa insurgència, un nou adversari amenaça els cristians de Teleskuf. En els enclavaments limítrofs munten guàrdia membres de *Hashid Shaabi* (Movilització Popular, en àrab), una constel·lació de milícies xiïtes formades després de la irrupció de l'Estat Islàmic i amb el suport de l'Iran. «Estan a uns set quilòmetres. Ens separen unes trinxeres», confessa neguitós Gobran. L'octubre passat, després de la celebració d'un referèndum d'independència del Kurdistan iraquiana censurat per Bagdad i la comunitat internacional, uniformats kurds i milicians xiïtes es van enfrontar breument enmig d'una ofensiva estatal per recuperar el terreny administrat pel Govern kurd durant la batalla contra l'EI.

El cens dels cristians iraquians, una de les comunitats més antigues de l'Església, s'ha esllanguit sense pausa. El 2003 es comptaven un milió i mig

A poc a poc la vida torna a la ciutat.

i representaven el 5% de la població local. Una dècada després, ni tan sols arribaven als 450.000 fidels. Després de la invasió nord-americana del país, la insurgència sunnita els va posar en el punt de mira d'atacs i segrestos. Un esdevenidor entre nuvolades contra el qual els habitants més tossuts miren de rebel·lar-se. A Baqufa, una altra de les poblacions cristianes de la comarca

que rodeja Mossul, Rufad Jalil, de 57 anys, observa la plana des de la porta de casa seva. És un dia lluminós i llueix un cel net.

Per l'horitzó despunten la resta d'enclavaments. «Fa uns mesos que vaig tornar. Ens sentim segurs. Hi ha problemes amb l'aigua i l'electricitat però tenim fe en el futur. Aspirem a tenir una bona vida», balbujeja.

Volem obrir més portes. ENS AJUDES?

A la **Fundació Foment de l'Habitatge Social** treballem perquè les persones més vulnerables puguin disposar d'una llar digna.

- ✓ Gestionem 410 pisos de lloguer social i atensem més de 1.400 persones, el 45% de les quals són menors.
- ✓ Realitzem un seguiment de les famílies a través d'un pla de treball personalitzat.
- ✓ Lluitem contra l'exclusió social fomentant l'autonomia des de l'any 1990.
- ✓ Treballem a les Diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

fundació
foment de
l'habitatge
social

Tel. 933 027 197
info@habitatgesocial.org
www.habitatgesocial.org

Una llar és més que un lloc on viure

Turisme religiós

**Pròxima sortida
a Terra Santa**
des de Barcelona

23 Març al
31 de Març

1.570€

Demani informació
per a grups diocesans, parròquies, moviments, associacions,
famílies, animació i programació pastoral

Especialistes en Peregrinacions

Preus especials • Adaptem l'itinerari • Reserva diària de basíliques o esglésies
• Entrades als museus incloses • Tot inclòs: menjars, visites, taxes, etc. • Assistència
permanent de guies especialitzats • Màxima col·laboració i atenció.

turismoreligioso@viajeseci.es

93 363 57 60

viajeselcorteingles.es

VIATGES *El Corte Inglés*

TURISME RELIGIÓS

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 38 anys
t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscriviu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

FRANCINA ALSINA

Presidenta de la Taula del Tercer Sector

Felicitats a Catalunya Cristiana per la bona feina feta al llarg d'aquestes 2.000 publicacions

MÀXIM MUÑOZ

President de la Unió de Religiosos de Catalunya

Felicitó de cor Catalunya Cristiana en arribar al simbòlic i meritori núm. 2.000. Cal agrair a l'arquebisbat de Barcelona l'enorme esforç que ha fet per oferir a l'Església de Catalunya un mitjà de comunicació tan necessari per conèixer l'actualitat eclesial, en la seva diversitat de carismes, col·lectius i iniciatives, i la realitat social des d'una perspectiva cristiana. Vull remarcar especialment l'apreci que sempre ha mostrat per la vida religiosa. Per al futur li desitjo encert per afrontar els impressionants reptes que planteja el món de la comunicació a l'Església, fent xarxa amb altres iniciatives.

Des del monestir

Josep-Miquel Bausset

Monjo de Montserrat

La Pau i Treva de Déu

La Jornada Mundial de la Pau que celebrem cada 1 de gener ens recorda l'abat Oliba, fundador de Montserrat, líder espiritual, pare de la pàtria i conseller polític, que va impulsar i difondre la *Pau i Treva de Déu*.

Besnet de Guifré el Pelós, Oliba, que va néixer el 971, va ser el tercer fill dels Comtes de Cerdanya i de Besalú. El 1002 entrà com a monjo al monestir de Santa Maria de Ripoll, d'on va ser-ne escollit abat i poc després, del de Cuixà.

Com a defensor de la justícia, en un context on els excessos de poder eren freqüents, l'abat Oliba va aconseguir que els poderosos retornessin allò que retenien injustament. Com a promotor de la pau, va tenir la saviesa de trobar el punt de concòrdia entre litigants, essent el capdavanter en impulsar i establir, l'any 1027 a Tolosa de Llenguadoc, la *Pau i Treva de Déu*, destinada a suprimir la violència en determinats períodes de l'any, fixats de forma precisa.

El gran violoncel·lista Pau Casals, en l'estrena de l'Himne de les Nacions Unides el 24 d'octubre de 1971, va fer referència a la *Pau i Treva* de l'abat Oliba amb aquestes paraules: «Catalunya va ser la nació més gran del món. Us diré per què. Catalunya va tenir el primer Parlament, molt abans que Anglaterra. I fou a Catalunya, on hi va haver un principi de Nacions Unides. Totes les autoritats de Catalunya es van reunir al segle XI a Tolosa de Llenguadoc, una ciutat que avui pertany a França, però que aleshores era de Catalunya, per parlar de pau. Sí, al segle XI! Pau al món, perquè Catalunya ja estava en contra de la guerra, contra allò que les guerres tenen d'inhumà!»

Per això mateix el P. Josep Maria Soler, abat de Montserrat, definí l'abat Oliba com «un home de diàleg, defensor dels més febles i promotor de la pau i pare de la Pàtria en la Catalunya naixent». Que el record de l'abat Oliba faci que el nostre món, tan ple de violència, trobi la pau i la concòrdia entre homes, cultures i religions.

La sal de la terra

Maria Balart Altés

Professora de Secundària

Per molts números més, «Catalunya Cristiana»!

Catalunya Cristiana, el setmanari d'informació i de cultura religiosa fundat per Mons. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa, enfila aquesta setmana, amb el número 2.000, el camí cap als seus primers quaranta anys, dues mil setmanes de testimoni de premsa escrita als Països Catalans.

És lloc de trobada i ocasió de diàleg i difusió del carisma missioner de l'Església, a casa nostra i arreu del món. Els seus impulsors, com el bisbe Carrera, no en van tenir prou amb un setmanari «només catòlic», com l'italià *Famiglia Cristiana*, ni tampoc amb «diaris» de referència com el centenari *La Croix* (1880-2018). Volien una premsa setmanal d'Església, una eina de comunicació escrita, a l'abast dels bisbes de Catalunya com a instrument pastoral segons el Concili Vaticà II i que lluita per seguir professionalment i heroicament viva, sostinguda per la fidelitat i militància de lectors i subscriptors.

El meu primer record de *Catalunya Cristiana* fou a la llar. El meu pare s'hi va subscriure, amb el seu característic tarannà entusiasta, en el primer moment en què veié la llum. I jo veia com arribaven a casa, gairebé amb la mateixa quotidianitat, el sobre de l'Aranzadi (el meu pare era procurador dels tribunals) i el de la *Catalunya Cristiana*. I així, amb dinou anys vaig conèixer la nostra publicació.

Malauradament el meu pare ens deixà al cap d'un any de manera sobtada i prematura, però l'arribada a casa del setmanari suposava per a la família una manera de mantenir-lo

encara més present. Als que ens unim des de la diòcesi de Tortosa, la publicació ens evoca figures com la del canonge Joan Baptista Manyà, referent de generacions, en les quals deixà una profunda petjada d'esperit crític. Sempre que pogué va col·laborar en la premsa tortosina amb la seua veu sàvia, senzilla i oberta. Sovint penso que hauria estat ben feliç de llegir i escriure-hi, setmana rere setmana una publicació de pensament cristià oberta als lectors amants de la llengua vernacle i als qui comparteixen en castellà el mateix compromís de fe.

Catalunya Cristiana és per a mi expressió de la comunió dels sants, de la participació de tots els membres de l'Església, tant els que som pelegrins a la terra, com els que han mort, traspassats ja, purificant-se, i recolzats també per les nostres pregàries; i els qui gaudeixen ja de la glòria de Déu i intercedeixen per nosaltres. És la comunió en les coses santes: la fe, els sacraments, els carismes i altres dons espirituals. A l'arrel d'aquesta comunió hi ha d'haver l'*agapé* cristià, la *caritas*, «que no busca el seu propi interès» (1Co 13,5) sinó que empeny «a posar-ho tot en comú» (Ac 4,32) fins els propis béns materials al servei dels més pobres. Tots plegats vius i difunts, lectors i escriptors formem per la gràcia de Crist una sola família, l'Església *in itinere et semper reformanda*.

Amb gran alegria, doncs, compartim aquest aniversari desitjant que en siguin molts números més. Moltes felicitats!

Celebra amb nosaltres el número 2.000

Participa en la missa d'acció de gràcies, presidida pel cardenal Joan Josep Omella, el diumenge 28 de gener, a les 19 h, a la catedral de Barcelona

¡FELICITATS pel número 2.000!

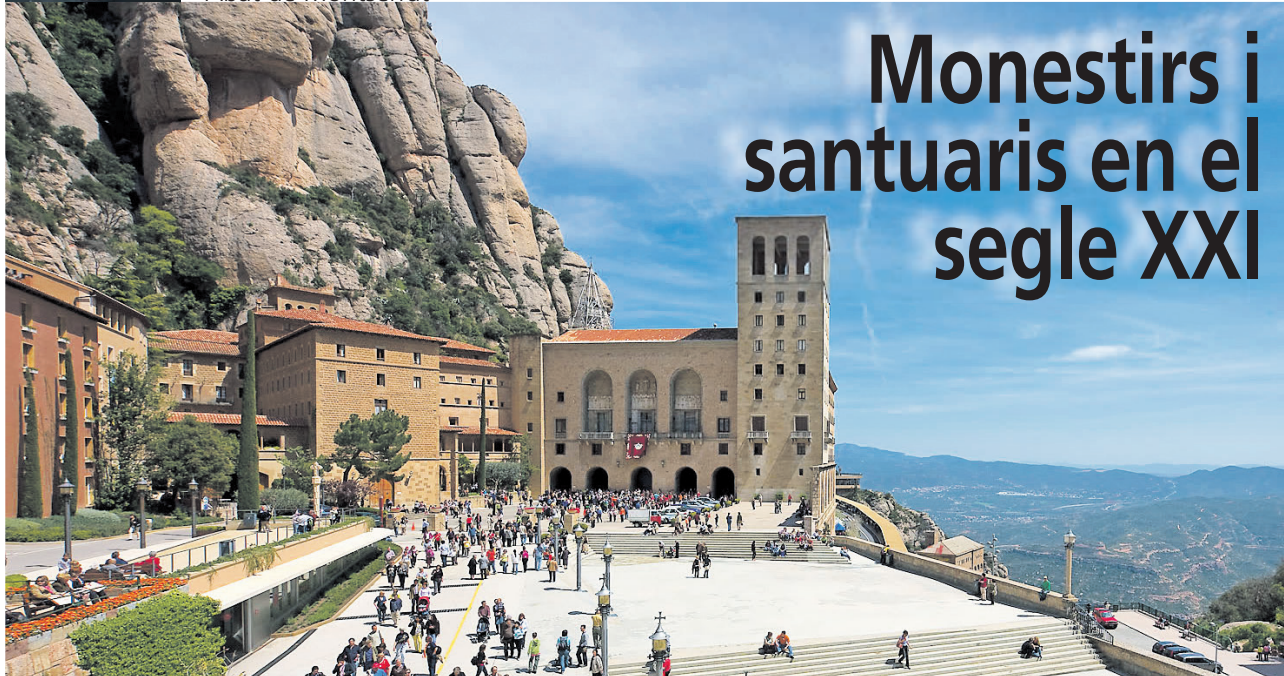
- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7
- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4
- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5
- Era Val d'Aran 106.0

**Els companys
de Ràdio Estel
us llegim cada
setmana**

Punt de vista

Josep M. Soler
Abat de Montserrat

Monestirs i santuaris en el segle XXI

Des dels seus orígens, i durant gairebé mil anys, Montserrat ha estat sempre un monestir benedictí i un santuari marí. Aquest llarg i ric recorregut i la proximitat del nostre primer mil·lenari no ens han de deixar embadalits mirant vers el passat sinó que —entrats ja plenament al segle XXI— cal que mirem el futur i ens preguntem: ¿quin sentit tenen els monestirs i els santuaris en el nostre món contemporani?

En una primera aproximació al tema, i des de l'experiència de Montserrat, podem dir que els monestirs i santuaris són veritables «signes d'esperança». En una societat europea occidental que sembla que tendeix cap a una secularització cada vegada més forta, aquests testimonis d'esperança ens recorden de manera perenne quelcom que no hauríem d'oblidar mai: que Déu continua sempre present enmig del seu poble. Que la frase de Jorge Manrique «cualquier tiempo

pasado fue mejor» no és aplicable a l'Església ni als cristians. Que ara i aquí és la *nostra* hora favorable, que ara i aquí és el *nostre* dia de salvació.

Com a monjos que caminem a través del segle XXI, la nostra voluntat continua essent aquella dels primers homes del desert, que acabades les persecucions romanes dels cristians, volgueren prendre el relleu dels màrtirs i donar testimoni de vida cristiana. En un món tan tecnificat com el nostre, on els mitjans de comunicació escurcen les distàncies i el temps, la transmissió de la fe continua tenint com a fonament el testimoniatge coherent de vida cristiana. Que avui dia, homes i dones de totes les condicions decideixin abandonar tot allò que tenen entre mans per entrar al monestir i dedicar la seva vida a Déu, a la pregària i a la vida en comunitat, no deixa de ser un signe profètic davant dels nostres

contemporanis de fe i de compromís cristià.

Els santuaris ens col·loquen en la perspectiva de l'«Església en sortida» a què ens convida tan insistentment el papa Francesc i que respon al caràcter més profund del Poble de Déu. Els santuaris propicien aquesta missió de l'Església perquè són llocs d'acollida, d'encontre, de guarició de les ferides del cor i de pau. L'exemple de Montserrat —que a més té una comunitat de monjos benedictins com a custodis— voldria ser-ne un exemple paradigmàtic. Ningú de bona voluntat no hauria de sentir-se exclòs d'un santuari, sigui quin sigui el camí que l'ha portat fins allí. Són aquells llocs propicis on es pot viure intensament allò que diu el Concili Vaticà II a la *Lumen gentium*, que no hi ha res de veritablement humà que no trobi ressò en el cor de l'Església.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Propòsits per al 2018

L'altre dia, en un concurs a la televisió, el presentador va preguntar a tres senyores concursants, quins propòsits tenien per a l'any 2018. Van contestar atinadament: «Aprendre a fer fotografies, viatjar i estudiar.» Val a dir que aquest concurs és seriós i que ajuda el pensament. Hi ha cristians que també, en l'inici del nou any, fan els seus propòsits. «Jo també en faig», em deia un amic, però difícilment els compleixo.

Mons. José Gómez, arquebisbe de Los Angeles (Estats Units), proposa fer tres propòsits. Semblen molt petits, però són ben fona-

mentals:

1. *Posar Jesús al centre de les nostres vides.* Per a això, cal llegir la lectura diària de l'Evangeli (potser el de la missa) i dir a Crist: «Senyor, què voleu de mi? Què voleu que faci? Què he de canviar per seguir-vos?» Cal aprendre a mirar la vida com Ell la veu.
2. *Millorar la vida dels altres.* Servir millor els altres, tenir paciència i comprensió; no judicar immediatament, acceptar els altres tal com són, no criticar i procurar que les converses siguin positives, tractar amb tendresa i amor; potser un simple somriure o de-

- dicar algun temps a escoltar.
3. *Perdonar els altres com Déu ens perdona.* Potser estem molestos amb algú o enfadats amb uns altres o algú que em ve gran... Pensar en aquesta persona, pregar per a ella i ser misericordiosos.

El prelat escriu: «Noperdonem prou. Això fa mal a les nostres famílies, perjudica les nostres relacions. La gent, de vegades, ens farà mal i ens ofendrà, potser, moltes vegades, però estar enfadats o ressentits no arregla res; només aconseguim que les coses ens facin més mal.»

Aquestes concrecions de l'arquebisbe de Los Angeles poden ajudar a concretar els nostres propòsits per al nou any que acaba de començar. Mirem de no oblidar-los.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

«Catalunya Cristiana»

Recordo que el dia 1 de setembre del 1950, al municipi de Sant Martí de Centelles, pel paratge de Sant Pere de Valldeneu, al voltant de la masia l'Oller, em vaig trobar els fundadors del setmanari. Va ser un dia digne d'assenyalar i recordar. Per l'entronització de la imatge de sant Bernat de Menton, patró dels excursionistes, talla del Sr. Puntí, de Vic. Ells tornaven d'un viatge a França, cosa insòlita en aquell temps, i «portaven» algunes cançons noves, que ens van ensenyar sota les alzines d'una font, avui desapareguda. Eren seminaristes i pertanyien al moviment escolta com jo. Jo aleshores acabava els meus estudis de batxillerat i, a partir d'aquest dia, vaig confiar als amics que pensava i que desitjava fer-me sacerdot. Pocs anys després, recent ordenats, tots dos ens van tornar a visitar. Una visita de cortesia, conseqüència de la qual, nosaltres vam iniciar el clan Pius XI al Seminari. Tots dos i Enric Pedrals, en aquell moment, ja eren gent amb inquietud. Emprenedors, dit en llenguatge d'avui.

(Aquest primer de setembre és digne de recordar. Els promotors de l'esdeveniment van ser els del CEC. L'acte es va iniciar amb la benedicció de la imatge i la celebració de la missa, que va presidir Mn. Antoni Batlle. Hi vam assistir molts escoltes. De vegades, ho hem comentat amb Mn. Lluís Bonet Armengol, que també hi era i que, com jo, era un senzill estudiant de batxiller. Van assistir-hi, oh, prodigi!, membres de la Falange. Es van tocar sardanes, que van ballar els que en sabien, i la festa va transcorre en pau. Algun diari va insinuar que hi va haver algun contratemps, insults, que si n'hi van haver, no va ser cap motí agressiu.)

Van passar els anys, vam perdre el contacte personal, però no ens vam oblidar. Cadascú va lluitar pel seu compte com i quant va poder.

Un dia es va anunciar l'aparició de *Catalunya Cristiana*. Va suscitar la meua curiositat i interès, però, aleshores, jo estava molt afeïtat a la Llobeta, i només em limitava a llegir el setmanari a la parròquia. Nou lapse. Un dia se'm va ocórrer escriure a Mons. Jarque per oferir-li, i desitjant que l'admetés, la meua col·laboració. La seva resposta, molt amable, va ser contundent: «*Catalunya Cristiana* era i havia de continuar sent un setmanari d'informació i no de formació», perquè aquest era el contingut dels originals que li vaig enviar. Les meves iniciatives van derivar a la redacció de llibres, etapa avui superada.

La revista va evolucionar. Va haver-hi intercanvi de correspondència amb Mn. Valls, i em vaig incorporar al setmanari cap a l'any 1992. La meua col·laboració ha estat variada, ara una columna fixa amb continguts diversos.

Em sorprèn comprovar que *Catalunya Cristiana* és una mena de targeta de presentació o recomanació per a la «gent de missa». És molt més conegut i reconegut del que imaginava. Constitueix un nexe de comunió entre cristians, a més de la informació i formació de la qual parlava. Presentar-me a un bisbe, a un capellà d'hospital o en un convent, no m'intimida, perquè, per pertànyer a l'equip, soc rebut com a conegut i persona de confiança. Si hi hagués més lectors, hi hauria més coneixement mutu, més profit apostòlic, germinaria i creixeria.

biografia jove

Montse Grases ara toca ser valenta

Edith Zeltner

A PARTIR DE
12 anys

Montse Grases Ara toca ser valenta

Montse Grases va viure només disset anys, però va tenir una vida intensa i exemplar en devoció i fortalesa d'esperit. Va afrontar la malaltia amb valentia i serenor, sempre amb el somriure contra el desànim. El 26 d'abril de 2016 el Papa Francesc va autoritzar la publicació del decret pel qual se la declara venerable.

Inclou un complet
quadern documental en color.

PVP: 8,20€

Casals

editorialcasals.com

«Catalunya Cristiana», endavant!

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA

Arquebisbe de Barcelona

El setmanari *Catalunya Cristiana* arriba al número dos mil. És tota una fita. Això vol dir que des de la seva fundació ha estat durant dues mil setmanes fidelment a l'abast dels lectors interessats a seguir la vida de l'Església a la nostra terra.

Un primer pensament és per als periodistes, treballadors i col·laboradors que han fet possible aquests dos mil números. Els del passat i els del present. A tots, moltes gràcies pel vostre treball esforçat i que tracta de ser fidel a l'Església. Teniu la confiança dels vostres lectors i lectores. I aquesta confiança l'heu guanyat amb la vostra tasca informativa fidel, compromesa i respectuosa amb tots.

Com a arquebisbe de Barcelona, m'uneixo a aquesta fita i us felicito pel que feu cada dia. També us encoratjo a esguardar el futur amb una mirada atenta que us permeti respondre els reptes socials en general i els reptes comunicatius en particular. Serà necessari que persevereu en la missió que teniu de transmetre el missatge cristià però sabent-lo adaptar als codis socials i comunicatius propis dels nous temps.

I encara voldria posar en relleu que aquest servei el feu per a tot l'àmbit català. Sovint, llegint les vostres pàgines —en especial en la secció titulada «Espai dels lectors»— penso que moltes iniciatives, humils però valuoses, no tindrien cap ressò públic sense l'espai que generosament els ofereix el vostre setmanari.

No voldria acabar sense tenir un record agraït i cordial per als dos benemèrits sacerdots de la diòcesi de Barcelona als quals es deu el naixement del vostre setmanari. Em refereixo a Mons. Joan Evangelista Jarque i a Mn. Francesc Malgosa. Tots dos, bons coneixedors del món de la comunicació, van afrontar una arriscada empresa, la de donar a les diòcesis catalanes un setmanari com el tenen molts cristians dels països europeus. I ho varen realitzar fent l'esforç suplementari de preparar una edició en català i una edició en castellà, prioritzant la voluntat de fer servei sobre els comptes de resultats econòmics, sempre migrats.

I encara voldria recordar la gran valoració que varen fer del vostre setmanari dos bisbes auxiliars recents de la nostra diòcesi: Mons. Joan Carrera i Mons. Pere Tena. El primer, sempre solidari amb les necessitats econòmiques del mitjà, en va ser també un redactor molt llegit pels seus comentaris de la secció titulada *Ara mateix*. D'ell podríem dir que es va fer un eminent comentarista religiós a les vostres pàgines. I del segon, Pere Tena, recordaré que va convertir el setmanari en la tribuna des de la qual va poder fer arribar als lectors els seus magistrals comentaris sobre la reforma litúrgica del Concili Vaticà II i sobre l'espiritualitat litúrgica en general.

Catalunya Cristiana, bon ànim i endavant en el vostre servei de cada setmana i de cada dia. Que Déu us beneeixi i us acompanyi sempre.

JAUME PUJOL BALCELLS
Arquebisbe metropolità de
Tarragona i primat

Amb motiu d'aquesta fita important, la publicació del número 2.000 d'aquest setmanari, us faig arribar la meva sincera felicitació, un agraïment i un desig.

Felicitats a tots els qui setmana rere setmana feu possible que *Catalunya Cristiana* arribi a les parròquies i comunitats dels nostres pobles i ciutats. La llista seria extensa i no em voldria deixar ningú: direcció, redactors, col·laboradors, columnistes, anunciants... Sense el vostre treball indefallent no hauria estat possible.

Gràcies, en primer lloc, a Déu. Ell és qui, per mitjà de l'Esperit, sosté i

**Que per molts anys més,
amb l'ajuda de tots,
puguem gaudir d'aquesta
publicació que ha
esdevingut un referent a
les nostres diòcesis**

impulsa l'acció de l'Església que es reflecteix en aquestes pàgines. També, un agraïment a vosaltres, lectors i subscriptors, per la vostra fidelitat al llarg d'aquests anys.

Finalment, un desig. Que per molts anys més, amb l'ajuda de tots, puguem gaudir d'aquesta publicació que ha esdevingut un referent a les nostres diòcesis. De tot cor, moltes felicitats!

GIOVANNI MARIA VIAN
Director de «L'Osservatore
Romano»

Els dos mil números de *Catalunya Cristiana* constitueixen una fita important i són una ocasió per reflexionar sobre el paper de la premsa catòlica. Cal dir que en els darrers temps el món de la comunicació ha evolucionat i evoluciona molt ràpidament, i, davant la difusió dels nous mitjans, és evident la crisi dels mitjans tradicionals. Com també és evident, en un context occidental cada vegada més secularitzat, la creixent descristianització.

El pessimisme no està justificat en aquesta situació global. La mateixa transformació continua dels nous mitjans es revela com un límit davant l'estabilitat dels mitjans tradicionals, és a dir, el paper imprès: llibres, revistes, diaris. És sabut que molt s'ha perdut al llarg dels segles, però es conserva molt a les biblioteques, mentre que les perspectives reals de conservació de dades digitals segueixen sent desconegudes. També hem de recordar que la secularització ha purificat la fe cristiana, però també que sense, el món seria més pobre i parcialment incomprensible. Sense rebutjar els nous mitjans, l'optimisme

**L'optimisme és legítim
sobre el futur de la
premsa catòlica, i més
generalment d'inspiració
cristiana**

me és, per tant, legítim sobre el futur de la premsa catòlica, i més generalment d'inspiració cristiana.

La història ensenya que cal evitar un perill molt greu, que és l'autoreferencialitat. De fet, un diari inspirat en la fe cristiana no ha de mirar-se principalment a si mateix. Òbviament, no pot ignorar el missatge que vol comunicar, perquè, si no, perdria la seva identitat. Però ha de saber transmetre'l de manera oberta, amb un llenguatge comprensible i sense servir interessos aliens a la fe.

I si per a la premsa catòlica l'obertura implica la voluntat d'intentar entendre el món d'avui, el llenguatge ha de ser no clerical ni argot, sinó comprensible per a tothom. I evitar interessos aliens a la fe significa, sobretot, el rebuig de relacionar-la amb opcions polítiques parcials, que poden ser legítimes, però que continuen sent opinables i que donarien lloc a nous integrismes.

**Crec que l'èxit de
Catalunya Cristiana
es deu en bona part a
la seva capacitat per
adaptar-se a l'evolució
de la societat**

no s'identifiquen amb cap confessió religiosa o que professen d'altres creences diferents a la catòlica ha augmentat de manera més que notable. I *Catalunya Cristiana*, lluny d'ignorar aquesta realitat, ha estat —i és!— un element importantíssim per poder-la conèixer i entendre millor. Ens calen mitjans com *Catalunya Cristiana*. Mitjans que acostin la religió al conjunt dels ciutadans. Mitjans que acostin els creients de les diferents religions entre si. Per molts anys!

ENRIC VENDRELL AUBACH
Director general d'Afers Religiosos
de la Generalitat de Catalunya

Que un setmanari aconsegueixi publicar 2.000 números és per si sol un motiu de felicitació. I *Catalunya Cristiana* ha aconseguit aquesta fita gràcies a la seva innegable voluntat de servei a l'Església, però també al seu compromís amb el país. Al llarg de gairebé quatre dècades *Catalunya Cristiana* ens ha permès conèixer la diversitat de l'Església catalana, alhora que ha acostat tota mena de temes d'interès social al conjunt de la feligresia. Crec que l'èxit de *Catalunya Cristiana* es deu en bona part a la seva capacitat per adaptar-se a l'evolució de la societat. Una societat que és ara molt més diversa i complexa que quan va aparèixer el seu primer número. Una societat en la qual el nombre de persones que

**Reconeixement i gratitud
també com a bisbe de Lleida
per donar a conèixer la
vitalitat diocesana per tot
arreu**

SALVADOR GIMÉNEZ
Bisbe de Lleida

Dos mil és un número molt significatiu d'aquesta publicació que mereix l'agraïment dels cristians a tots els que han fet possible durant tants anys la seva sortida com una comunicació oberta de la nostra Església posada al servei de l'Evangelitització per respondre amb autenticitat als desafiaments que planteja a diari la nostra societat. Directius, periodistes, col·laboradors, tècnics i anunciants ens han ajudat a tots a la reflexió, a la formació i a la informació. Reconeixement i gratitud també com a bisbe de Lleida per donar a conèixer la vitalitat diocesana per tot arreu. Segur que soc ara mateix la veu de totes les nostres comunitats.

La meva tasca d'avui al capdavant de les delegacions dels Mitjans de Comunicació Social de les diòcesis amb seu a Catalunya em permet afegir a l'agraïment i el reconeixement un profund desig de gran i bon futur a aquest mitjà per millorar la nostra realitat eclesial en aquest món que no pot, i no vol, rebutjar les arrels cristianes que l'han conformat en els fonaments de la llibertat, la justícia, el respecte a la dignitat personal, la fraternitat i la pau.

**Durant tots aquests
tretze anys de treball
com a grup de diàleg
interreligiós, sempre
hem sentit ben a prop
i disponible Catalunya
Cristiana**

MOHAMMED HALHOUL
President del GTER

En nom del Grup de Treball Estable de Religions (GTER) volem felicitar-vos per aquests 2.000 números de la revista *Catalunya Cristiana*. És la benedicció de l'esforç constant i decidit el que dia a dia va forjant l'èxit que avui podem celebrar. Moltes felicitats!

Com a creients sabem i reconeixem que aquest valor de l'esforç en la formació integral d'una persona és essencial. És molt important que ensenyem, amb l'exemple, la importància del que costa aconseguir de vegades les coses. Només amb aquest valor podrem ser persones competents i capaços i capaces d'afrontar els reptes que la vida ens va plantejant. *Catalunya Cristiana* n'és exemple i aquesta celebració un bon testimoni.

Durant tots aquests tretze anys de treball com a grup de diàleg interreligiós, sempre hem sentit ben a prop i disponible *Catalunya Cristiana*: moltes gràcies. De nou volem felicitar-vos i agrair-vos l'oportunitat de poder festejar plegats aquesta fita tan important, tot desitjant-vos un futur ple d'èxit.

JOSEP MARIA GARRELL

Rector de la Universitat Ramon Llull

Amb motiu de l'edició del número 2.000 de Catalunya Cristiana, els voldria fer arribar la meua més cordial felicitació per aquesta fita, i animar-los a seguir oferint a l'Església catalana aquest gran i important servei en benefici de la comunicació de tota la comunitat.

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacia

Conèixer la història recent de l'Església que viu i peregrina a Catalunya no es pot fer sense el setmanari Catalunya Cristiana. Hi ha molts trossets d'aquesta història reflectits en les pàgines atentes i perseverants d'una publicació que ha deixat petja en la vida comuna de les nostres diòcesis. Me'n felicito i auguro que aquesta important missió eclesial continuï per molts anys.

FERNANDO CORDERO

Religiós dels Sagrats Cors i periodista

Felicitats per un treball professional, que uneix Catalunya en les seves arrels cristianes, que dialoga amb la cultura actual, que ens uneix a l'Església universal! Felicitats, amics de Catalunya Cristiana, per saber ser acollidors! Em sento, arribat de fora, com algú que se sent a casa seva! 2.000 gràcies! 2.000 desitjos de futur!

TOMÀS MOLINA

Cap de Meteorologia de TV3

2.000 números ja publicats de Catalunya Cristiana! Moltes felicitats per als que heu fet i continueu fent Catalunya Cristiana i també per als que hem llegit i continuem llegint aquesta publicació

M. DEL MAR ALBAJAR

Abadessa del monestir de Sant Benet de Montserrat

Pels 2.000 exemplars compartint notícies de la nostra església, cercant i compartint experiències concretes de fe, exemples de la folia de l'amor de Déu en persones de lluny i de prop, espurnes d'esperança que ajuden a caminar i a fer comunitat. Per tota la il·lusió i el treball que hi ha al darrere, moltes gràcies i moltes felicitats!

MN. IGNASI FONT

Vicari de l'Opus Dei a Catalunya

Moltes felicitats per aquests 2.000 números. Per estimar l'Església cal conèixer-la: Catalunya Cristiana hi ajuda. Us encoratjo a seguir treballant amb honestat i rigor. Com recomana el Papa als periodistes, la clau és fer-ho des de la veritat, amb professionalitat i amb respecte a la dignitat humana. Per molts anys!

La preciosa aventura d'«Iglesia en Andalucía»

Antonio Gil
Sacerdot i periodista

Tot justa començava la dècada dels 90, enfilant els darrers anys del segle XX i vivint una època d'esplendor econòmica, encara que ja començaven a aparèixer els primers símptomes que «alguna cosa no anava bé», o «del tot bé», en els sistemes polítics i econòmics. Havia caigut el mur de Berlín, s'havien eixamplat els horitzons de la humanitat, i encara que l'horror de la violència i les guerres en zones determinades de la terra no s'extingia del tot, la veritat és que la societat ja albirava canvis importants, sobretot, en el món de la comunicació. La tècnica avançava a passes de gegant. El veïnatge universal es perfilava no només dins del cap de MacLuhan, sinó en una globalització que trucava amb força a la porta de totes les nacions.

A l'Església catòlica, Joan Pau II ja s'havia constituït, i ja s'havia guanyat amb raó, el títol de Papa mediàtic, sobretot per l'èxit dels seus viatges, per la seva influència en les multituds, per la repercussió que aconseguien, no només les seves paraules sinó els gestos, per insignificants que fossin. Ens havíem de preparar, doncs, per entrar al segle XXI. S'entreveia que l'Església catòlica havia d'organitzar alguna cosa gran, bonica i noble, però sobretot, atractiva, sublim, esplèndida, que quedés gravada per sempre dins del cap i el cor dels homes i dels pobles. Efectivament, es va començar a preparar el Jubileu de l'Any 2000.

En aquest context, podem dir que «es va coure» la creació del periòdic *Iglesia en Andalucía*. Com a delegat diocesà de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Còrdova, càrrec que ostentava des del 1966, m'havia internat de ple en el món de la comunicació religiosa, sobretot, a través de reunions anuals dels delegats, a Madrid. Vaig anar coneixent monsenyor Cirarda, monsenyor Alanís, Ramon Cunill, de felix memòria, tot un líder en afany i iniciatives mediàtiques, i sobretot, Joan Jarque, que es va presentar a les jornades per parlar-nos del seu projecte de *Catalunya Cristiana*. La idea i la realitat em va encantar. I se'm va fer la llum: «Si nosaltres, a Còrdova, aprofitem una bona part de les pàgines de *Catalunya Cristiana* i elaborem una altra bona part de pàgines des d'Andalusia, podem comptar amb un diari d'informació religiosa a la nostra comunitat autònoma andalusa, ni més ni menys que per a les 10 diòcesis de l'episcopat del sud d'Espanya.»

Va ser llavors quan, sense encomanar-me a ningú, em vaig atrevir a trucar al director de *Catalunya Cristiana*, Joan Jarque, per proposar-li una trobada, en què li volia presentar el projecte d'un diari d'informació religiosa, semblant a *Catalunya Cristiana*, i encara més, de la mà del que ell dirigia per a Catalunya, imprès als seus tallers, per distribuir-lo després a les diverses diòcesis andaluses.

Joan Jarque, home de gran vàlua intel·lectual, avançat al seu temps en

iniciatives periodístiques, amb una formació religiosa i humana excel·lent, devia veure en les meves paraules un projecte possible de realitzar. I també amb la mateixa moneda, tot decidit, es va desplaçar fins a Còrdova, i ens vam citar tots dos per a una trobada al Parador Nacional de La Arruzafa, a primera hora d'una tarda primaveral, preludi del nostre florit projecte periodístic. La trobada va durar poc més d'una hora, i en aquest espai de temps, vam coincidir plenament en la nostra visió, les idees i els plantejaments, i vam decidir posar en marxa el projecte i llançar, quasi immediatament, el nou diari d'informació religiosa que duria com a títol de capçalera *Iglesia en Andalucía*.

Vam ser pioners en la idea i en la posada en marxa. Fins uns anys més tard, no començarien les edicions en regions els diaris *El Mundo* i *El País*. El bisbe de Còrdova, monsenyor José Antonio Infantes Florido, es va afegir al projecte amb gran entusiasme. I vam crear la Fundació Iglesia en Andalucía, presidida pel prelat de Còrdova, amb 25 membres, cadascun dels quals hi aportava 25.000 pessetes. I va néixer un diari, tot un diari, primer de 24 pàgines, després de 16: vuit pàgines d'Andalusia, i la resta, els grans articles i reportatges de *Catalunya Cristiana*. Vam sortir amb una tirada de 3.000 exemplars, que es distribuïen per to-

tes les parròquies de Còrdova i moltes de les diferents diòcesis d'Andalusia.

Vam ser pioners en el projecte. Per primera vegada a Espanya, dos mitjans d'informació religiosa feien servir la seva informació i s'enriquien mútuament. La idea de monsenyor Jarque crec que era haver aplicat aquesta fórmula a les diferents comunitats i bisbats d'Espanya. Però això eren figures d'un altre paner. Cada bisbe volia tenir el seu full o revista diocesana i, d'aleshores ençà, es van començar a prodigar els fulls diocesans. Quan van veure aparèixer *Iglesia en Andalucía*, gairebé totes les diòcesis andaluses van crear els seus propis Fulls o revistes diocesanes. *Iglesia en Andalucía* va patir en pròpia pell aquesta reacció, una terrible incomprensió del nostre veritable objectiu, i al cap de gairebé 10 anys, el llavors bisbes de Còrdova, va donar per acabada l'aventura periodística cordovesa, de la mà de *Catalunya Cristiana*. No es va saber distingir que una cosa era un Full parroquial, una altra de ben diferent una Fulla diocesana i una altra, completament diferent, un diari d'informació religiosa, com *Expansión* ho és d'economia, o el *Marca*, d'esports. D'aquesta aventura, que ja forma part de la història, se'n poden explicar moltes coses, però no en trauríem res d'entrar en aventures i desventures. I, en el fons, encara queda pendent el llançament d'un gran diari

d'informació cultural i religiosa a Espanya, amb un milió d'exemplars de tirada. Em consta, perquè en vam parlar en un dinar a Madrid, que Juan Kindelán, quan encapçalava el Grupo Recoletos, tenia el projecte quasi a punt. No va tirar endavant. Què devia passar?

Sempre admiraré, amb afecte, gratitud i amistat entranyable, la visió i l'audàcia que va tenir monsenyor Joan Jarque, home d'avantguarda i de fronteres, intel·lectual de primera línia, profundament creient i sacerdot cent per cent, empenent i somiant una aventura preciosa. El periodisme escrit és molt car. Però els resultats, tot i les noves tècniques, continuen tenint un gran pes en l'opinió pública.

Quan em vaig trobar, no fa gaire, amb Jaume Aymar, va sortir la pregunta: «Com és possible que l'intens i immens material informatiu que ofereix setmanalment *Catalunya Cristiana*, sota la direcció de Jaume Aymar, no arribi a més diòcesis, més parròquies, més places dels nostres pobles i de la nostra gent, a més mitjans nous...?»

No voldria deixar l'interrogant a l'aire, sinó en el cor de tots els que estimem els mitjans de comunicació i els duem ficats dins les entranyes i hi creiem com a instruments de Déu per a la nova evangelització. Només he volgut deixar constància, molt resumidament, d'aquella bonica aventura del diari *Iglesia en Andalucía*. Les interioritats gairebé ens donarien per fer un llibre... curiós i divertit.

Vam ser pioners en el projecte. Per primera vegada a Espanya, dos mitjans d'informació religiosa feien servir la seva informació i s'enriquien mútuament

Gairebé totes les diòcesis andaluses van crear els seus propis Fulls o revistes diocesanes. «Iglesia en Andalucía» va patir en pròpia pell aquesta reacció

CatalunyaCristiana

Setmanari d'informació i de cultura religiosa

16 març 2013

Un jesuïta a la Seu de Pere

JAUME AYMAR I RAGOLTA
Director

Quan Ignasi de Loiola va escriure els Exercicis Espirituals, que a tant han ajudat i ajuden al discerniment fins i tot des de la vida quotidiana, es va inspirar en part en els manuscrits de Ramon Llull als quals va accedir a la Sorbona de París, on es va formar. Com ha explicat recentment el P. Josep M. Benítez, historiadore, aquell principi i fonament ignasià dels exercicis («l'home es criat per Isaac, reuerenciar i servir Déu Nostre Senyor...») bevia en la font l'aliança dels proverbis de l'inegna místic, teòleg, filòsof, missioner, que alhora seguia les petjades lluminoses de Francesc d'Assís. Després l'imaginari popular ha arribat a contraposar l'espiritualitat de Ramon Llull i Jesuïtes.

Poc podia pensar aquell pelegrí de Loiola que, segles després, un Papa sorgit de la Companyia en faria la síntesi escollint el nom de Francesc i parlant de fraternitat, la que enaltia el pobriç d'Assís, recordant-nos que els diversos carismes s'enriqueixen en el teixit de l'Església.

Hugo, el pobre estudiant que demanava almoines a una capella de Santa Maria del Mar de Barcelona, que no volia dignitat i que en el moment de la mort ja tenia mil seguidors a tot el món, no es podia imaginar que segles després un fill seu espiritual ocuparia la Seu de Pere, d'aquell Summe Pontífex enver el qual ell i els seus farien un vot de singular obediència.

Poc es podia imaginar aquell soldat basc convertit, que va establir que els seus seguidors fessin un quart vot d'obediència al Sant Pare, que un fill seu espiritual arribaria precisament a Papa.

Poc podien pensar aquells aliats missiioners jesuïtes de les reduccions del Paraguai o d'altres indrets recóndits, aquells que van haver de donar els seus indís en qui es va inspirar magníficament la pel·lícula La Missió (per cert, asesorada per la Companyia), que un dia un Papa vingut del Sud, un home que deia missa entre els drapaires de Buenos Aires, seria escollit Papa.

Poc es podien imaginar aquells jesuïtes del segle XVIII que es van veure calumniats, ultratjats, desposseïts i exiliats, que tres segles després un membre insigne de la Companyia ocuparia la Seu de Pere. Però la història de l'Església és així: Santa i pecadora, amb vocació divina però feta per homes de carn i ossos.

CatalunyaCristiana

Setmanari d'informació i de cultura religiosa

27 agost 2017

Any XXXVII • Núm. 1.979 • 2,70 euros

PREGÀRIES PER LES VÍCTIMES I A FAVOR DE LA PAU

Humanitat contra barbàrie

Expelles, flors i missatges al capdamunt de la Rambla, lloc de l'atemptat.

P. 3-4 i 13

PAPA FRANCESC: «Que la violència cega del terrorisme no trobi lloc al món»

SEBASTIÀ TALTAVULL: «Han estat dies de llàgrimes, però sobretot de molta humanitat»

VIQUI MOLINS: «Em quedo amb les precioses i sinceres pregàries que s'han organitzat»

Entrevista a Justino Martínez Pérez, missioner combonià al Brasil

P. 10-11

Vers una nova pastoral de la gent gran

Juan Manuel Bajo Llauredó, director del Secretariat Interdiocesà de la Pastoral de Salut, explica que «la pastoral de la persona gran ha de tenir per objectiu la promoció humana integral i donar resposta a la gran qüestió: què ha de fer i què com a model la paròlia del bon samarità. P. 20-21

P. OCTAVI VILÀ

Abat de Santa Maria de Poblet

Catalunya Cristiana arriba al seu número 2.000, és ocasió de felicitació per haver arribat a aquesta xifra; mai no és fàcil i s'ha aconseguit gràcies a l'ajut de tantes persones i també al suport de les institucions. Catalunya Cristiana ha de seguir avançant per esdevenir cada cop més el mitjà de comunicació de les esglésies que fan camí en les nostres terres. Un mitjà més centrat en la informació religiosa que tanta falta fa als cristians catalans. L'Església ha de ser transmissora de concòrdia, unió, pau i integració; mai de divisió. Els mitjans que d'ella depenen han de contribuir-hi difonent en la mesura de les seves possibilitats aquests valors evangèlics dins la nostra societat concreta; en un marc de convivència que tots els ciutadans han ajudat i que cal que segueixin ajudant a configurar, amb tolerància i respecte a les persones i a la llei, amb voluntat d'unitat i de concòrdia. Que el Senyor us il·lumini en la vostra tasca i us ajudi a ser cada cop més transmissors de la Bona Nova.

93 414 48 48

Telèfon de l'Esperança

www.telefonoesperanza.com

Si et cal ajuda...

Si vols ser escoltat i ajudat...

Si necessites parlar...

Et passi el que et passi, truca

Sempre hi trobaràs algú

Rebràs suport i molt més del que et penses

FUNDACIÓ **AJUDA I ESPERANÇA**

NECESSITEM

DONATIUS

ES24 2100 0837 9002 0029 8184

VOLUNTARIS

93 202 02 60

administracio@telefonoesperanza.com

DESVETLLEM ALGUNES ANÈCDOTES I INTERIORITATS DE «CATALUNYA CRISTIANA»

La cuina i els fogons del setmanari degà

Karina Tarrida

Agustí Codinach

Pilarín Bayés creu que la clau de la seva tira d'humor és «no tant seguir la vida política o social sinó fer-ho des de la inquietud espiritual d'un poble».

Mn. Francesc Nicolau, autor de la secció «Actualitats científiques» a «Catalunya Cristiana» opina que «cal veure en el progrés científic el voler de Déu, que va posar l'home al món perquè "dominés tota la creació"»

Joan Andreu Parra

Assolir dues mil setmanes ininterrompudes trobant-se amb els lectors és un cim que *Catalunya Cristiana* celebra i agraeix i que el consolida com el mitjà degà en premsa eclesial en català. Els mèrits, com els de qualsevol treball en equip, són compartits entre moltes persones, si bé en les properes línies ens centrarem en dos pilars: els lectors i els autors.

Sense els lectors *Catalunya Cristiana* no existiria, òbviament, però convé remarcar algunes dades: 564 subscriptors ho són des del primer número, són persones que durant gairebé quaranta anys han mantingut la subscripció, han escrit al setmanari per elogiar o corregir escrits, en definitiva, l'han fet seu.

Entre els subscriptors també trobem missioners distribuïts pels cinc continents i als quals, sovint, altres subscriptors els han apadrinat solidàriament per tal que rebessin puntualment el setmanari. *Catalunya Cristiana* s'envia a Europa (Dinamarca, Itàlia, Alemanya, Portugal), Amèrica Llatina (Veneçuela, Mèxic, Hondures, Brasil, Xile, Costa Rica, Cuba, Bolívia, Colòmbia, Perú), l'Àfrica (Angola, Burundi, el Camerun, Zaire, Ghana) i l'Àsia (Japó, Filipines, Índia).

La il·lustració Pilarín, marca de la casa

Al llarg de bona part dels números de *Catalunya Cristiana* hi ha algunes seccions, com la il·lustració, que han contribuït a esculpir el caràcter de la publicació. «M'agrada molt tenir l'oportunitat de poder dir la meua sobre l'actualitat i, en el fons, a *Catalunya Cristiana* surten elements de l'evolució espiritual del país molt interessants», ens confia la il·lustradora Pilarín Bayés a qui Mn. Jarque, un dels fundadors, va demanar-li col·laborar a finals dels

anys 80. Bayés ha posat traç i color a la inquietud espiritual d'un poble: «Sovint no és gens fàcil, perquè fer l'acudit sobre l'elecció d'un bisbe o l'aniversari de l'holocaust costa més que fer-lo de l'actualitat quotidiana», admet, alhora que defensa la continuïtat d'aquesta secció: «L'humor gràfic fa una aportació que pot fer reflexionar. Està bé que hi sigui, que es renovi i continuï.»

La ciència de Mn. Francesc Nicolau

Els col·laboradors són un altre puntal del setmanari. I, entre aquests, el més veterà és Mn. Francesc Nicolau que, amb 87 anys, continua enviant

PILARÍN BAYÉS
«L'humor gràfic fa una aportació que pot fer reflexionar»

MN. FRANCESC NICOLAU
«Les troballes científiques no poden mai fer-nos vacil·lar en la fe i tot el que sigui cert en la natura interessa conèixer-ho»

El corresponsal Joan Boronat sosté que «Catalunya Cristiana» «ha viscut moments de signe divers, però en tractar-se d'una publicació especialitzada, això li dona caràcter».

puntualment el seu article sobre ciència des dels primers números del setmanari: «Se'm suggerí que parlés de coses de ciències, amb referència a la fe cristiana», observa Nicolau. Els articles divulgatius de Nicolau han fet referència principalment «a l'evolució biològica i a l'astronomia, que incloïen, és clar, l'origen de l'espècie humana i la formació del cosmos. Però també s'hi tractaren altres temes, com la cèl·lula, el cervell humà, els elements que componen la matèria, les matemàtiques...».

«La meua missió ja s'està acabant —recapitula Nicolau—. Enguany compliré 88 anys i les forces ja no són les mateixes. Però estic molt content, i en dono gràcies a Déu, per haver pogut col·laborar tants anys i amb tanta acceptació per part dels lectors. Que Déu beneeixi aquesta obra que és més seva que meua!» Nicolau opina que *Catalunya Cristiana* ha de continuar tenint present les ciències: «Les troballes científiques no poden mai fer-nos vacil·lar en la fe i tot el que sigui cert en la natura interessa conèixer-ho», sosté.

Les corresponsalies o la veu de les diòcesis

Portar el mot «Catalunya» a la capçalera denota el compromís de recollir el batec de les diòcesis a les pàgines del setmanari. El periodista Joan Boronat, del *Diari de Tarragona*, porta la corresponsalia de Tarragona a partir del tercer o quart número: «Llavors *Catalunya Cristiana* no tenia una estructura informativa amb presència de les diverses diòcesis. Quan Mn. Manel Valls va fer-se càrrec de la direcció, es van posar les bases per teixir una xarxa de corresponsals i, d'alguna manera, es va professionalitzar i retribuir aquesta feina», recorda Boronat.

El corresponsal selecciona les notí-

d'informació religiosa en català

cies per a *Catalunya Cristiana* a partir «d'aquells fets diferencials que es desenvolupen a l'arxidiòcesi de Tarragona. Per la seva condició de seu metropolitana i primada és protagonista de singulars esdeveniments noticiables, com va ser el Concili Provincial Tarraconense de 1995. També he prioritzat les informacions relacionades amb la tasca missionera i social de l'Església, ordenacions presbiterals, testimoni de persones i entitats, per damunt de celebracions religioses que ens són arreu comunes».

A parer de Boronat, el setmanari és prou conegut a les comarques que cobreix: «Sovint m'he quedat sorprès veient com *Catalunya Cristiana* és coneguda entre la societat a les comarques de Tarragona, més enllà de parròquies i comunitats religioses. Me'n parlen avis, pares, subscriptors... la llàstima és que freqüentment es trenca aquesta continuïtat. D'altra banda, considero un encert que es mantingui l'edició en castellà. A més, en diferents punts de l'Estat espanyol, en àmbit d'Església, el setmanari és conegut».

Boronat opina que *Catalunya Cristiana* ha de continuar sent «el vehicle d'informació del fet religiós de l'Església catòlica en general i de les esglésies particulars a Catalunya» i aposta per millorar la distribució i difusió a les parròquies, «sense que això suposi menystenir les publicacions, els fulls dominicals de cada bisbat i els que editen moltes parròquies».

Periodistes que donen el pas a la vida religiosa

«Cap a finals dels anys noranta, m'atreia el fet religiós i pensar a poder compaginar una feina amb la meua fe i la meua manera de veure el món em semblava una possibilitat excel·lent», recorda la benedictina Montserrat Unterlöhner i Salvat del seu pas per la redacció de *Catalunya Cristiana* després d'haver estudiat Comunicació Audiovisual a la Universitat Ramon Llull.

La monja observa que la crida vocacional la va sentir temps després, però, curiosament, el setmanari «també hi va jugar, indirectament, un paper actiu»: «A finals del 2007 tot just havia sentit la determinació profunda, la crida, a deixar-ho tot per seguir Déu. Estava plena d'il·lusió, coneixia el què, però desconeixia el com i aquí és on la providència es va valer de les seves estratègies. Una bona amiga, subscriptora fidel a *Catalunya Cristiana*, em va proposar d'assistir a un dinar de subscriptors a Montserrat. El tema amb què es va acompanyar la jornada va ser el visionat d'un documental sobre Cristina Kaufmann, una monja contemplativa, que va introduir el bisbe Joan Carrera, columnista al setmanari i que aleshores ja era el meu director espiritual. A partir d'aquell dia, doncs, la meua vocació va anar prenent forma i, amb el temps, es va confirmar la certesa que viure la vida monàstica a la muntanya de Mont-

La benedictina Montserrat Unterlöhner va passar per la redacció de «Catalunya Cristiana» anys abans que es desvetllés la seva vocació.

serrat era el meu lloc, i aquí estic ara, monja benedictina al monestir de Sant Benet de Montserrat!» Unterlöhner constata que ens els anys que porta editant-se el setmanari la societat ha canviat «no molt, sinó moltíssim!». Aquesta situació la porta a reivindicar que *Catalunya Cristiana* continuï sent «una veu genuïna. Sigueu autèntics i conseqüents, treballeu des del cor i la vostra manera de fer i de ser, perquè sou únics i la vostra aportació és singular. Connecteu amb la vostra vocació i endavant! Penseu que tot allò que deixeu d'explicar-nos, quedarà per explicar».

La de la Montserrat no és l'única vocació que s'ha desvetllat a la redacció de *Catalunya Cristiana*. Dos companys més periodistes, Samuel Gutiérrez i Joan Piñol, van deixar la nostra redacció per entrar al Seminari Conciliar de Barcelona (un com a seminarista de Sant Feliu i l'altre, de Barcelona). Coneixerem el seu testimoni més profundament en el proper número.

Una subscripció a la presó Brians 2, ben aprofitada

Un subscriptor rep «Catalunya Cristiana» al centre penitenciar Brians 2, ubicat a Sant Esteve Sesrovires.

«Alguns articles els comento amb algun company; fins i tot, recentment vaig llegir un fragment d'un article a l'acabament de la missa, davant tots els assistents, tot mostrant l'exemplar de *Catalunya Cristiana*». Fèlix Gil Cabeza, que compleix condemna a la presó de Brians 2, és subscriptor del setmanari gràcies a un apadrinament: «És perfectament legítim i està degudament autoritzat rebre qualsevol subscripció a la presó, però és molt inusual, crec que l'únic exemplar de *Catalunya Cristiana* que arriba a Brians 2 és el meu», aclareix Gil al qüestionari escrit que ha contestat per carta postal.

Aquest lector valora particularment que el setmanari «és una de les poques publicacions cristianes (catòliques) que s'editen a Catalunya; amb informació d'ampli abast i fidedigna; amb unes cròniques d'opinió de gran vàlua, molt inspirades i encertades; i perquè la informació publicada és pràcticament impossible de trobar a d'altres mitjans escrits generalistes». Gil Cabeza destaca que en

algunes de les entrevistes ha descobert «com viuen la fe a molts indrets del món i en situacions molt adverses», fet que l'ha portat a comentar-ho amb altres companys presos del mòdul.

«Quan es va iniciar la subscripció em trobava a Brians 1 i passava els exemplars a dos companys que compartien la mateixa cel·la i després els deixaven a la biblioteca del mòdul; vaig observar que diferents persones el fullejaven i anaven llegint, fins i tot un evangèlic ho feia de manera habitual», ens confia. El subscriptor observa que en el context «d'un país molt secularitzat i amb l'agreuja de l'herència del nacionalcatolicisme» la realitat és que «l'Església catòlica és la gran desconeguda per una gran part de la població». Per contrarestar-ho proposa «fer catequesi a tots els números o implementar un veritable curs bíblic "apte per a tots els públics"». «Quan es reben explicacions, la fe s'aferma de forma exponencial i, fins i tot, algunes persones poden agafar la fe», conclou Gil.

ESTEVE CAMPS I SALA

President-delegat de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família

Amb motiu del número 2.000 del setmanari Catalunya Cristiana, em plau felicitar-vos en nom meu i del Patronat de la Junta Constructora del Temple de la Sagrada Família. Apropar l'actualitat religiosa de Catalunya, desenvolupant l'exercici periodístic amb rigor i fermesa, és avui un repte imprescindible per a la nostra societat. Us vull traslladar la nostra més sincera enhorabona, agraint-vos la feina feta i encoratjant-vos a continuar treballant amb la mateixa energia i celeritat.

Agusti Codinach

Amb ambició

Jordi Llisterra
Director de Catalunya Religió

No deu ser casual que l'Església catalana tingui un ecosistema comunicatiu propi. Arrenca fa més de 500 anys amb la primera impremta a Montserrat o, posteriorment, amb les iniciatives editorials del pare Claret que van omplir Catalunya de fulls volants i edicions populars. I entronca amb la mai recuperada excel·lència de la premsa catòlica d'abans de la guerra civil. I ens arriba a la nostra generació gràcies a la represa de les edicions en català que va aixoplugar l'Església durant el franquisme i que va tenir una gran empenta durant la transició.

La tasca dels qui ens han precedit és el que ha fet possible el panorama actual. L'Església a Catalunya compta amb un ampli ventall de producció comunicativa. *Catalunya Cristiana*, *Ràdio Estel*, *Foc Nou*, *Catalunya Religió*, *Flama*, *Signes dels Temps*, *Paraules de Vida*, els fulls dominicals, les revistes diocesanes i de congregacions religioses..., ara la nova agència de serveis de comunicació Animaset o

l'estudi acadèmic i la formació des de l'Observatori Blanquerna Comunicació, Cultura i Religió... qui no està informat o format sobre la realitat de l'Església a Catalunya és ben bé perquè no vol.

En alguns casos, patim les limitacions d'una certa dispersió de recursos. Totes aquestes iniciatives tenen una identitat pròpia que justifiquen el seu lloc en aquest ecosistema comunicatiu. La comunicació no pot ser mai una sola veu, és bo que sigui el més plural possible. Però tenim per davant el repte d'una major col·laboració. I que no sigui només perquè ens sentim més febles, més sols en una societat més secular o més perduts en un món digital on costa que llueixi la veracitat.

Els cristians no tenim res a dir a la societat? Aquesta exigència del mateix evangeli el que demana és ambició, recursos i imaginació. La comunicació no es pot fer com de manera reactiva o amb por.

L'Església a Catalunya té una base molt sòlida per respondre a les exigències actuals de la comunicació. Només cal que sigui una de les prioritats. Es fan molts esforços humans i materials per no deixar els petits pobles sense atenció pastoral. Es busquen complicitats amb la societat civil i l'administració per conservar el patrimoni històric i cultural que atresora l'Església i posar-lo al servei de la societat.

L'Església a Catalunya té un projecte com la Sagrada Família que per la seva genialitat i continuïtat enlluerna al món. Si podem ser admirats per la construcció d'un temple en ple segle XXI enmig d'una ciutat secular, vol dir que també som capaços de portar el nostre missatge més enllà de l'àmbit eclesial. De ser ambiciosos en la comunicació.

Els cristians no tenim res a dir a la societat? Aquesta exigència del mateix evangeli el que demana és ambició, recursos i imaginació

La casa de vidre

Miriam Díez Bosch
Directora de l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura

«L'Església catòlica, excel·lent en comunicació.» Després d'haver dedicat anys a observar com es comunica l'Església, he de confessar que m'agradaria molt llegir un titular així. Que algú, com els que atorguen el Nobel, decidís premiar la institució catòlica com a exemple de transparència, de bon fer comunicatiu, de proximitat, empatia i bones relacions. Però la realitat general no sempre és tan positiva. Amb tot, hi ha indicis de millora en moltes realitats locals, que a petita escala estan millorant molt. Ni que sigui agafant el telèfon als periodistes. Us semblarà mentida, però molts responsables de comunicació de bisbats o congregacions religioses no agafen el telèfon. I els periodistes truquen una vegada, o cap. Si no respon, perds una oportunitat d'or de poder dir-hi la teva. I l'Església no és un búnquer que es pugui permetre no agafar el telèfon.

Comunicar no vol dir emetre notes de premsa que no es llegeix

Comunicar no vol dir emetre notes de premsa que no es llegeix ningú i van directes a la paperera. Comunicar és molt més

ningú i van directes a la paperera. Comunicar és molt més. Inicia amb ganes, voluntat i esma per fer-ho. Començo amb un somriure, per exemple. Comunicar a l'Església no vol dir fer més estructures, televisions i multiplicar xarxes socials. A l'Església comunica tothom, des de la portera de la comunitat fins al cuiner d'una escola cristiana. Els portaveus de l'Església catòlica són també vostès, els lectors. No som només els periodistes, o els encarregats de la comunicació. Tothom comunica, amb la seva vida i la seva actitud. Potser a vegades, quan parlem de com ho ha fet de malament l'Església, a nivell de comunicació, estem dient com ho han fet de malament tants creients, que amb el seu mal humor, la seva mandra o la seva arrogància han allunyat i han espantat el qui passava per allà.

Avui, les institucions han guanyat amb més proximitat, però també més competència. I quan creix la competència, s'evidencia la incompetència, i si bé l'Església porta 2.000 anys transmetent el seu missatge, no vol dir que sempre ho hagi fet, ni adequadament. Hi ha hagut moments d'excessos i pecat d'omissió. I també manca de destresa o de fer propostes atractives. I aquest cas també es podria donar ara, perquè hi ha persones i entitats que estan fent molt bé la seva feina. Centrem-nos en aquestes. Gent que entén que no treballen en una institució «perquè sí», sinó que hi ha quelcom darrere. Un missatge que els ha canviat la vida, i que no es poden quedar per ells sols. Una proposta. L'Església ha de deixar urgentment de ser resposta per fer-se proposta.

UN FUTURO

CONTIGO

Roca celebra 100 anys d'història

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies,
tenint cura de tu i dels teus.

En aquest any tan important,
Roca es projecta cap un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més
innovadors, per fer-te la vida
més fàcil.

Comencem a construir
els pròxims 100 anys junts,
comencem a escriure un
nou futur amb tu.

Descobreix més a la teva botiga
Roca o a **roca.es**

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

2.000: «Veritat, amor i llibertat»

La celebració del número 2.000 del setmanari *Catalunya Cristiana* és una oportunitat per fer dos exercicis: una mirada al retrovisor i una mirada a través del parabrisa. Passat i futur. Memòria i projecte. Gràtitud i esperança. He anat a l'hemeroteca per donar un cop d'ull al número 1.000, que es va publicar el 19 de novembre del 1988. Hi figuro com a corresponsal a Roma, tasca que temps després vaig compartir amb la magnífica periodista Míriam Díez. Temps abans havia començat la meva col·laboració, convidat per l'aleshores directora del setmanari Núria Oriol. Vaig cobrir actes importants del Jubileu de l'any 2000. A partir de setembre d'aquell mateix any, es va obrir al meu càrrec una columna titulada «Signes d'avui», on he publicat, cada setmana, de manera ininterrompuda, les meves reflexions. En més de 20 anys de presència directa al setmanari, s'observen alts i baixos. Amb tot, existeixen unes constants que han permès la pervivència del projecte: persones convençudes sobre la conveniència d'un periodisme religiós, uns fundadors que van impulsar una visió cristiana des de Catalunya, editada en català i castellà des dels inicis, un equip de redacció compromès i treballador, uns subscriptors fidels... Molts altres factors també hi han contribuït.

«Signes d'avui» permet una gran obertura de temes i tractaments. Pensar que la reflexió cristiana es redueix a l'homilia és erroni. Hi ha moments en els quals no es pot eludir una denúncia. Hi ha situacions incòmodes que cal afrontar. Redactar textos fàcils per a lectors complaents seria un mal servei. Per això, escriure és difícil, i de vegades arriscat. Quan envio l'article a redacció per correu electrònic experimento sentiments diversos segons les circumstàncies. En alguns casos, ressonen aquelles paraules de Bernanos a *Journal d'un curé de champagne*: «Quan el Senyor treu de mi, per atzar, una paraula útil a les ànimes, la conec en el mal que em fa.»

Tres valors són indispensables en aquesta tasca: la veritat, l'amor i la llibertat. Un escriptor, un periodista, els ha de tenir tots tres a la vegada, almenys en grau suficient. En l'ambient social i polític, torna la sensació repressiva de la meva adolescència i joventut. Amb un agreujant: l'autoritarisme es vesteix de democràcia.

Avui la veritat no importa. Es menteix sense escrúpols. Es distorsionen els fets. De vegades, encara pitjor, es calla davant la injustícia. Es pugna pel poder del relat. L'amor se substitueix per l'odi. S'acusa les escoles d'adoctrinar, justament pels que busquen més l'enfrontament. Esclafar l'adversari al

Renunciar a qualsevol d'aquests tres valors seria traïr la raó de la seva existència

crit de «a por ellos». Convivència, concòrdia... queden al diccionari. És fàcil anar a París per defensar la llibertat de *Charlie Hebdo* i, a la vegada, emmordassar aquí la llibertat d'expressió. Amenaces, controls fiscals... En el fons es propugna l'autocensura.

Catalunya Cristiana ha de mantenir, tant com sigui possible, aquest projecte de buscar la veritat, l'amor i la llibertat. Renunciar a qualsevol d'aquests tres valors seria traïr la raó de la seva existència.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

«De mica en mica s'omple la pica»

I així, setmana rere setmana, aquest setmanari de l'Església catalana arriba a milers de llars, de parròquies, de comunitats, tot formant una gran família que compartim interessos comuns de la nostra realitat eclesial.

El dia 29 de setembre del 1979 es fundava aquest setmanari per iniciativa de dos sacerdots: Mons. Joan Jarque i Mn. Francesc Mal-

gosa. Des d'aleshores, amb constància, i sovint amb dificultats, hem arribat a aquest número rodó, el 2.000, i ho volem celebrar, en primer lloc, els que ja fa anys que ens posem cada setmana davant l'ordina-

El millor homenatge a la publicació és aconseguir que arribi a molta més gent

dor per comunicar-nos amb els nostres lectors.

Recordo aquell any 2006, acabat de morir l'estimat Germà Adrià, precisament al carrer com ell havia desitjat, i en sortir de la presó de Lleida. Els seus escrits setmanals m'havien acompanyat a mi com a tants altres lectors del setmanari, els que ens abocàvem a aquesta «Finestra a la vida».

Aleshores, van demanar la meua col·laboració per continuar la tasca que durant anys havia portat a terme el germà dels marginats, amb el qual jo havia compartit tantes estones, tantes experiències i tantes penes i alegries del carrer.

No vaig poder ni vaig voler dir que no. Només em preguntava com podria respondre a aquesta petició que se'm feia: «Et demanem que cada setmana ens expliquis alguna experiència de carrer que hagi viscut.» Tindria històries per a cada setmana? Podria escriure, amb fidelitat, allò que visc o que viu la gent que m'envolta, totes les setmanes, sense deixar-me'n cap ni una?

Ara, quan ja fa més de deu anys —la qual cosa suposa 720 articles— miro enrere i veig que mai no m'ha faltat una història viscuda durant la setmana, o un comentari a la realitat que m'envolta. Durant aquests anys he gaudit de les famoses *La Nit* de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*. He conegut gent meravellosa que treballa a la redacció del setmanari i he quedat admirada en moltes ocasions quan la gent m'ha reconegut pel carrer, tot recordant alguns dels meus articles o de les meves experiències. He rebut respostes a necessitats urgents i s'han pogut remeiar uns quants problemes, gràcies a la col·laboració de lectors sensibles al món de la pobresa o de la marginació.

Quan surti de la impremta el número 2.000, el millor homenatge que podem fer a la publicació eclesial catalana és aconseguir més subscripcions, per ajudar perquè arribi a molta més gent.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, *GIRONA*; Miquel Àngel Martín, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patrícia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal, *VIC*; Javier Molina, *EL CAIRE*; Ana Alba, *JERUSALEM*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Jusep Amiell, Jaume Aymar, Maria Balart, Josep M. Bausset, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Carles Cortina, Míriam Díez, Antonio Gil, Joan Guiteras, Jordi Llisterri, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Javier Molina, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan J. Omella, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Leticia Soberón, Mercè Solé, Josep M. Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Tot va començar amb sant Pere Nolasc

Joan Josep Omella Omella
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Aquest any celebrem el vuitè centenari de la fundació de l'Orde de la Mercè a Barcelona, fet que va tenir lloc a la nostra catedral l'any 1218. El proper 29 de gener s'escau la festa de sant Pere Nolasc, que fou l'ànima d'aquesta obra que va tenir el bressol a la nostra ciutat. Crec que és un bon moment per recordar qui era aquest sant, potser, per molts encara desconegut.

Pere Nolasc va néixer vers el 1180 en una masia dels afores de Barcelona i es dedicà de ben jove al comerç, com els seus pares i els seus avis. Ells, originaris d'Occitània, van venir a Barcelona pels volts del 1150 aprofitant les bones condicions que Ramon Berenguer IV va oferir als qui, des de més enllà dels Pirineus, vinguessin a repoblar la Catalunya Nova.

Arran dels seus viatges comercials a València, a les Balears i al Nord d'Àfrica, va conèixer la dura situació que patien els captius cristians. Aquesta experiència li va fer aflorar la vocació d'ajudar les persones que havien estat arrencades de la seva terra i de les seves famílies.

L'any 1203, quan va heretar el patrimoni familiar, va decidir destinar els seus béns per alliberar els

captius. Un moment significatiu de la seva història vocacional va ser el viatge que va fer a València, en el qual va dedicar una part significativa de la seva fortuna al rescat de tres-cents captius.

Amb un grup de seguidors, s'establí a l'hospital de Santa Eulàlia de Barcelona —situat ben a prop de la catedral— on tenia cura dels pobres. Un cop a l'any empenia un viatge a l'Àfrica per redimir nous captius. Un cop esgotats els recursos familiars va continuar la seva missió gràcies a les almoines que recollia.

Sant Pere Nolasc, seguint la tradició de molts fundadors catalans o que van passar per la terra catalana, va pujar a Montserrat. Segons els historiadors, ho va fer precisament el 1218. Ell, que portava en el cor la voluntat de donar la vida per la redempció de captius, va rebre la confirmació de Déu la nit de l'1 al 2 d'agost de 1218, quan se li va aparèixer la Verge i li va demanar que fundés un orde que es dedicés a la redempció dels captius sota l'advocació de la Mare de Déu de la Mercè. Uns dies més tard, concretament el dia 10 d'agost de 1218,

a la catedral de Barcelona, juntament amb Ramon de Penyafort, va fundar l'Orde de Nostra Senyora de la Mercè amb el consentiment del rei Jaume I.

Sant Pere Nolasc va viure atent al patiment que l'envoltava i va optar, amb l'ajuda de Déu, per entregar-se totalment a respondre a una greu necessitat del seu temps. I nosaltres, sabem detectar i actuar davant les necessitats més urgents del nostre món?

Després de 800 anys, la família de l'Orde de la Mercè manté viu en tot el món el seu carisma de treballar per l'alliberament de les persones que encara avui estan sotmeses a situacions d'esclavatge i de manca de llibertat. Tothom coneix la seva dedicació als serveis religiosos i pastorals a les presons, però sovint ens passa inadvertida la seva ingent entrega en la tasca de reinserció de les persones que surten de la presó o que pateixen diversos esclavatges socials. Fa un temps vaig tenir el goig de poder visitar i compartir la taula en un dels seus pisos de reinserció. Moltes gràcies, família mercedària, per la vostra missió. Demano la intercessió de la Mare de Déu de la Mercè perquè el Senyor us continuï beneint, guiant i acompanyant en la vostra missió.

Als quatre vents

Els nostres primers màrtirs

La festivitat dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi que celebrem cada any el 21 de gener, coincideix aquest cop en el calendari amb el diumenge, el dia del Senyor. Aquesta coincidència pot servir per ressaltar la identificació dels nostres primers màrtirs amb Jesucrist en el lliurament de les seves vides.

Quan vaig arribar a Tarragona com a arquebisbe vaig tenir ocasió d'aprofundir en el que suposa que del llunyà martiri del bisbe Fructuós i els seus diaques en quedés constància fidedigna en les actes martirials més antigues que es conserven a la península Ibèrica.

Segons elles, el 16 de gener de l'any 259, sota la persecució de l'emperador Valerià, el governador de Tarraco va ordenar la detenció del prelat i els seus ajudants, iniciant-se així uns dies d'empresonament que van culminar amb la seva condemna a la foguera i sacrifici públic de les seves vides a

l'arena de l'amfiteatre. És lògic que, com a successor de sant Fructuós, hagi sentit una especial emoció cada vegada que he vist representar la magnífica obra escrita al seu dia per Andreu Muñoz Melgar, i que donés moltes gràcies a Déu per la celebració de l'Any Jubilar que va ser concedit per la Santa Seu, governada llavors pel papa Benet XVI, amb motiu del 1.750 aniversari del martiri.

Durant aquell any, del 21 de gener de 2008 a la mateixa data del 2009, es van celebrar misses jubilar, congressos, conferències, concerts, i es van editar guies per als molts pelegrins que van venir de tot arreu a guanyar el jubileu. Recordo aquelles dates, de fa deu anys, els projectes socials que vam posar en marxa, la divulgació a les escoles, l'àlbum de cromos i tantes iniciatives en què es va bolcar la població de Tarragona.

No vull amb això deixar-me portar per la nostàlgia, sinó invocar aquests fets per a la celebració dels nostres primers màrtirs, i fer-ho amb un missatge de futur: animar a tots a imitar la fe d'aquella primitiva cristiandat a les nostres terres.

No devien de ser gaires els cristians a Tarraco, però van ser fidels, i ja pensaven a estendre el missatge, segons el mandat de Crist d'«aneu i ensenyeu pertot arreu». A aquesta vocació de propagar l'Evangeli respon la frase del bisbe al soldat Fèlix: «He de tenir al pensament l'Església catòlica, estesa d'Orient a Occident.»

En aquests segles transcorreguts, molts altres màrtirs, com els del segle XX que van ser glorificats a Tarragona l'any 2013, ens han donat exemple de fermesa en la fe i afany missioner. Que siguem dignes, en la nostra vida diària, d'un exemple tan gloriós.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

[Inici](#)[Edició digital 2015](#)[Hemeroteca](#)[Promocions](#)[Aquesta Setmana](#)[Església Catalunya](#)[Església Espanya](#)[Església Món](#)[Vaticà](#)

**La Bona Notícia
també
a internet**

www.catalunyacristiana.cat

**ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.**

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge III de durant l'any

Lectura primera

Jn 3,1-5.10

*Els ninivites es convertiren
i s'apartaren del mal camí*

Lectura de la profecia de Jonàs:

El Senyor va fer sentir a Jonàs la seva paraula i li digué: «Vés a Nínive, la gran capital, i proclama-hi el que jo et diré.» Jonàs se n'anà a Nínive, tal com el Senyor li havia manat. Nínive era una ciutat grandiosa. Per recórrer-la tota calia fer tres dies de camí. Jonàs començà a fer una jornada de camí dintre la ciutat i cridava: «D'aquí a quaranta dies, Nínive serà destruïda.» La gent de Nínive cregué en Déu: proclamaren un dejuni i, des dels més poderosos fins als més humils, es vestiren de sac negre. Déu veié que de fet es convertien i s'apartaven del mal camí, i es va desdir de fer caure sobre d'ells la desgràcia amb què els havia amenaçat.

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes,
que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat,
instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em
[salveu].

R. *Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes.*

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat
i de l'amor que heu guardat des de sempre.
Compadieu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils per sendes de justícia,
els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura segona

1Co 7,29-31

Aquest món que veiem passa aviat

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller han de viure com si no en tinguessin, els qui ploren, com si res no els fes plorar, els qui estan contents, com si res no els alegrés, els qui compren, com si no tinguessin res, i els qui treuen profit d'aquest món, com si no en traguessin cap, perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.

Glòria Monés

Al·leluia

Mc 1,15

*El regne de Déu és a prop.
Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.*

Evangeli

Mc 1,14-20

Convertiu-vos i creieu en la bona nova

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop.

Convertiu-vos i creieu en la bona nova.» Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Jesús els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell. Poc més enllà veié Jaume, fill de Zebedeu, i el seu germà Joan. Eren a la barca repassant les xarxes. Els cridà immediatament, i ells deixaren el seu pare Zebedeu amb els jornalers a la barca, i se n'anaren amb Jesús.

Consultori bíblic

Ignasi Ricart

Claretà i
biblista

Es conserven els escrits originals dels quatre evangelis?

No se'n conserva cap. Es van escriure en fulles febles de paper, que era el material més econòmic abans del pergamí, ja més resistent perquè és pell de xai o cabrit tractada. El paper més antic del NT data aproximadament del 130 dC, segons la ciència de la crítica textual, i encara no és complet del tot. Els evangelistes ens descriuen directament allò que els primers deixebles de Jesús n'explicaven i en deien. Entre el Jesús predicador de l'Evangeli i l'Evangeli escrit, hi ha l'etapa de Jesús predicat com a Evangeli. Els evangelistes recullen allò que han trobat en la tradició oral i escrita que s'anava fixant en les comunitats, i ho sistematitzaven i li donaven una forma segons allò que cadascun d'ells volia transmetre a la comunitat a la qual s'adreçava. Les fonts comunes expliquen les semblances en Marc, Lluc i Mateu (evangelis sinòptics); la intenció que els mou a escriure l'evangeli a una determinada comunitat i el seu punt de vista peculiar, n'expliquen les diferències. A part, tenim l'evangeli de Joan, que poua en les seves pròpies fonts. Tots quatre evangelis dibuixen el rostre de Jesús, percebut en les quatre comunitats cristianes on fermentava l'Evangeli. I la gràcia rau precisament en aquesta varietat de punts de vista que ens fan més bonica i més viva la figura de Jesús.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Dues comunitats de germans, primers deixebles de Jesús

Diumenge passat comentàvem que Joan Baptista havia passat a Jesús dos dels seus deixebles preferits, Andreu i el Deixeble amat, i ho situàvem a la riba esquerra del riu Jordà, en ple desert. Marc, en canvi, presenta avui a la riba dreta del mar de Galilea els quatre primers deixebles que segueixen Jesús i tan sols Andreu, que havia portat a Jesús el seu germà Simó, coincideix amb els del Baptista. Mateu segueix de prop Marc. Lluc-Beza ho proposarà d'una altra manera, silenciant el nom d'Andreu. La situació, nosaltres diríem «històrica», és exactament la mateixa, però ells l'actualitzen acomodant-la als seus respectius punts de mira. Això és propi del gènere mític, i no del nostre esperit crític. Els Sinòptics situen els inicis del cercle de Jesús a la riba del mar de Galilea i ho visualitzen a base d'uns pescadors, que nosaltres interpretem en sentit estricte com a pescadors de peixos, mentre que ells ho entenen en sentit figurat de reclutadors de gent per fer un alçament contra els romans. Joan, en canvi, ho situava a la riba del Jordà emmarcant-ho amb la predicació del Baptista. Segons Marc, les dues comunitats de germans representen les dues classes socials que constituïen la societat d'aquell temps: la classe alta i la classe baixa. Simó i Andreu no tenen barca i llancen les xarxes en cercle al mar des de la platja; Jaume i Joan tenen una barca, uns assalariats i per patró el seu pare Zebedeu. A la crida de Jesús que deixin de pescar adeptes per fer-los «pescadors d'homes» lliures, tots ells ho deixen tot i el segueixen. La diferència de classes entre uns i altres és notable. Els Zebedeus seran els qui porfidiejaran per situar-se el primer i el segon en el Regne del Messies. Des del meu punt de vista occidental, qui s'acosta més als fets de Jesús seria l'Evangeli de Joan, seguit pel de Lluc: l'un i l'altre escriuen un llibre, no un evangeli, i l'adrecen, l'un, a una comunitat creient de la diàspora i, l'altre, a l'exsumme sacerdot Teòfil.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II) Temps de durant l'any

(SALTERI: SETMANA 3)

GENER

21. DIUMENGE

Diumenge III de durant l'any, Verd. Lectures: Jonàs 3,1-5.10 / Salm 24 / 1 Corintis 7,29-31 / Marc 1,14-20. Tarragona: **Sants Fructuós, Auguri i Eulogi** (S), Vermell.
SANTORAL: beata Josepa Maria de Santa Agnès, rel.

22. DILLUNS

Sant Vicenç (MO), Vermell. Lectures: 2 Samuel 5,1-7.10 / Salm 88 / Marc 3,22-30
SANTORAL: Agnès, vg. i mr.; Anastasi, monjo i mr.; Gaudenci, b.

23. DIMARTS

Sant Ildefons (MO), Blanc. Lectures: 2 Samuel 6,12b-15.17-19 / Salm 23 / Marc 3,31-35. Tortosa: **Sant Francesc Gil de Frederic i Sans** (ML), Vermell.
SANTORAL: Agatàngel, mr.; Climent, b. i mr.; Emerenciana, vg. i mr.

24. DIMECRES

Sant Francesc de Sales (MO), Blanc. Lectures: 2 Samuel 7,4-17 / Salm 88 / Marc 4,1-20
SANTORAL: Felicià, b. i mr.

25. DIJOUS

Conversió de Sant Pau (F), Blanc. Lectures: Fets 22,3-16 / Salm 116 / Marc 16,15-18
SANTORAL: Bretanió, b.; Elvira, vg. i mr.

26. DIVENDRES

Sants Timoteu i Titus (MO), Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 / Salm 50 / Marc 4,26-34
SANTORAL: Paula, viuda; Robert, Alberic i Esteve, ab.

27. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 12,1-7a.10-17 / Salm 50 / Marc 4,35-41. Tortosa i Tarragona: **Sant Enric d'Ossó** (MO), Blanc. O bé: **Santa Àngela de Mèrici** (ML), Blanc.
SANTORAL: Mer, ab.; Vitalià, p.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Francesc de Sales

L'anomenat *grand siècle*, el segle XVII, a França va ser una època daurada no només per a la literatura, sinó també per a l'Església. Va ser llavors que va néixer l'escola d'espiritualitat francesa, iniciada per Pierre de Bérulle; aquest corrent, en controvèrsia amb el protestantisme calvinista, va accentuar l'Encarnació, l'Eucaristia i la mística cristo-cèntrica. Les bases d'aquesta espiritualitat les va posar sant Francesc de Sales (1567-1622). De

molt bona posició social, va estudiar Dret i Teologia a Pàdua i de nou a França —en lloc d'exercir d'advocat i acceptar el matrimoni que li havien concertat— va renunciar a tot i es va fer sacerdot. Destinat a Ginebra, feu del calvinisme, es va a dedicar a predicar amb tot ferm però afable, i va aconseguir que nombrosos protestants tornessin al catolicisme. També va escriure molts opuscles explicant la fe de l'Església, per la qual cosa és patró dels periodistes. Va ser nomenat bisbe de Ginebra i, juntament amb santa Joana de Chantal va fundar l'Orde de la Visitació. Canonitzat per Alexandre VII el 1662.

Números rodons, un Déu rodó?

Ens agraden els números rodons. Començant per aquest que teniu a les mans: felicitats, *Catalunya Cristiana* per haver assolit la fita dels 2.000! També al CPL, on treballo, tenim enguany números rodons per celebrar: 60 anys de la fundació del Centre, i 50 de la revista *Missa Dominical*. Un número rodó no sé si permet seure i reposar, però sí que permet contemplar amb perspectiva la feina feta i re-crear en la imaginació la que volem continuar fent. Per polir, per agafar forces, per fer-nos conscients dels avenços i dels reptes.

Però potser és una il·lusió pensar que en un número rodó condensem i controlem passat i futur. Com és una il·lusió per a Jonàs el Déu que s'imagina: un Déu rodó d'acord amb els seus propis anhels i visió del món. Potser l'objectiu d'aquest brevíssim llibre de la Bíblia, del qual aquest diumenge llegim un fragment, és mostrar-nos un profeta temorenc i una mica mesquí, que es considera mereixedor d'un tracte especial, i que creu en un Déu totpoderós, manaire i sever... i es veu desbordat per un Déu que creu més en les possibilitats de Jonàs i dels ninivites que no pas ell mateix, que és esperançat i generós i que té un gran sentit de l'humor. El Déu de Jonàs segurament respon a una formulació sense fissures, perfectament lògica, canònica i assumible. Però el

Déu de debò desborda sempre les expectatives i no el podem encaixar en cap motllo, ni quadrat ni rodó. És una llàstima que aquest diumenge es llegeixi un fragment tan petit del llibre de Jonàs, que, sense conèixer el context sencer, queda esbiaixat.

Déu crida Jonàs a adreçar-se a Nínive, la ciutat «enemiga» i pecadora per excel·lència. I Jonàs, que es creu tot un profeta, literalment surt corrent en direcció contrària i s'embarca en direcció a Tarsis. Ni vol arriscar-se ni creu que la seva presència entre els ninivites serveixi de res. Després de passar l'aventura del naufragi i de fer estada a la panxa d'un gran peix, havent viscut de prop la mort, es reconcilia amb Déu i s'adreça a Nínive, pensant segurament que la seva feina serà en va i que Déu fulminarà aquells ninivites que amb els seus pecats feien la vida impossible als seus veïns. Probablement hi va, amb un sentit victimista, disposat al pitjor. I, ves per on, els ninivites, contra tot pronòstic, va i es converteixen. I Jonàs es deprimeix definitivament quan veu que Déu no castiga els ninivites com, segons ell, es mereixerien. Déu, amb un murri sentit de l'humor, per mitjà d'una carbassera, fa experimentar a Jonàs la gratuïtat de l'amor. I el llibre acaba així.

En el context d'aquest diumenge, es vol subratllar, suposo, la crida de Déu i la necessitat de posar

aquesta crida al centre de les nostres vides. Una crida que, segurament com a Jonàs, de vegades ens espanta o ens fa venir dubtes de la nostra capacitat. Una crida que potser ens farà anar més enllà de les nostres previsions, de la imatge que tenim de nosaltres mateixos i dels qui ens envolten i que ens farà viure aquesta gratuïtat amorosa de Déu.

És un exercici molt recomanable reprendre a casa les lectures del diumenge i llegir-les sense pressa, en el seu context, sense fragmentacions. De vegades les lectures del diumenge són senzillament tastets i estímuls. Llegir fragments llargs de la Bíblia sense pressa, sense una voluntat excessivament analítica i sense judicis morals és, diu un amic biblista, una bona manera de captar-ne el significat. Vaig tenir ocasió d'experimentar-ho no fa gaire, bo i llegint l'episodi de Mambré (Gènesi 18), seguit del de Sodoma i Gomorra. Em va ajudar a entendre que tots dos parlen del mateix, de l'acollida. La d'Abraham és font de vida. El rebuig dels sodomites a l'estranger comporta destrucció.

Gaudim dels números rodons de la nostra vida i deixem-nos enxampar per aquest Déu que ens apareix a la Bíblia i a la vida de vegades de forma impertinent i inesperada, tan allunyat de la rodona perfecció que ens imaginem!

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletay@gmail.com)

«Sponsa Christi.» Una experiència compartida

Romà Escalas

L'experiència de l'espectacle *Sponsa Christi*, a Sant Joan de les Abadesses, ens ha permès reviu i participar com a públic el que va ser la cerimònia de Vestició i Professió d'una monja al monestir d'aquesta vila, tal com es devia produir al llarg del segle i mig de vida de la comunitat de monges que li donaren nom i activitat, abans de ser extingida per una butlla papal a principis del segle XI.

La Vestició i Professió d'una monja representava un dels moments clau de la vida monàstica amb l'acollida d'una nova germana a la Comunitat. Així mateix és un moment clau en l'orientació d'una dona que abandona els seus rols socials de futura esposa seglar, per comprometre's des de l'amor a Crist, en l'obediència a l'abadessa, segons els preceptes de la Regla de sant Benet com a codi i guia de la seva vida privada i monàstica. L'esperit de la regla es basa en la pau (*pax*), l'oració i el treball (*ora et labora*), i va

ser redactat al segle VI per Benet de Núrsia. S'adreça a monjos i monges principiants, especialment als novícies i novícies que es preparen per a la seva nova experiència vital. Aquest text va representar en la societat medieval la primera constitució escrita, en el marc d'una autoritat limitada per la llei.

La reconstrucció i audició d'aquesta cerimònia no pretenia simplement

recuperar una obra musical en format de concert històric, més o menys reforçada amb un moviment escènic, anava molt més enllà i més endins. Vam tenir l'autèntica sensació de reviu i perpetrar una experiència que havia estat una realitat fa més de mil anys, i compartir-la amb els cantors, músics, actors i la resta del públic.

La tasca de recerca i d'interpretació

portada a terme pel Servei d'Arxius de la Federació Catalana de Monges Benedictines, la selecció de les obres i dels cerimonials conservats en documents i cantorals dels segles XV al XVIII, esdevingué una realitat artística i litúrgica amb les veus del Cor Femení Auditexaudi i del masculí de la Schola Gregoriana de Catalunya. Aquestes obres musicals, en contrapunt amb el moviment escènic eren recolzades per la puresa del so del clavicèmbal en mans de Mireia Hernández.

Aquest instrument introduïa cada part de l'espectacle amb preludis de J. S. Bach, a mode de pont cronològic i musical entre els segles del romànic i la seva reverberació natural amb les veus del segle XXI, transportant-nos cap a un món místic de gran profunditat i qualitat artística.

Els textos en llatí conferien autenticitat i misteri al significat de cada moviment, cada cant, himne, antífona o lletania. Tot i això, la participació del públic no va ser gens la d'una complicitat intel·lectual davant d'un esdeveniment arqueològic, ans al contrari, el públic va participar com si es tractés d'una òpera o d'una cantata, en el relat i el desenvolupament d'una història mil·lenària que adquiria nova vida en aquest particular Renaixement d'una *Sponsa Christi*.

D'ins

ESCOLA RESTAURANT CÀTERING
una iniciativa social

SERVEI DE RESTAURANT I CÀTERING

amb la màxima professionalitat i qualitat en el servei donant resposta a les necessitats de cada client.

✓ Coffee Break

Per conferències, reunions i jornades, una pausa per animar-les amb un coffee dolç o salat.

✓ Aperitius, còctels i lunch

Estil bufet o pica-pica, formals o informals, asseguts o dempeus, tu decideixes.

✓ Banquets i celebracions

Un menú a mida, adaptat al teu gust, per gaudir del moment amb la millor companyia.

Contacta'ns!

Passeig Lola Anglada s/n
08930 Sant Adrià de Besòs
933034100 ext. 7225 / 616 362 822
www.dinsescola.org

Un projecte de la Fundació Formació i Treball,
entitat promoguda per Càritas Diocesana de Barcelona l'any 1992

www.formacioitreball.org

El cas Sixena

Els felicito per l'article de Carmen Berlabé (conservadora del Museu de Lleida) que han publicat sobre la cronologia dels fets referents a les obres de Sixena. He trobat molt interessant i aclaridor el com i el quan de la història i la cura amb la qual l'autora els detalla.

És una llàstima que aquest llarg litigi hagi acabat amb el trasllat de les obres a Sixena, i que, en virtut de l'article 155, poden fer-se malbé obres que la Generalitat va comprar amb diners de tots els catalans i de les quals ha tingut cura durant tots aquests anys.

JOSEP JULIÀ
Barcelona

Internitis

Persones que no poden viure desconnectades de la xarxa, ionquis de la web, addictes a allò virtual. Sovint em pregunto sobre els límits que deu poder aguantar el cervell humà davant de tanta activitat. Internet és rere alguns dels mals contemporanis?

Reconeixent que les noves tecnologies ens han proporcionat avenços sensacionals en infinitat de terrenys, és igualment constatable que l'ús indegut provoca indubtables problemes. Qualsevol pot donar compte d'amics, familiars o coneguts que estan endollats a totes hores al seu mòbil, tauleta i ordinador. Caminen esquivant fanals i vianants mirant fixament els dispositius, somrient

Per molts anys!

Soc Pelegrí Bernal, lector assidu d'aquest setmanari. Vull dir-vos que, des de fa molts anys, tinc per costum llegir-lo i passar pàgina amb la mà esquerra perquè, a la dreta, tinc les estisores per retallar els articles més valuosos, que tant de bé m'han fet, per fer fotocòpies per a la catequesi. Vull felicitar el seu actual director i tots els seus col·laboradors. Els fundadors Mons. Joan Jarque i Mn. Malgosa van tenir un gran encert en fundar-lo. Que per molts anys més, duri i perduri.

PELEGRÍ BERNIAL
Organista de la parròquia de Sant Vicenç de Mollet

o gemegant depenent del que aparegui a la pantalla. Aquesta atenció obsessiva arriba també al que difonen aquests canals moderns, sigui cert o incert, tant se val. El que surt per internet es pren com a veritat absoluta per una legió de fidels d'aquest credo electrònic, tot i que es tracti de mentides o de simples trapelleres, disfressades avui de postveritat i dels cèlebres fakes.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Burgos

Família 2017

El mes de desembre, serpentejat de festes religioses, va acabar el 31 amb la festa de la Sagrada Família, santa família de Natzaret, formada per Jesús, Josep i Maria, en la qual es miren tantes llars cristianes i que serveixen de model a molts d'altres. La família és una institució d'ahir, d'avui i de sem-

pre, tot i que el seu estil de vida variï amb els temps; però sempre igual en allò essencial: persones unides per lligams de sang i que l'amor ha fet fecundes.

Avui no hi ha res tan injuriat en certs mitjans de comunicació com la família; ni res tan estimat per la gent com ella. En seu afany de destruir la institució familiar, els seus enemics l'equiparen a altres formes de convivència que ni remotament s'hi assemblen.

Quan es pregunta, a les enquestes, quina és la institució més valorada, la família guanya àmpliament. I és que tots venim d'una família, i l'estimació als nostres és indicible.

Tot allò bo cal cuidar-ho, com a les plantes delicades. Val la pena lluitar per mantenir unida la pròpia família, un bé personal i social insubstituïble.

JOSEFA ROMO
Valladolid

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

He de fer proselitisme?

Durant uns anys de la meua joventut vaig pertànyer a una associació que inculcava com un deure important de la fe cristiana fer proselitisme, és a dir, mirar de convèncer molta gent perquè es fes cristiana o visqués més intensament la fe. Ens fèiem amics i jo intentava que acceptessin les meves propostes. Alguns em van respondre però d'altres deixaven de freqüentar-me quan em posava en les seves vides. Ara sento dir que un cristià no ha de fer proselitisme. Estic una mica perplex. Si nosaltres no anunciem la nostra fe, qui ho farà?

La pregunta és molt interessant i molt actual. També cal dir que es donen molts malentesos en aquest sentit. Comencem per tenir clar que el mandat de Crist que impulsa a anar per tot arreu a anunciar l'Evangeli afecta, en diversos graus, tots els batejats. Qui ha rebut el do de la fe no pot callar i quedar-se només per a ell aquest tresor. La caritat ens impulsa a comunicar l'alegria que portem en el cor i ens condueix a l'apostolat. Una qüestió fonamental és com dur a terme aquesta missió. El terme «proselitisme» pot ser entès en un bon sentit i també es pot experimentar com una realitat amb connotacions negatives i caire sectari. Només cal veure com alguns grups fan «proselitisme», com una activitat de màrqueting perfectament programada i amb un esperit agressiu i de control, que més que convèncer amb un diàleg franc, el que pretén és imposar passant per alt la llibertat i la consciència de les persones.

En aquest sentit els cristians mai no hem de fer proselitisme. L'estil d'apostolat evangèlic consisteix a anunciar i proposar sempre des d'una experiència de vida cristiana joiosa i coherent. Saber anunciar amb tacte i oportunitat, confiant en el dinamisme que conté el mateix Evangeli. Ficar-se en la vida de les persones amb afany de donar lliçons, de dir el que cal fer i el que no és un mal mètode que condueix a molts rebuïgs. Un professor de teologia que vaig tenir fa anys, el P. Fondevila, ens deia que la fe cristiana té el mateix mecanisme de transmissió que la grip: qui la té, l'encomana, sense adonar-se'n. Em sembla una gran intuïció. La fe cristiana només pot sorgir on hi ha cristians, persones que construeixen la vida sobre Jesucrist. I aquest és el camí fonamental per anunciar la fe per a la majoria de fidels cristians. Els raonaments ben construïts i els arguments apològics tenen el seu valor però no poden res sense la força de la gràcia que es difon a través del testimoni d'una vida. Ja ho deia el beat Pau VI: «El món necessita mestres, però només seran escoltats si són testimonis.»

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Els bisbats proposen...

Eduard Brufau

Les diòcesis catalanes repassen algunes de les iniciatives que han posat en marxa els darrers anys i que han tingut ressò a les pàgines de *Catalunya Cristiana*. El conjunt de propostes recollit és molt divers, des de les més pastorals fins a les que entren de ple dins del camp de la cultura i la societat. Tot plegat és una mostra excel·lent de la riquesa i la vida de l'Església a Catalunya.

BARCELONA

Dedicació de la basílica de la Sagrada Família

El 7 de novembre de 2010 el papa Benet XVI va dedicar al culte aquesta basílica de l'Església catòlica que és un dels grans símbols de la ciutat de Barcelona. El temple projectat per l'arquitecte Antoni Gaudí es construeix des del 1882 gràcies als donatius dels feligresos. Actualment se n'ha construït el 70% i estem immersos en la construcció de les sis torres centrals.

Durant l'any 2017 es va continuar amb bon ritme la construcció de les torres dels evangelistes i de la Mare de Déu. Les torres segueixen el model arquitectònic de la sagristia, definida per Gaudí en un model de guix. Ja són cinc generacions les que han anat veient l'evolució del temple a Barcelona. Avui la construcció continua i es podria acabar durant el primer terç del segle XXI.

Cada any la visiten més de quatre milions de persones que viuen una experiència catequètica singular que apel·la el més profund de l'ànima. Aquest estiu, el cardenal Joan Josep Omella va establir-hi el culte habitual amb la celebració d'una missa internacional que té lloc cada diumenge a les 9 del matí, amb la participació mitjana de prop d'un miler de persones.

Òscar Martí

Membre de la Delegació de Mitjans de Comunicació

TARRAGONA

Edge i LifeTeen: un nou mètode catequètic per a joves

Davant la dificultat en la transmissió de la fe als adolescents i joves, la Delegació de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona apostava el curs 2016-2017 per iniciar a l'arxidiòcesi el mètode Edge i LifeTeen, adreçat a adolescents i joves des de 1r d'ESO fins a Batxillerat. Conscients de la pobresa que es viu en la pastoral de Joventut tant a les parròquies com a les escoles i del treball difícil però constant i entregat de tants agents de pastoral, catequistes i preveres,

MCS/ Arquebisbat de Tarragona

LifeTeen, una iniciativa amb èxit a l'arxidiòcesi de Tarragona.

calia fer noves propostes i sobretot ser fidels en l'acompanyament al creixement humà i de fe dels joves.

Davant d'aquest repte pastoral es va proposar una formació inicial oberta a tots els agents de pastoral sobre aquest mètode que es va iniciar als Estats Units, ja fa més de vint anys, precisament per apropar als adolescents i joves a Crist amb una proposta catequètica seriosa però alhora atractiva.

Actualment són prop de tres-cents adolescents i joves de diverses parròquies i arxiprestats els que el realitzen a Tarragona, Reus, Riudoms, Montblanc, Creixell, El Catllar i Cunit. Malgrat l'exigència del mètode els diversos equips coincideixen que val la pena apostar-hi i, com diu el lema, somniar en gran.

Santiago Grima

Cap del Departament de Mitjans de Comunicació

GIRONA

La revista «El Senyal» és la «germana petita» de «Catalunya Cristiana»

La revista diocesana *El Senyal* camina modestament vers el seu vint anys de servei i amb l'horitzó del seu número 200. Ens plau, doncs, des de la nostra senzillesa i sentiments compartits, fer-nos presents al costat del nostre «germà gran», *Catalunya Cristiana*, que ens dobla en edat i presència informativa al servei de l'Església que és al Principat.

Quan el maig del 1999 apareix el número 0, la nostra revista era fruit d'una necessitat manifestada pel

Consell diocesà de Pastoral, d'una reflexió seriosa i d'una àmplia consulta per elaborar el Pla Pastoral 1998/2000, vistes les resolucions del Concili Provincial Tarraconense. En el dit Pla, hi figurava la creació d'un revista diocesana que «tindrà per missió prioritària el coneixement de tots els organismes diocesans així com les seves activitats».

El recordat Mons. Jaume Camprodon escrivia en presentar la publicació que «no es tracta d'un òrgan oficial del bisbe... Es tracta d'un mitjà de comunicació d'inspiració cristiana que, reconeixent en Jesucrist el comunicador perfecte, vol adaptar la manera d'expressar-se i de pensar pròpia del país i adequada a la realitat del temps».

Ho hem aconseguit? La resposta no està en el vent, com diu la cançó, sinó en tot cas, en la realitat d'aquests anys fent camí i tractant de ser fidels a una altra de les demandes conciliars: «Ajudar a la inculturació de la fe en una hora de la història en què sorgeixen corrents de pensament nous i variats.»

Si s'han assolit els resultats que van inspirar la publicació, el temps ho dirà.

Víctor Gay

Delegat de Mitjans de Comunicació

LLEIDA

Un somni fet realitat

És el 7 de desembre del 2012. Fa fred i som a Lleida. Crec recordar que també ens acompanya la boira (insisteixo, som a Lleida). El bisbe Joan Piris acudeix a una assemblea de la Plataforma d'Afectats per la

Hipoteca (PAH) als locals cedits per la parròquia de Santa Maria Magdalena. El bisbe escolta la realitat de les famílies i s'enfunda la granota verda de STOP desnonaments.

La imatge farà furor l'endemà als diaris locals. Un bisbe amb els desnonats. Som a l'any 2012, i la crisi econòmica colpeja amb cruïra. Després de la reunió, el bisbe Piris sorprèn a tots (fins i tot als seus col·laboradors) i ofereix un local del bisbat per acollir famílies desnonades.

Fem un salt. És desembre del 2017. Han passat cinc anys, 140 voluntaris, molts mesos de projectes, obres, inauguracions i algun maldecap. S'ha aconseguit el somni. Les Llars del Seminari són ja una realitat que acull 18 famílies. Cinc famílies més han pogut fer un pas endavant i han trobat un altre lloc per viure, després de passar un període de temps a les Llars.

Però el somni de les Llars no s'atura, ara amb el bisbe Salvador al capdavant, també buscarà una sortida laboral pels residents a les Llars. A vegades, allò impossible esdevé realitat encara que tothom digui que és impossible. O precisament, perquè tothom diu que és impossible.

Miquel Àngel Martín

Delegat de Mitjans de Comunicació

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Jo soc el cep i vosaltres les sarments

Aquest és el títol del Pla Pastoral desenvolupat des del 2015 a tres anys i que clourem per tant en aquest 2018. Té una rellevància particular pel procés que l'ha generat: és im-

portant no només «el què» sinó «el com», ja que ha estat el resultat d'un any, el 2014, de reflexió i discerniment sobre el que ens demanava l'Esperit després d'una dècada de vida, realitzat de manera molt capil·lar a tota la diòcesi.

Així va néixer i s'ha desgranat amb tres accents: l'Església que viu l'amor misericordiós de Déu; que és comunió de germans que s'estimen; que és testimoni d'amor en el món, cridat a donar fruit.

I quins fruits reconeixem, ara per ara? S'ha crescut en la comunió, bé intangible però constitutiu. S'han generat instruments d'ajuda en el treball pastoral, com ara el Secretariat d'Animació Bíblica de la Pastoral. S'ha enfortit la sinergia en els àmbits de joventut, ensenyament, catequesi i família, amb un projecte d'educació afectiva i sexual. S'ha treballat en la preparació del XV Sínode del 2018 i, més enllà d'aquesta cita, s'insisteix en la formació en una cultura vocacional i en l'acompanyament personal per descobrir les crides de Déu, en la pluralitat de vocacions possibles.

Amparo Gómez Olmos
Delegada de Mitjans de Comunicació

SOLSONA

Projecte «Vacances per a famílies nombroses»

Aquest és el nom del projecte que la diòcesi de Solsona va organitzar l'estiu passat. Es tractava d'oferir a famílies nombroses (tres o més fills) la possibilitat de fer vacances en alguna rectoria, prèviament condicionada. Els requisits demanats foren: ser família nombrosa i ser del bisbat o estar-hi vinculat. El preu demanat va ser la voluntat de cada família per poder cobrir les despeses. Els dies que es van oferir van ser del 17 de juny al 16 de setembre (una o dues setmanes per a cada família).

Les rectories que van acollir aquest projecte van ser: Cambrils (Odèn) i l'hostatgeria de Lurdes de la Nou (Berguedà). Totes les famílies que van participar-hi van manifestar el seu agraïment per haver tingut l'oportunitat de gaudir d'uns bonics dies de vacances en una casa condicionada per a aquesta ocasió. Moltes d'aquestes famílies feia anys que no podien fer vacances i aquest projecte els en va donar l'oportunitat. «Aquestes iniciatives ens fan sentir estimats per l'Església», deia el pare d'una família nombrosa que va participar-hi.

Júlia Ayala
Secretària general - Cancellera

TERRASSA

Inserció social i peregrinació de joves

En l'homilia de presa de possessió el 25 de juliol del 2004 com a bisbe de la nova diòcesi de Terrassa erigida el 15 de juny del mateix any,

Agustí Codinach

Benet XVI va consagrar la Sagrada Família el 7 de novembre del 2010.

Mons. Josep Àngel Saiz Meneses assenyala quatre prioritats: la nova evangelització, el clergat i les vocacions, l'acció caritativa i social i la pastoral juvenil. D'aleshores ençà, el Seminari diocesà és una realitat consolidada, Càritas fa present l'amor de Déu i genera una empresa d'inserció (Apasomi) i un Observatori de la Pobresa i l'Exclusió Social entre altres iniciatives, els plans pastorals diocesans canalitzen i coordinen el treball per a la nova evangelització, i s'ha promogut la pastoral juvenil.

Sobre la pastoral juvenil voldria fer esment de la peregrinació diocesana de joves que enguany arribarà a la cinquena edició. Des de l'any 2014 el bisbe diocesà, acompanyat pel seu bisbe auxiliar, camina cada estiu amb els joves: Santiago de Compostel·la, Àvila, Cracòvia amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut, Fàtima i enguany Javier, Leyre i Loiola. Més de 200 joves de diverses parròquies i un bon nombre de preveres joves cada any participen en aquesta activitat que vol ajudar a crear un veritable treball diocesà coordinat amb joves, que va donant a poc a poc els seus fruits de creixement, de compromís i també de vocacions sacerdotals i a la vida consagrada.

Mn. Fidel Catalán
Vicari Episcopal i moderador de la Cúria

TORTOSA

La fe que actua per l'amor

Si haguéssim d'expressar d'una manera resumida l'entera conducta del cristià, dues actituds serien les claus: la fe i l'amor. Unides no d'una manera qualsevol, sinó com indica sant Pau: «Una fe que actua per l'amor.» O sigui, que la fe és, d'alguna manera, la font de l'amor. La fe s'expressa per mitjà de l'amor al proïsme.

D'aquesta manera, si he de triar de la nostra diòcesi de Tortosa un fet o iniciativa que ha marcat la nostra vida en aquests darrers anys, no dubto a parlar de les dues cases d'acollida per a pobres i transeünts que a Tortosa ciutat i a Amposta s'han fundat i estan en ple servei per als necessitats. Són obres que van néixer de la fe i del compromís cristià pels més desfavorits, la primera l'any 1995, la segona el 2015. I continuades ara, en el 2018, per la mateixa força i empena: la fe que porta a viure la caritat. Les Càritas parroquials de Tortosa i Amposta són les que es preocupen directament de la gestió, però és la vida de fe i amor dels fidels de les parròquies la que va possibilitar la fundació i ara en garanteix el bon funcionament.

De la inauguració i el treball de les dues cases i de tants serveis caritatius de les nostres parròquies, aquest setmanari, *Catalunya Cristiana*, va donant informació puntualment. En el seu número 2.000 volem recordar i agrair aquest treball de difusió i formació que realitza, felicitar tots els qui ho possibiliten i animar que ens continuïn ajudant a viure «una fe que actua per l'amor».

Mn. Víctor-Manuel Cardona
Delegat de Mitjans de Comunicació

URGELL

Formació permanent

El bisbat d'Urgell ha fet una ferma aposta per la formació permanent en una doble vessant: diàleg obert i propositiu amb la societat, des de la perspectiva del pensament i els valors cristians; i també, treball de formació permanent per als fidels de forma integral i no només intel·lectual.

El 2004 s'inicià la Càtedra de Pensament Cristià ubicada a Sant Julià de Lòria, al Principat d'Andorra, en la línia de l'atri dels gentils i en contacte amb el Pontifici Consell per a la Cultura.

També s'han seguit realitzant, amb la Delegació d'Ensenyament, les Jornades anuals de Teologia, sempre a finals d'agost, que tenen una gran participació i es troben en la 14ena edició des que les dirigeix el Dr. Francesc Torralba, però que ja venien de molts anys enrere. Des de 2012 s'ha erigit l'Escola Diocesana de Formació Permanent, que dirigeix el Vicari episcopal Mn. Antoni Elvira, que els dissabtes, quinzenalment al llarg de tot el curs, ofereix un cicle bàsic fonamental de tres anys, amb presència de bons especialistes de la diòcesi, i un altre cicle d'aprofundiment. Els dos mantenen una molt bona acceptació i assistència.

Cristina Orduña
Delegada de Mitjans de Comunicació

VIC

El perquè d'Episcopus

Del 2015 al 2018 el bisbat de Vic commemora quatre efemèrides de gran rellevància; es presenta una oportunitat única per donar a conèixer l'exemple de vida de quatre bisbes (Cinidi, Oliba, Veyan i Mola, i Torras i Bages), les seves accions pastorals i socials, la seva gran implicació i les aportacions a la societat del seu temps, així com llur compromís d'estendre el ric patrimoni historicoartístic de l'Església. Tots aquests elements han de funcionar com a engranatge clau per enriquir l'acció religiosa en la societat catalana i alhora per potenciar el territori de la diòcesi de Vic com a zona d'interès cultural i històric.

El Projecte Episcopus és ambició i ideat amb una visió a llarg termini. Pretén convocar tant en àmbit nacional com internacional institucions, persones, associacions, comunitats i la societat en general. En definitiva, es pretén deixar un llegat en la història de la diòcesi a nivell cultural, arquitectònic, religiós i social tal com ho van fer en el seu temps els bisbes citats. El Projecte Episcopus hauria de deixar una profunda petjada en la diòcesi i, per extensió, també en la societat catalana.

Mn. Xavier Bisbal
Delegat de Mitjans de Comunicació

**AGUS &
MONS
TERS**

DIBUIXA EL TEU MONSTRE

EL CONCURS DE L'AGUS I ELS MONSTRES

**APUNTA-T HI
PER GUANYAR**

AQUESTS PREMIS!!

Els 3 guanyadors
tindreu uns auriculars
sense fil SBS + un Boc'n'Roll
oficial + els 3 llibres de l'Agus
que trieu. A més, el millor dels
3 dibuixos sortirà publicat en
un llibre de la sèrie.

A DIBUIXAAAR!!!

I els 7 finalistes guanyareu
un pack amb un Boc'n'Roll oficial
i els 3 llibres que vulgueu de la sèrie.

**PARTICIPA-HI AMB
LA TEVA CLASSE!**

www.dibuixaelteumonstre.com

#AgusandMonsters

combel

Powered by
Boolino

Consulta les bases del concurs a www.dibuixaelteumonstre.com

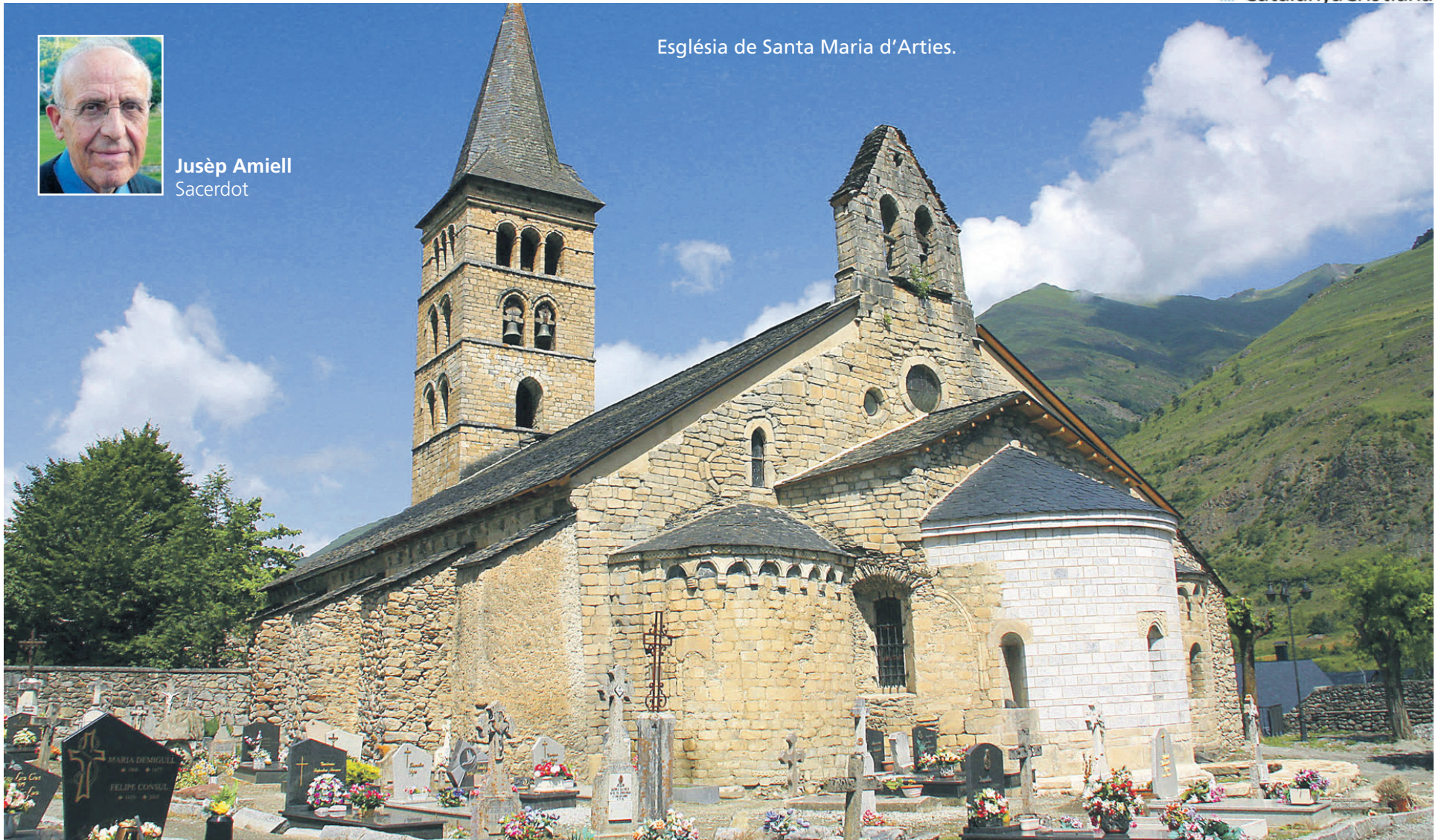
Col·laboren

3ietres informàtica by **Roll'eat**

Jusèp Amiell
Sacerdot

Església de Santa Maria d'Arties.

Realitat dera Glèisa ena Val d'Aran

Era Glèisa ena Val d'Aran, damb es nau mil fidèls e vint-e-nau petites parròquies, a passat darreraments d'un temps de tranquillitat, de viuença placida dera fe, a ua realitat fòrça diferent; a passat sociauments d'un sector primari, damb eth trabalh deth camp, a un sector toristic de servicis, economicaments mès ric; d'ua poblacion establa, sense emigracion, a gent venguda de nau.

Ua bona part des petites parròquies an restat despoblades, damb quauques familhes desplaçadas as pòbles mès grani. I a fòrça cases de dusau residència, mès abitades pògui dies pendent er en. Eth culte, sonque damb tres capelhans, a restat redusit as pòbles mès grani. Era practica cristiana, qu'ena Val d'Aran non a esta jamès massa nauta, a amendrit en aguesti ans. Maugrat tot, eth torisme, fòrça present ua bona part der an, damb era sason der esquí, e tanben en ostiu, a portat, amassa damb d'auti valors, ua presència vedibla dera fe enes parròquies, pr'amor qu'ua part d'aguest torisme, balhe un exemple de practica cristiana, e per açò ven a èster ua presència viua dera Glèisa, e açò anime era fe des cristians autoctòns.

Era Glèisa, en èster era Val d'Aran un lòc de torisme, a de conviure damb tres lengues oficiaus: er aranès-occitan, eth catalan e eth castelhan, e es tres an d'auer ua presència en culte. Aquesres celebracions, enes qué i son mès presents es aranesi: hèstes de pòble, baptismes,

nòces, exequies... ei utilizada era lengua aranesa; açò platz e ei demanat pes fidèls. Enes misses deth dimenge e hestius se despartís damb eth castelhan, 75% de toristes, e eth catalan 25%. Atau en Vielha, es tres Misses de dimenge e hestius se despartissen en cada ua des tres lengues. Açò a demanat virar ar aranès, es leccionaris e eth missau d'autar, d'ença deth Concili Vatican II, que intròdusic es lengues vernacles. Tanben s'a editat en lengua aranesa eth Nau Testmsnt e es Psalms.

I a agut darrerametns familhes foranes, quaqu'ues de reliquon non cristiana o catolica, d'autes non batten es hilhs; totun es naturaus deth país mantien es laci damb era fe cristiana, en demanar es sacraments d'niciacion.

Era Glèisa compde damb era collaboracion des laïcs ena animacion deth culte, catequesi, cant corau, lèser des joeni...; e era ajuda d'ua comunitat de monges dedicades ara atencion pastorau. Er archiprestat soenhe era impotància deth voluntariat, creant en Vielha un centre d'atencion as personas mès febles: reforç escolara tà mainatges, alfabetizaciòn d'adults, robèr, ajudes economicas... Darreraments i a tanben un petit grop ena escola diocesana d'agents de pastorau, que pòran ajudar tà qu'era Glèisa seguisque en val d'Aran

Es glèises, maugrat era grana destròssa der an 1936, en encara un ric a valoós patrimoni artistic e culturau, qu'amassa damb es parròquies valoren soenhe eth Conselh Generau d'Aran e tanben es Ajuntaments.

Realitat de l'Església a la Vall d'Aran

L'Església a la Vall d'Aran, amb uns nou mil fidèls i vint-i-nou petites parròquies, ha hagut que passar d'ua situaciòn de tranquillitat, de vivència placida de la fe, a una realitat molt diferent. Ha passat socialment d'un sector primari, amb el treball del camp, a un sector turistic de serveis, econòmicament mès ric; d'una poblaciòn estable, sense emigraciòn, a gent nouvinguda.

Una bona part de les parròquies han quedat despoblades, amb algunes familhes desplaçadas als pobles mès grans; les moltes cases de segona residència són habitades poquíssims dies l'any. El culte, amb tres sacerdots solament, ha quedat reduït als pobles mès grans. La pràctica cristiana, que a la Vall d'Aran no ha sigut mai gaire elevada, ha minvat en aquests anys. Això no obstant, el turisme, molt present una bona part de l'any, amb la temporada de l'esquí i un temps mès breu a l'estiu, podem dir que ha propiciat, entre altres valors, una presència notòria de la fe a les parròquies, ja que una part d'aquest turisme ha donat un exemple de pràctica cristiana i una presència viva de l'Església i això ha animat la fe dels cristians autòctons.

L'Església, en ser la Vall d'Aran un lloc de turisme, ha de conviure amb tres llengües oficials: l'aranès-occità, el català i el castellà, i totes tres han de tenir un lloc al culte. En aquelles celebracions que són mès exclusives per als aranesos —festes de poble, aplecs, baptismes, exèquies, nocès...— és utilitzada la llengua aranesa i això complau i és demanat

pels fidèls. A les misses del diumenge i festius es comparteix amb el castellà, 75% dels turistes, i el català 25% dels turistes. Així a Vielha, les tres misses dels diumenges i festius es distribueixen en aquestes tres llengües. Això ha demanat traduir a l'aranès els leccionaris i missal d'altar, ja des del Concili Vaticà II, que va introduir les llengües vernacles. També s'han editat el Nou Testament i els Salms.

Hi ha hagut últimament familhes d'immigraciòn, algunes de religiòn no cristiana o catòlica, altres no bategen els fills; però els naturals del país mantenen els llaços amb la fe cristiana i demanen els sacraments d'iniciaciòn.

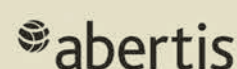
L'Església compta amb la col·laboraciòn dels laïcs en l'animaciòn del culte, catequesi, cant coral, esplai de joves...; i l'ajuda d'una comunitat de religioses, dedicades a l'atenciòn pastoral. L'arxiprestat cuida la importància del voluntariat amb els projectes de Càritas, i crea a Vielha un centre d'atenciòn a les personas mès vulnerables: reforç escolar per a nens, alfabetizaciòn d'adults, rober, ajudes economicas.... Últimament, hi ha també un petit grup formant-se en l'escola diocesana d'agents de pastoral, que podran ajudar que l'Església segueixi a la Vall d'Aran.

L'Església, malgrat la gran destrucçiòn de l'any 1936, té un ric patrimoni cultural en les seves esglésies, que juntament amb les parròquies, valora i cuida ara el Conselh Generau d'Aran i també els ajuntaments.

PENSA EN TOT EL QUE POTS PERDRE SI BEUS I CONDUEIXES.

PER MOLT POC, POTS PERDRE MOLT.

Un petit gest pot evitar que perdis molt.
No beguis ni prenguis drogues si has de conduir.
Segueix els consells de seguretat a la carretera.
Tens molt futur.

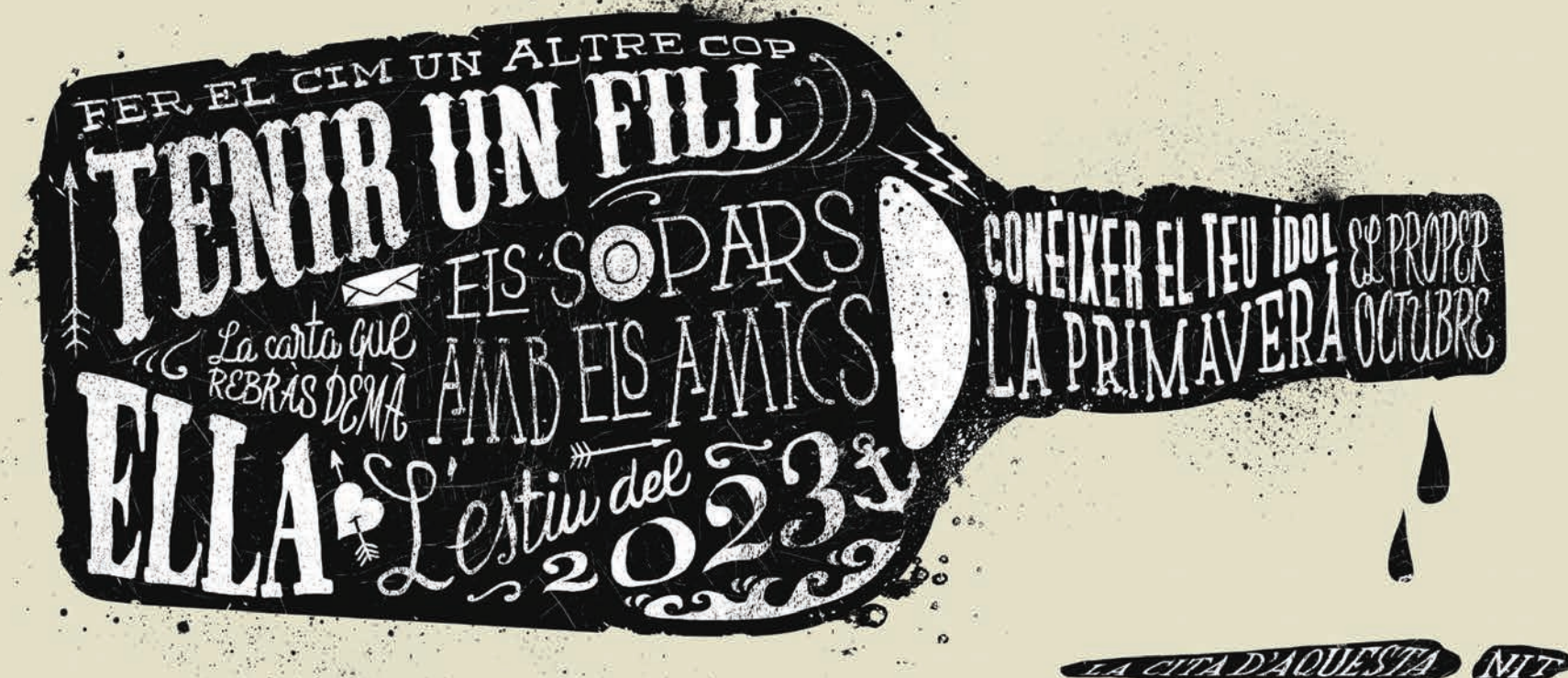
 abertis | **zero+0**
víctimes

50 anys
AJUDANT A COMENÇAR NOVES VIDES
INSTITUT GUTTMANN
el repte d'un gran somni!

 servei català de
Trànsit

mossos d'esquadra
■ ■ ■ ■

 Ajuntament
de Barcelona

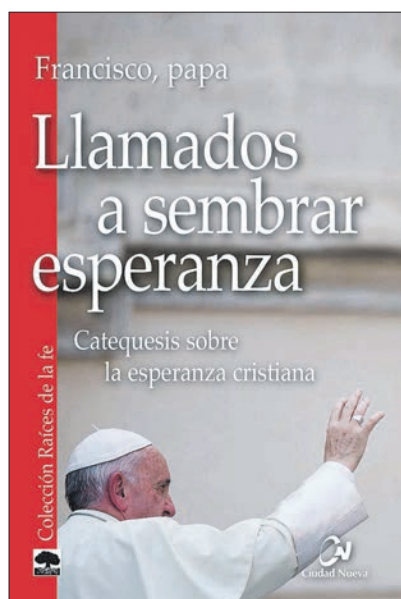

ESTEVE AMIGÓ PALÉS
*Casar-se no fóra res
si després no fóssim tres*
Editorial Claret, 2017, 166 pàg.

Exercir durant cinquanta anys de pediatre i psiquiatre infantil-juvenil ofereix la possibilitat de captar situacions de tota mena, viscudes com a conseqüència de la relació establerta entre el metge i les famílies. Totes les històries descrites es basen en fets reals, si bé, quan ha convingut, s'han canviat dades per tal de salvaguardar la intimitat de les persones.

FRANCISCO, PAPA
Llamados a sembrar esperanza
Ciudad Nueva, 2017, 199 pàg.

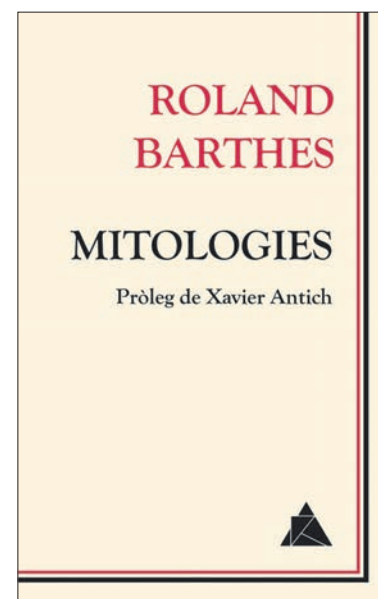
En aquest llibre recollim les catequesis de Francesc sobre l'esperança cristiana. Amb el seu estil proper, Francesc anima el poble de Déu a donar raó de l'esperança «no tan sols amb paraules, sino sobretot amb el testimoni de la vida. Si Crist és viu i viu al nostre cor, fem que es faci visible i que actuï en nosaltres. Això significa que el Senyor Jesús s'ha de convertir en el nostre model de vida».

LARS MYTTING
Els setze arbres del Somme
Amsterdam, 2017, 498 pàg.

La descoberta d'una sèrie de cartes i documents, i sobretot l'aparició d'un taüt tallat de manera impecable, preparat per acollir el cos del seu avi, porten Edvard a emprendre la cerca d'una veritat que recorre la funesta història del segle XX, que comença i acaba als prats del Somme, on la vida s'alimenta de la mort dels combatents de la Gran Guerra i on les trinxeres són cicatrius perennes.

ROLAND BARTHES
Mitologies
Àtic dels Llibres, 2017, 288 pàg.

En els microassaigs que constitueixen *Mitologies*, Barthes desplega un exercici de lectura i desxiframent de la cultura contemporània realment sorprenent per l'abast dels seus resultats. Aquest volum va ser una revolució quan es va publicar per primera vegada en forma de llibre el 1957, i és considerat una de les obres més influents de la crítica cultural moderna.

Tot l'equip de RUTH TRAVEL volem felicitar el nostre setmanari «Catalunya Cristiana» pels seus primers 2.000 números.

Us continuarem acompanyant en els vostres pelegrinatges, rutes bíbliques i expedicions culturals.

Com sempre, oferint el nostre estil «Ruth Travel» on tot està inclòs i cap esforç no és sobrer per aconseguir que cada viatger o pelegrí torni amb una experiència espiritual plena.

El 2017 hem celebrat els nostres primers deu anys, i agraïm la confiança de tots els bisbats, parròquies, associacions i del Club+Amics, que ens han consolidat com l'agència de viatges de referència a Catalunya per al turisme religiós.

Gràcies a tots els nostres *partners* per la seva professionalitat, en especial a la nostra companyia de confiança, Turkish Airlines, per la seva col·laboració i suport durant tots aquests anys.

Turkish Airlines és la companyia aèria en la qual confiem per a tots els nostres grups amb destinació a **Turquia, l'Índia, Madagascar, l'Uzbekistan, Etiòpia, Sud-àfrica, Geòrgia...** entre altres.

C/ València, 247, 1º 1ª B.
08007 - Barcelona.
Tel. 934 673 244
info@ruthtravel.es
www.ruthtravel.es

Consulteu la nostra programació actualitzada a
www.ruthtravel.es

Pelegrinatges 18

MARÇ	ROMA Amb audiència Papal
ABRIL	PEREGRINATGE a LOURDES
JUNY	SUÏSSA Alpina JAPÓ Imperi de l'Orient
JULIOL	RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni
AGOST	ÍNDIA Colors del Rajasthan TERRA SANTA
SETEMBRE	PEREGRINATGE A LA PULLA Pare Pio L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo
OCTUBRE	SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia Bíblica LLUMS DE NADAL A NOVA YORK
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS

Actualitats científiques

Balanç de les dades obtingudes per la nau espacial «Cassini-Huygens»

D'aquesta sonda, obra conjunta d'europeus i americans, llançada a l'espai el dia 15 d'octubre de 1997, ja n'hem parlat altres vegades. L'última va ser el 10 de setembre passat, i us explicava que havia arribat al final de la missió que li havia estat encomanada. I, efectivament, el 15 de setembre fou precipitada al planeta Saturn, bo i prenent les últimes dades de la seva atmosfera. Cosa que feu després d'haver-hi descrit 293 òrbites, les últimes molt a prop, entre els anells i el planeta. Així s'extingiren les seves informacions que foren de debò interessants per als astrofísics. Havia estat pràcticament 20 anys enviant dades i més dades que ara s'estan analitzant. El seu estudi detallat pot durar encara molts mesos. Ara bé, un detall que no vull passar per alt en tot això és que el control de les últimes òrbites i del seu enfonsament al planeta, amb tota precisió, va ser portat a cap per una astrofísica espanyola de 32 anys que ara és al servei de la NASA: Mar Vaquero (Maspalomas, Las Palmas de Gran Canària, 1985) i se la va felicitar. Li confiaren a ella aquesta feina perquè era cosa delicada i ella era especialista a fer-ho. El control remot de sondes espacials havia estat precisament el tema de la seva tesi doctoral.

Ara bé: la revista *Información y Ciencia* del mes de desembre publica un llarg article titulat «Cassini en Saturno» i exposa les principals descobertes, com fent-ne un recompte, de la nau *Cassini-Huygens* en els seus quasi 20 anys de funcionament. I és això el que m'ha

Mar Vaquero.

suggerit que també nosaltres ho fem (resumint molt). Com diu l'articulista (una planetòloga que ensenya a la Universitat de Califòrnia), aquest artefacte ha revolucionat la idea que teníem de Saturn i de tot el que hi ha al seu voltant. Va arribar a Saturn l'1 de juliol de 2004, però ja havia donat informació d'altres astres, sobretot de Júpiter quan hi passà molt a prop l'any 2000. Després de posar-se en òrbita saturniana començà a treure fotografies del planeta i els seus satèl·lits, i el 14 de gener de 2005 es posà en òrbita de Tità, el més

gran d'aquests satèl·lits, i va enviar-hi la sonda *Huygens* que portava, la qual aterrà suaument i es posà a estudiar l'astre (això ja us ho vaig explicar el 20 de setembre passat).

Després es posà a estudiar els anells de Saturn, dels qual n'ha donat molts detalls: gruix (en alguns trams no arriba als 10 metres), diversitat de partícules (que en alguns punts fan com una prominència o muntanyeta), separacions entre ells, satèl·lits situats en ells, de vegades fan ones, se'ls veu uns mecanismes especials... I més sorpreses en les

fotografies dels satèl·lits coneguts, que no són pas, com hom creia, simples boles de glaç amb algunes incrustacions. Per exemple, a Jàpet s'hi veu una regió fosca i una de més blanca i s'ha observat que hi ha evaporacions que van d'una part a l'altra. I respecte de Tità ara s'ha vist clarament que conté llacs i mars de metà líquid en un paisatge de terrenys més elevats, o sigui d'aspecte semblant a la Terra però metà en comptes d'aigua, ja que la seva temperatura és de -180°C. Al satèl·lit Encèlad hi veié guèisers d'aigua que es formaven per les esquerdes de l'astre. Interpretació: té un oceà profund sota de la superfície glaçada amb un nucli calent. I això s'ha vist com una possibilitat per haver-hi vida, almenys microbiana.

També ha detectat tempestes a l'atmosfera saturniana. Enormes ciclons i alteracions que de vegades afecten el conjunt atmosfèric de tot el planeta alhora... I no us vull cansar més; per als astrofísics tot molt interessant, però potser per a nosaltres ja no és tan important. Deixem-ho aquí.

I, finalment, crec que haig de dir que sento una gran admiració per aquest setmanari que ha aconseguit arribar tan senzillament fins al número 2.000. I per això no puc deixar de felicitar ben de cor tots els qui han fet possible aquest esdeveniment des dels seus fundadors Mons. Jarque i Mn. Malgosa fins a l'actual director Mn. Aymar que tan adequadament va portant la marxa de la publicació. Per molts anys!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Bartomeu Xiberta i Roqueta

Baldri Xiberta i Roqueta va néixer a Santa Coloma de Farners el 4 d'abril del 1897 i, per la seva vocació de frare conventual, semblava cridat a restar a l'anonimat i la vida contemplativa on poc record es deixa en el món després del traspàs. Però no va ser així perquè la seva projecció com a teòleg i medievalista ha deixat petjada, també la seva bondat i la seva feina, quan té obert el procés de beatificació i està declarat servent de Déu.

Sentint la crida com a monjo a l'Ordre del Carmel, va entrar als 10 anys al Seminari dels Carmelites de l'Antiga Observança a Olot; als 13 va marxar al d'Onda, a la Plana Baixa, i va ingressar als carmelites calçats, on va professar el 1913 mudant el seu nom de Baldri pel de Bartomeu Fanti. Va continuar els estudis a Caude, on rebé el diaconat i acabaria els estudis a Roma, on va ser ordenat prevere el 1919. Li va dirigir la tesi

doctoral el futur cardenal Franz Ehrle, tesi presentada el 1922 però que seria de gran importància perquè en molts temes sostenia principis que

quaranta anys després van servir com a base de molts aspectes del pensament que va inspirar el Concili Vaticà II. També seria un mestre seu, en l'època romana, el jesuïta Maurice De la Taille.

Dedicat a la docència a Roma, a la Universitat Gregoriana, però el 1937 el règim feixista de Mussolini el va expulsar d'Itàlia. Va passar a Holanda i quan arribà la invasió de l'Alemanya nazi, retornà al convent d'Olot, on residí entre 1939 i 1947.

Des del 1932 centrà la seva obra a recuperar, redescobrir i revalorar els antics carmelites oblidats i negligits i rescatar-ne el seu pensament i les seves aportacions. Al llarg dels anys la seva obra anà augmentant a l'hora que creixia el seu prestigi en cadascuna de les publicacions, i es convertia en un referent del pensament catòlic català de la primera meitat del segle XX, a l'estil dels pares Casanovas o Miquel d'Esplugues

Joan Pallarès-Personat

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

o dels canonges Cardó i Manyà.

Paral·lelament al seu prestigi, anava rebent diversos guardons i era admès en diferents acadèmies i societats científiques. Formava part com a consultor de la Sagrada Congregació de Sagraments o de la Comissió Preparatòria del Concili Vaticà II, en la qual va participar activament. El pare Bartomeu Xiberta durant el concili seia al mateix banc que els teòlegs Karl Rahner i Henri de Lubac. També dins de la seva congregació, l'orde carmelità, va arribar a comissari general per Catalunya i assistent general.

Un ictus patit el 1964 el va limitar en les seves facultats, tant físiques en el moviment, com psíquiques en el coneixement, fins que tres anys després, el 26 de juliol de 1967, moria a Terrassa.

és el que veus.
ÉS EL QUE VIUS.

Segueix
el viatge a
catalunya.com

Any del
Turisme Cultural

ÉS CASA TEVA

 Generalitat
de Catalunya

Crítica literària

Un estudi completíssim dels sobirans de la Casa d'Àustria

Al capvespre del dia de Santa Llúcia, la plaça de la Catedral de la Ciutat Comtal era plena de gom a gom, amb persones de totes les edats que ullaven les parades nadalenques com si fossin d'una mateixa generació i mentre cercaven un tió o la figureta del pessebre que s'havia trencat, els ornaments per a l'arbre o, simplement, els més grans revivien anys pretèrits.

En realitat, es tractava del poble en estat pur, que traspuava les il·lusions de quan es comparteix un mateix desig. Era l'esperit del Nadal que picava al cor dels transeünts d'aquell mar de ciment, esquitxat per petites illes rectangulars i perfectament alineades amb un petit i gran tresor en cadascuna d'elles, el de sorprendre, embadalir i seduir.

El mercat de Santa Llúcia és quan les persones surten al carrer i fan professió d'allò en què creuen, que exhibeixen un desig irrefrenable de felicitat i que, a la vegada, formen una gran família de famílies. En aquest marc nadalenc, i a prop de la Santa Església Catedral Basílica, es va presentar el llibre *Barcelona y el Rey* del prestigiós Dr. Alfredo Chamorro Esteban.

ALFREDO CHAMORRO ESTEBAN

Barcelona y el Rey

Ediciones La Tempestad, 2017, 360 pàg.

Un text basat en la seva tesi doctoral que recupera un capítol desconegut de la història de Barcelona i Catalunya, a través de les entrades reials. El fons i la forma en la vida dels nostres avantpassats, en la seva expressió més sublim, autèntica i elevada: la Corona.

La institució que servia de cohesió per als pobles, que els definia, els representava, els governava i els proposava —encertadament o equivocadament—, un horitzó comú i col·lectiu: la Pàtria, compartint una llengua, una voluntat i un destí.

L'escenari no podia ser més ben trobat, el Palau del Lloctinent que és seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, i reivindica —a través dels porus de les seves pedres seculares— les gestes i la grandesa del nostre País.

La Dra. Maria Àngeles Pérez Samper, catedràtica d'Història Moderna a la

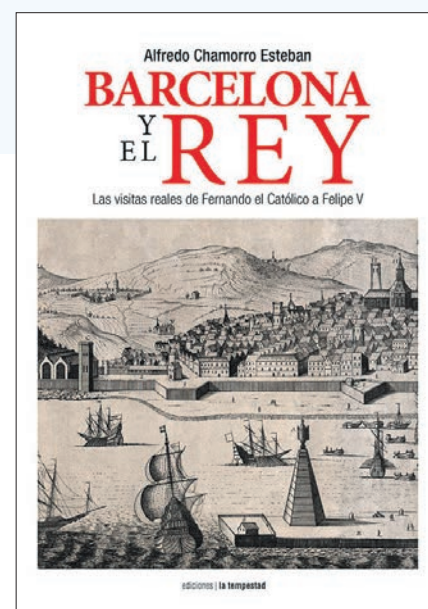
Universitat de Barcelona, va ser l'encarregada de fer la presentació del llibre del Dr. Chamorro amb un estil absolutament didàctic i una vehemència en les seves paraules que feien inevitable capbussar-se en el seu discurs, com si les imatges d'antuvi desfilassin davant d'un auditori captivat i corprès.

A continuació va intervenir el Dr. Alfredo Chamorro, descrivint de manera molt entenedora els seus dos grans protagonistes: el sobirà i la ciutat, o a l'inrevés, amb perfecte equilibri, per renovar el pacte entre el monarca i el poble mitjançant el jurament que enuncien, es donaven i —entre ambdues parts— s'obligaven.

Aquest llibre brinda una aproximació exhaustiva a aquests moments d'una significació singular i transcendent per a Catalunya, des de Ferran el Catòlic fins a Felip IV, i dedica un capítol a Carles II,

**Carles Cortina
i Riu**

Protocol·lista

que mai va fer la seva entrada a Barcelona. És un estudi completíssim i amè dels sobirans de la Casa d'Àustria i que en paraules de la Dra. Pérez Samper ens convida a viatjar —en una mena de túnel del temps— als segles XVI i XVII.

Crítica teatral

Com el Vallès no hi ha res!

«**ADOSSATS**»,

de Ramon Madaula

INTÈRPRETS: Rosa Renom, Jordi Bosch, Ramon Madaula, Marieta Sánchez, Carles Canut i Guillem Balart

DIRECCIÓ: Jordi Casanovas
Teatre Romea, Barcelona.
Fins a l'11 de febrer

Com el Vallès no hi ha res! Ja ho va dir Pere Quart: «En ma terra del Vallès / tres turons fan una serra, / quatre pins un bosc espès, / cinc quarteres massa terra. / Com el Vallès no hi ha res.» El que no sabia Pere Quart és que, al cap dels anys, el Vallès de la seva corrandà d'exili, com tantes altres comarques, es convertiria en un farcit d'urbanitzacions i cases adossades, separades per una tanca de bruc, amb algunes heures i amb veïns a vegades no volguts, un que fa escàndol quan talla la gespa i fa anar el motocultor, o una veïna que té una dotzena de gats al jardí.

A la casa adossada que retrata el dramaturg Ramon Madaula (Sabadell, 1962) no hi ha tallagespa ni motocultor, però hi ha una caseta del gos, una gossa, vaja, que els espectadors escoltaran bordar, però que no veuran mai, i que pels indicis evidents, només sap escampar la quiska per tota la gespa.

© David Ruano

Els intèrprets de la família d'«Adossats» al complet: Jordi Bosch, Rosa Renom, Ramon Madaula, Carles Canut, Marieta Sánchez i Guillem Balart.

Aquest element escatològic apareix en gairebé totes les escenes. Dit així pot semblar «de mal gust», però Ramon Madaula fa servir el recurs amb subtilesa i amb l'ajut de la bona interpretació d'aquesta família que es troba el dia de Sant Jordi i que integren el pare ja gran i amb croses —i també amb cuidadora dominicana, la Deisy—, els dos fills, la jove d'un d'ells i el net. Hi hauria d'haver una altra jove, però de rerefons hi ha una separació de parella i l'autor la deixa en un personatge absent, tot i que present telefònicament.

Adossats és una comèdia arrelada del tot en el realisme social d'avui mateix. Per això els espectadors —o almenys bona part dels espectadors— s'hi senten de seguida identificats perquè cadascun dels personatges, malgrat la cuirassa d'aparent felicitat, expressa les seves pors, els seus dubtes, les seves petites enveges i, en definitiva, la misèria col·lectiva que es pot aplicar amb ulls crítics i lucidesa al conjunt del país.

I aquesta és la clau. Sense fer el xaró ni caure en tòpics, amb un elevat

grau d'originalitat argumental, amb tocs d'humor i fins i tot d'intriga de gènere negre, amb escopetada de balins inclosa i soga al coll... Però no desvelem res més. Només afegir que a calcs Argemí, cognom de la nissaga pairal, les desgràcies no vénen mai soles. I aquest equilibri entre la vida benestant d'un dels germans, la vida artística i mig bohèmia de l'altre —és escultor de «ferralla»—, les il·lusions de futur i la necessitat d'autoestima de la jove del germà benestant, el secret amagat del net ja adolescent emparentat amb l'avi i el conflicte que destapa el pagament de la pròtesi de genoll de l'avi, configuren una trama de comèdia que fa petar de riure els espectadors perquè també els encara al seu propi mirall.

Adossats és una comèdia prometedora que pot tenir un llarg recorregut i que només es deixa anar amb una picada d'ullet «a la catalana» quan avui, pare i net entonen a cor la cançó popular d'Els Esquirols dedicada al bandoler Serrallonga. Un moment de poètica que transporta els tres personatges al seu ideal nostàlgic infantil i de joventut i que reafirma el lligam heretat de la «tribu» familiar. També ho deia un altre poeta, Josep Carner, en un elogi a la terra vallesana, com el de Pere Quart: «Ai casa tan camperola, / Déu me la guardi de mal! / A l'eixida, tota sola, / veig una malva reial.»

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

*¿Quieres
acertar?*

Tarjetas Regalo de El Corte Inglés

**EL REGALO
PERFECTO**

Con las Tarjetas Regalo de El Corte Inglés acertarás siempre. Elige la más adecuada para cada ocasión y decide su importe. Desde el regalo perfecto para una boda, al mejor regalo de cumpleaños. Además, con La Tarjeta Regalo Cine puedes regalar el ver películas de estreno en los mejores cines. Simplemente perfecta.

TUS COMPRAS EN
tienda | web | móvil

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

BARCELONA

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El **diumenge 21 de gener**, a les 11.45, concert del cor L'Antàrtida; a les 18.00, *L'any litúrgic al cor del nostre món* amb la Gna. Griselda Cos. C/ Anglí, 55 – Barcelona.
- **PREGÀRIA.**— El **dimarts 23 de gener**, a les 19.00, pregària, música i silenci a la sala del Càntic del convent dels Caputxins de Sarrià (c/ Cardenal Vives i Tutó, 2 – Barcelona).
- **MONESTIR DE PEDRALBES.**— El **dijous 25 de gener**, a les 19.00, cicle «Diàlegs de Pedralbes», dirigit i presentat per Francesc Torralba. En aquesta ocasió intervindran Lluís Racionero i Antoni Prevosti sobre *Taoisme i confucianisme*. Més informació: reservesmonestirpedralbes@bcn.cat.
- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **dijous 25 de gener**, a les 20.00, trobada sobre *Silenci contemplatiu* amb sor Roser Caminal. C/ Santaló, 80 – Barcelona.
- **X JORNADES BÍBLIQUES.**— Amb el tema *San Pablo nos habla hoy*, el **cap**

de setmana del 26 al 28 de gener. Organitza: Escola d'Animació Bíblica, parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa i Llibreria Paulines. Més informació: pàgina de Facebook de l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona, tel. 652 078 868 (Quique Fernández), quimil66@yahoo.es.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **divendres 26 de gener**, a les 19.00, cicle de cinema Ignasi Salvat amb la pel·lícula *Sophie Scholl: los últimos días* (a càrrec d'Albert Llorca, Seminari Permanent de Personalisme); els **dijous de l'1 al 22 de febrer**, a les 19.00, seminari *Viure i morir amb dignitat* amb Sergi Mas i Albert Llorca (en col·laboració amb l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya). Més informació: tel. 933 172 338.
- **RECÉS DE CATECÚMENS.**— El **diumenge 28 de gener**, de 10.30 a 17.30, al Seminari Salesià Martí-Codolar de Barcelona. Inscripció prèvia: tel. 934 541 898, sdcatecumenat9068@arqbcn.cat.
- **TEATINS.**— El **diumenge 28 de gener**, a les 18.00, concert de Memento Vivere. Aportació voluntària per a la Fundació Manos Providentes. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.
- **CAFÈ TEOLÒGIC.**— El **diumenge 28 de gener**, a les 19.30, *Què passa amb Europa i el cristianisme?* amb Josep Miró i Ardèvol. Més informa-

ció: www.parroquiaconcepciobcn.org/ca/adults/cafe_teologic.

GIRONA

- **CLARETIANS.**— Formació permanent per a laics: el **dijous 25 de gener**, a les 19.30, *L'Ave Maria...*; el **dissabte 27**, a partir de les 10.30, tema bíblic, treball en grups, posada en comú, conclusions i aplicació personal. C/ Joan Maragall, 23 A, baixos – Girona.

TERRASSA

- **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA (MÈTODE P. I. LARRAÑAGA).**— *Aprendre a pregar per aprendre a viure.* Sessió informativa el **dijous 25 de gener**, a les 19.00, a la parròquia de Santa Maria de Montcada i Reixac. Més informació: Puri Vilar, tel. 625 202 274.
- **MOVIMENT ECUMÈNIC DE SABADELL.**— El **divendres 26 de gener**, a les 18.30, pregària per la unitat dels cristians a l'església de Crist (anglicana) amb la participació d'anglicans, catòlics i protestants. C/ del Sol, 208 – Sabadell.
- **SANT JOAN DE LES ABADESSES.**— El **dissabte 27 de gener**, a les 12.00, audició per commemorar els 1.001 anys de l'expulsió de les monges de Sant Joan de les Abadeses. Serà a la parròquia de Sant Genís de l'Ametlla del Vallès amb el cor Auditexaudi i Santi Figueras.

FRANCESC ROSAURA

Director i presentador de «Signes dels Temps» de TV3

Fa més de 20 anys que llegeixo cada setmana Catalunya Cristiana. Ho faig com a periodista que em dedico a la informació religiosa, però també com a cristià que li agrada conèixer què passa a la nostra Església. Sempre ha estat una bona font d'informació i haig de confessar que en moltes ocasions ha inspirat algunes de les entrevistes i reportatges que he fet a TV3. Amb motiu del número 2.000 vull felicitar els companys i companyes de la revista, molts dels quals conec personalment. Són grans professionals i millors persones. Per molts anys!

SIGUES PART

DE LA SOLUCIÓ
CONTRA LA POBRESA

Fes-te de Càritas!

Fes-te soci:

www.caritas.barcelona

93 112 70 10

ES12 2100 0965 5102 0001 0269

 Càritas
Diocesana de
Barcelona

Des del carrer

Mn. Joan Jarque, cofundador i primer director de «Catalunya Cristiana»

«Sense veritat només es viu d'il·lusions i de pors»

Eduard Brufau

Si hi ha dues persones a qui *Catalunya Cristiana* deu l'existència aquestes són, sense cap mena de dubte, Mn. Francesc Malgosa i Mn. Joan Jarque. Tots dos sortosament avui poden ser testimonis dels 2.000 números d'aquest setmanari que ells van fundar fa gairebé 40 anys. Parlem amb Mn. Joan Jarque perquè ens expliqui la gènesi de la nostra publicació.

Com va començar el seu contacte amb la premsa catòlica?

A començament dels anys 70, després d'haver format part del *Concilium de Laïcis* com a teòleg, se'm va fer la proposta d'integrar-me a la Comissió Pontifícia pels Mitjans de Comunicació Social. Jo no era gens expert en aquest àmbit, però vaig acceptar. Aquesta primera experiència amb el periodisme catòlic va ser molt profitosa.

Més tard, em van escollir secretari general de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa. Des d'aquesta entitat vaig poder visitar diversos països per comprovar com s'aplicava la pastoral de la comunicació segons el decret conciliar *Inter mirifica* de Pau VI. Així vaig poder conèixer de ben a prop premsa catòlica europea de primer ordre, com ara *La Croix*, a França, i també llatinoamericana, amb publicacions com *La Verdad*, de Bolívia. Parlant amb bisbes sempre els deia que la premsa ideal per a l'Església era un setmanari, perquè és un format que encara pot oferir certa

actualitat, però que no està obligat a la immediatesa de la premsa diària; no se li demana tant la informació més actual com la reflexió.

I aquesta experiència li va servir quan va tornar a Catalunya...

Al cap d'uns quants anys vaig tornar a Barcelona. El cardenal Narcís Jubany em va nomenar delegat per a l'Apostolat Seglar i em va encarregar que fes un diagnòstic del laïcat de la diòcesi. Vaig veure que dins de l'Església, a

Catalunya, hi havia poc coneixement entre unes congregacions i unes altres, entre les associacions i fins i tot entre diòcesis. És cert que hi havia fulls diocesans i parroquials, però de premsa pròpiament dita no n'hi havia, almenys tal com l'havia pogut veure a altres països.

Amb tot això, em trobava que l'Església catalana havia lluitat contra el franquisme, cosa que s'havia de fer, i que hi havia gastat una quantitat

enorme d'energia. Però l'Església estava depauperada i, sobretot, estava poc comunicada internament. S'havia de fer una mena de plaça pública de l'Església a Catalunya en què tothom estrobés. L'Església és un cos real, un poble en què l'Encarnació continua, i com en tots els pobles hi ha d'haver una mínima comunicació interna, perquè una societat no informada es deforma.

Així es va començar a gestar el projecte de Catalunya Cristiana?

Exacte. Llavors vaig dir a Mn. Malgosa que a l'Església catalana li feia

falta un setmanari d'informació de la realitat cristiana de Catalunya. Li va semblar bé, vaig fer una maqueta i la vaig portar al Consell episcopal de Barcelona, amb la idea que el setmanari fos impulsat per l'arquebisbat per tal servir l'Església de Catalunya.

Quina va ser la reacció?

Negativa total...! (riu). Em van dir que no era el moment de fer publicacions cristianes, però que si ho volia tirar endavant que ho fes com a cosa meua. I la majoria de persones d'Església i molts amics em deien el mateix. Aleshores amb Mn. Malgosa vam mirar de tirar-ho endavant i ja vam pensar en el nom de *Catalunya Cristiana*.

Ens vam fixar sobretot en el model de *La Croix*. Pel que fa a l'organització interna i la qüestió de sous dels futurs treballadors vaig estudiar el model d'*El Correo Catalán*. Teníem clar que no podien ser uns grans sous, però que havien de ser dignes. Hi vam estar treballant un any i vaig anar pels bisbats per intentar recollir algun suport. El bisbe de Vic, Mons. Masnou, va ser el que més ens va animar.

La qüestió econòmica també devia ser tot un repte...

Vam calcular que calien uns 12 milions de pessetes per tirar endavant *Catalunya Cristiana*, però al cap d'un any de feina només n'havíem recollit 4. Veient això vaig decidir deixar-ho córrer, però Mn. Malgosa em va convèncer per continuar. Havíem creat una societat anònima amb socis accionistes i ells també van dir que havíem de perseverar. Per la seva part el bisbe de Vic ens va donar 100.000 pessetes!

Pel que fa a la tirada, jo tenia com a punt de referència els 50.000 exemplars setmanals del *Patufet* abans de la guerra, en un temps en què es llegia molt menys. Vam decidir fer-ne 30.000, encara que després vam haver de reduir el tiratge fins als 11.000. I així el setembre del 1979 trèiem el número 1.

Com van ser els primers anys?

Vam treballar de valent. Hi havia 22 treballadors en plantilla i no sé com ens ho fèiem, però sempre van cobrar a l'hora. Una vegada que teníem dificultats econòmiques els subscriptors van respondre a la crida perquè lliurement fessin donatius i els primers a contestar van ser... els cartoixans de Tiana i les carmelites de Terrassa. A més, vam començar a fer peregrinacions a Terra Santa, com ens havien demanat els monjos de Montserrat, i vam organitzar una rifa. Amb aquestes tres fonts cobríem el deute. També s'ha de dir que quan va caldre tots els bisbes catalans van respondre i ens van ajudar econòmicament.

Per acabar només vull afegir que ni Mn. Malgosa ni jo no vam fer *Catalunya Cristiana* per a nosaltres, ni per als capellans, sinó per a les diòcesis, per a l'Església. En tot el que publicàvem volíem ser fidels a la veritat, perquè sense veritat només es viu d'il·lusions i de pors.

Som un centre de
referència a
Europa

40 anys al teu
costat amb la salut i
el benestar

Tractaments Dermocapil·lars

- Productes propis de laboratori
- Sessions Personalitzades
- Prevenció de la calvície
- Estimulador capil·lar

Kinesiologia

- Recupera l'equilibri vital
- Corregix els desequilibris
- Restableix el benestar integral
- Test musculars
- Elimina l'estrès

Tractaments del Dolor

- Mesoteràpia - Laserteràpia - Artrosis - Lumbàlgies - Ciàtiques - Artritis reumàtica